

هژمار (٥٢) ته باخ ٢٠١٠

سىلاقت

كوڤاره كا هه يقانه يا رهوشه نبيري گشتي يه ل ناميدي دهر دكه قيت

مه تران مار تيما ساوس شليتا:

تشتي بالا من واكيشاي
و نه ز پي نهره حت بويم
گوندين مه سيحيان
هاتينه ئاڤاكرن يين
كوردان نه، نهڤه
كارهكي باش نينه.

جيدارتي ئيكي به يار ئيبراهيم:

ب نه گهرتي بو به رين هاتن و چووني ل دهڤه رتي دنه ڤ ساله دا
كه سهك جاني خو ژ دهست ددهت و ٢٦ كهس بريندار دين.

بوچی ئەڤ بی خەمیە ددەرەقا ئەنفالین بەهدینان دا؟

خالد دیرەشی

ئەڤە ۲۲ سالیڤ رەبەق ب سەر کارەسات و قەزەق و ویرانکرنا دەڤەرا بەهدینان دا دەرباز دبن، ئەو کارەساتا ب هزاران قوربانی ب دویف خو هیلاڤین و ب هزاران کەس دەربەدەری وەلاتیت بیانیان کرین و ب سەدان گوند کافل و ویران کرین و ب هزاران سەریت پەزو و گیانەوهریت دی دناڤ ناگری خودا سوتین و یا ژ هەمیڤ دل تەزین تر و ب نیشتەر قی هیرشا داگیرکەریت بەعس کارەکی مەزن کرێه سەر دەرونی بەرکەفتیڤ قی دروندهیا وان و باوەر دکەڤن کو ئەڤە دی بو چەندین سالیڤ دیتەر ژ قەکیشتیت و کینجا خو دی هیلیتە سەر زاروکیڤ ئەنفالبویان و مالباتیڤ وان.

هەلبەت هەلکەفتیڤ ب قی رەنگی دناڤ گەل و وەلاتیت دیتەر دا د کیم وینە نە و هەر مللەتەکی تشتەکی ژ قی ژ کیمتر ب سەری هاتیڤت بیرهاتنا وی گەلەک ب مەزنی رادگرن و قەت ئەو خوشی و نەخوشیڤت خو ژبیرناکەن و ئەڤەژێ نیشانا دلسوژی و وەفاداریا وان مللەتایە بو وان کەسیت خو بو وان کرێه قوربان و دیسان نیشانا رەسەنایەتی و دل سوژیا وانە بو میژو و سەربوریڤ وان، چونکی یی میژویا خو نەخوشیڤت ئەو نەشیڤت پاشەرۆژا خو ب باشی ناڤا بکەت.

گەلەک جەڤی دلگراڤیهکا مەزنی کارەساتەکا هوسا یا مەزنی ل سەر مە دەرباز بیڤت و ب لافیتەکی یان ب سەینارەکا کورت و ژ خو قەکری بەیتە ساخکرن.

و ئەو ژێ بتنی بو هندی بیڤت کو بیژن مە ب هەلکەفتا قی کارەساتی ئەڤ بزاقە کرێه داکو یی دەسروان دا دەست خوشیڤی لی بکەن.

هەر کەسی ئەڤ سالی و ل ۲۵/۸ کو دبیتە رۆژا بیرهاتنا ئەنفالیت دەڤەرا بەهدینان تەماشە و گوهداریا TV و رادیویڤیت کوردستانی کریت، دا باش بو رۆن بیڤت کو خەمساریهکا مەزنی ددەرەقا قی بیرهاتنی دا یا دەیتە کرن، ئەو تشتیت بو هاتیڤنە کرن ژێ ل سەرانسەری دەڤەرا بەهدینان ژ ئیک هەتا دویا دەرباز ناڤیت و ب راستی ئەڤە ب خو ژێ کارەساتە کو مللەتەک هوسا زوی و ب بورینا چەند سالی کیت کیم دیروکا خو ژ پشت گوڤە پاقیژیت و پویتەیی پی نەکەت.

گەلیڤت مینا گەلی مە کارەساتیت هوسا دکەنە کارتیت گفاشتنی ل سەر جفاکی نیڤ دەولەتی کو ئەو دبهلگەنامە و کارنامین خو دا قان رەنگە هوڤەتیان توماربکەن داکو جارەکا دی ئەو چەندە نەهیتەف دوبارە کرن.

یا فەر و پیدیڤی بو هەمی ساریڤت هاڤلداریت حکومەتی و پارتیڤت سیاسی و ریکخراوڤت جفاکی مەدەنی، ئەو بیرهاتنە ل دویڤ ناستی قوربانیڤت وی ساخکرباقە و بزاق و چالاکیڤت بەرفرەه هاتبانە کرن، مالباتیڤت قوربانیان هاتبان خەلاتکرن، میدالیڤت نازیایەتیڤت دابانە قورتالبویان، مینومینیڤت ل ناڤەندیڤت باژیران هاتبان دانان، گفاشتن ل سەر حکومەتا فیدرال هاتبانە کرن بو بەدەل قەکرنا زیانیڤت مادی و مەعنەویڤت ئەنفالبویان، و دیسان بزاق بەیتە کرن کو ئەڤ کارەساتە بیڤتە میتود دناڤ پەرتوکیڤت پەروەردە و فیڤرکرنی دا ل سەر ناستی کوردستانی و نیراقی.

هیڤیداریڤن ل سالیڤت بەین و بی هەلکەفتن ژێ ئەڤ کارەساتا هندی مەزنی بەیتە ساخکرن و ئەڤە بیڤتە کارتەکا ب هیزا مەینەتیڤت خەلکی کوردستانی و نە بیڤتە تشتەکی بی بها ژ بورینی وەلاتەکی زولم لی کری.

سیلاقت

هژمار
52
تەباخ ۲۰۱۰

کوقارەکا هەیفانە یا رەوشەنبیری گشتی یە ل ئامیدی دەرکەفیت

**۷۸ سالان بەری نوکە
کەمال ئەتاتورکی
دەست ب
جینوسایدا کوردان
کریه**

خودانی نیمتیزی

مجەمەد محسن

سەرنقیسکار

خالد دێرەشی

xaliddereshi@yahoo.com

ئەنستیتویا

دەووک یا

رەوشەنبیری،

کار ، بزاف،

ئاسوین

پاشەرۆژی

دەستەکا نقیسکاران

عەبدوللا مشەختی

د. ئاشتی عەبدولجەکیم

مجەمەد عەبدوللا ئامیدی

یوسف مجەمەد سەعید

دەرھینانا ھونەری

مجەمەد مەلا جەمەدی

mehemed_sersink@yahoo.com

ھیشتا ژن دجقاتییت رۆژھەلاتی دا کالایە

چارەکرن

ب ریکا

دەرزیکین

چینی: فشارا

خوینی کیم

دکەت

فۆتۆ: دلوقان عەتەم

تیبلیدان: کوما کاری

چاپخانا خانە - دەووک

نەدریس :

نامیدی - کانیا مالا

موبایلا سەرنقیسکاری:

Mobile: 4642107

E_mail:

guvara_sulav@yahoo.com

guvara_sulav@hotmail.com

Tel: 0627633369

www.amedye.com

سیلاقت ل سەر تۆرا ئینتەرنییتی:

- ھەر بابەتی دگەھیتە سیلاقت، بەھیتە بەلاکرن، یان نە، بۆ خودانی ناھیتە زفراندن.
- ژبلی ئەو گوتاریت ناقتی سیلاقت ل سەر ئەم بەرپرسیار نینین ل ناقتەرۆکا چ گوتار و بابەتییت دەھیتە بەلاکرن.

کار و بهرهم، ریگرتنه ل هه مبهه ر گازندا و ته مبهه لینی

محمد محسن

دقین و مودیلین سه رتراشینی دقین، موبایل و کارتین موبایلا دقین، وان پشکداریا نه نترینتی دقین، کابانیا مالی ژی هه می تشته کی ناف مالی دقین و بهایی ناف و کاره بی و هه می پیدقی بین روژانه.

ههروه سا دی خو دهیندار ژی کهن، بهلی بلانی ببه خودان ترومبیل، له ورا نهف هاریکاریا وهر دگرن تیرا وان ناکهت و دی ل جادی گازندان ژ حکومتی کهن.

نهفه ژی نهو ژههره یا کو دوژمنان دناقا مه دا بژاندی و مه ژی بهردهوامی پیدای.

نهفجار یا پیدقیه بهرپرستین مه دگه بسپور و شارهزاین نافخو و بیانی کاره کی رژد بکهن بو نه هیلانا قی دیاردی و نه هیلان و بنبرکرنا بکارهینانی ژ لاین مه هه میان قه و بلانی پلانکه هه بییت خه لکی مه فییری کاری بکهن و بلانی نهوی کار نه کهت ژیانای وی ب زهحمهت بکه قیبت.

نهفروکه نه مریکا کو ئیک ژ وان وهلاتین مه زنین دنیایی یه، ب هه می لایه کی قه، ئیک ژ وهلاتین وی وهلاتی هه یقه کی کار نه کهت دی ژیانای وی یا ب زهحمهت بییت.

خه باتا مه یا بووری گه له کا ب زهحمهت بوو، هه می کوشتن و ویرانکرن بو، بهرهمی قوربانیتی دوهمی، نهفرو نه م د ئازاد و سه رفه رازین.

بلا نه م هه می پیکفه دهقی خو ژ گازندان بگرین ئو پیکفه کار بکهین ژ بوی ژیر خانای خو یا ئابووری ئاقا بکهین، داکو نهف ئازادیا نه م تیدا دژین ب راستی تامی ژی وهر بگرین و نهف دهست کهفته ب ساناهی ژ دهست مه نه چیت.

دایک و بابو مه نه دزانی کو ژههره دناق مه دبژینیت.

پشتی سه رهلدانی که یفا مه هه میا هات کو کورد ب خو خودان دهست هه لاتن، دی قی دیاردی بن بر کهن، بهلی شه رین نافخوی و برا کوژیی وهل کاودانا کر خرابتر بوو و نه حزابیت کوردستانی ژی هه ر ل سه ر رییا رژیی چوون، خه لک ب راتب ئیخستن و هه ر لایه کی بو راکیشانا خه لکی ب رهخی خوفه دامه زرانندن زیده کرن، نهحه زین کوردان ژی نهفه بو خو ب دهلیقه زانی و ب نافی ئیسلامه تیی دهستی خو دریزکره دناقا ملله تی داو دیسان ب ریکا پارهیی هاتنه خاپاندن.

سو پاس بو خودی شه ری برا کوژیی نه ما و هاته هه رامکرن ژ لاین سه رکرداتیی قه کو بویه جهی خوشحالیا هه می ملله تی. پشتی ژ ناف چونا رژییا به عس ده م هاتبوو کو وی دیاردی بنبر بکهن، بهلی جهی داخنیی هه را بهردهوامه نهف دامه زرانندا بی قه کولین نه م نهفرو ب راستی ملله ته کی بکاره رین و بین بویه ملله ته کی ته مبهل و مه ژیانه کا ب رهفاهییت دقیت بی کو خو زهحمهت بدهین، نهفه ژی تاوانه کا مه زنه و یا پیدقیه دو یقچونا خو بکهین ما دی هه تا کهنگی هوسا مینین.

نهفروکه نه گه ر مروف به ری خو بدهته جادی هه می پیکفه گازندان دکهن، چ مال نینن کو موچه یه ک یان ۲ یان ۳ یان ۴ تیدا نه بن و بی ۱۰۰ هزار هه تا ۲ ملیون و نیقا وهر دگریت دیسا دی ژ مال دهرکه فن و وهک ئیک گازندا کهن.

نه گه ر ژی نهفه نه:

۱. نهفرو نه وهک به ری نوکه یه، کچ و کوریت مه مودیلین جلین نوی

نهفه نیژیکی ۲۰ سالانه نه م نه شیاینه خه لکی خو ژ بکاره ری خلاس بکهین، حجه تا مه هه میان ژی دوژمنای نهفا ب سه ری مه ئینای یا بزهمه ته، راسته کو رژیی ل دو یق رژیی نه م ب هه می لایه کی قه بین ته په سه ر کرین، بهلی یا ژ هه میا زیدتر دژی کوردان تاوان نه نجام دای ژ بلی ویرانکرن و کاقلکرن و سوتن و زیندان کرن و نه شکه نهجهدانی و کیمیا بارانی و نهفالفکرنی، پشتی شوره شا ئیلونی رژییا به عسیا گه له ک ب شاره زای و پسپوری دهست ب راکرنا گوندین کوردستانی کر و گه له ک مه بهست ژی پی هه بوون

۱. کو هه می ب رییا پسپورا و ب شروه کرنی دهست پیکر، مه بهست ژ راکرنا گوندا نهو بوو دا کو پیشمه رگی پارتیزان نه شیت بهردهوامی ب خه باتا خو بدهت.

۲. دال ئاینده ی گریدانا وی ب ئاخا وی قه لاواز بکهن.

۳. بهروبووم و بهرهمی گوندان نه هیلن، چونکی ئابلوقین ئابووری کارتیکرن ل شوره شا ئیلونی نه دکر ژ بهر کو گوند هه بوون.

۴. خه لک خرغه کره سه ر ئیک و پتر شیان دو یقچونا وان بکهن و هاریکاریا شوره شی ب قی ریکی لاواز بوو و شیان گه له کا ژ بکیشنه دناق ریزین خودا.

۵. هه می مللهت ژ رینجبه ریی کره بکاره ر، خه لک ل داموده زگه هین حکومتی دامه زراندا، فه راش، پاله، که ناس و گه له ک جهین دیتر. هه ر ب تنی دامه زرانندن بوو دا کو وان فییری نانی به تالیی بکهن.

۶. ئازوقه ژی ل بازاری نه رزان دکر کو حکومتی زههر دکر، مه هه میا ژی دگوت حکومت

۷۸ سالن بهری نوکه

که مال نه تاتورکی دهست ب جینوسایدا کوردان کریه

موسه دهق توّقی

بوو بین د دهمی کونفرانسی لوزان دا بروسکه لیدای و گوتین: کوردان نه قیت ژ ترکان جودابین. بهلی فی هه مووی مفاپی وی نه دا، و ب فه رمانا نه تاتورکی هاته گرتن و هه ر ل دادگه ها دیار به کری ب سیداری هاته سزادان، د دهمی دادگه هیدا سه روکی دادگه هی نه و ب هندی گونا هباردکر کو ب چلکین کوردی فه د کومبوونین په رله مانی ل نه نقره ناماده دبوو و ب فی چه ندی پروپاگنده بو کوردان دکرن، هه رچه نده وی به ره فانی ژ خوه دکرن و دکوت: نه ز ل دوو ف داخوازا نه تاتورکی ب چلکین کوردی فه ناماده دبوو، بهلی د نه جامدا حه سن خهیری بهگ و برازایی خوه پیکفه هاته سیداره دان. (۳، بپ ۱۱۳)

دهمی نه تاتورک گه هشتیه مه ره ما خوه و ل ۲۴ تیرمه ها ۱۹۲۳ په یمانا لوزان هاتیه مورکرن و هه موو مافین په یمانا سیقه ر داینه کوردان هه لوه شان دین، ئیدی وهک بهری پیدقی ب کوردان نه مای و بنه مایین دهوله تا ترکیا نه ته وهی موکم کرین، نه تنی حاشا ل برایه تیا کورد و ترکان و هه فئایینیا وان کر، بهلکی د وی دهستووری بنه ره تی نه وی و هه فالین خوه ل نیسانا ۱۹۲۴ بو ترکیا نوو دانای نه تنی جه نه دا مافین کوردان بهلکی حاشا ل بوونا کوردان و مافین وان ل ترکیا کر و ترکیا وهک وه لاته کی یهک نه ته وه دا نیاسین. (۲، بپ ۱۹ - ۲۰؛ ۴، بپ ۳۰۰)

دهمی کوردان ژ بو ده سنقه ئینانا مافین خوه دهست ب بزاقا سیاسی و پاشتر ژی چه کداری کری، که مال نه تاتورکی دهست ب هه وین جینوسایدا کوردان کر، وهرن دا چه ند نمونه کان چ فی بیده ری بهرچا ف بکه ین:

- ل ۱۰ چریا دووی دهسته لاتداریا نه تاتورکی یوسف زیا بهگ نوونه ری بدلیسی د په رله مانی ترکیادا و خالد بهگی جبری سه روکی جقاتا خوه سه ریا کوردان ل ۲۰ کانوونا یه که م ۱۹۲۴ گرتن و ل ده سپیکا ۱۹۲۵ سیداره دان. (۵، بپ ۵۶)

- دهمی ل ۱۱ شوباتا ۱۹۲۵ شورشا شیخ سه عیدی ده سپیکری ل ۲۲ و ۲۳ وی هه یفی جقاتا وهزیرین ترکیا کاودانی

بوو، ژ نالی له شکهری و سیاسی و ئابووریقه پشتگه رمی کوردان ب تاییهت عه شیره تین کوردان بوو و هه ر جاری ب رهنگه کی د خاپاندن، جاره کی ب نا فی ئایینی و بهرگری ژ خه لیفی موسلمانان جاره کا دی ب نا فی برایه تیا کورد و ترکان، جاره کا دی ب خاپاندنا چه ند که سایه تین کورد و ناماده کرنا وان ب چلکین کوردی فه د په رله مانیدا و هنارتنا وان بو کونفرانسی ن نافده ولتی ب نا فی شاندی هه فیشکی کورد و ترکین ترکیا و خه لکه کی بیانی ژی پی دخاپاند. راسته د یه که مین په رله مانی ترکیا سه رده می نه تاتورکی نه وی ل نیسانا ۱۹۲۰ ل نه نقره هاتیه فه کرن ۷۲ نه نامین کورد تیدا هه بوون (۲، بپ ۱۲)، بهلی ده می که مال نه تاتورکی دهسته لاتی ته بابی ترکیا گرتیه دهست، بریارا سیداره دانا یهک ژ مالباتا به درخانیا ن دا و کاری گرتنا نه نامین دی بین فی مالباتی کر و ل ئیلونا ۱۹۲۰ ری ل چوونا شاندی کوردان بو کونگری ملله تان ل باکو گرت و بزافکرن نه و ب خوه شانده کی وهکی وی دقیت ب نا فی کوردان فریکه ته باکو، د به رده و امیا فی دژایه تیندا دهست ب دژایه تینا ریکخراو و کومه له بین کوردی و گرتنا ده رگه هی کو فار و روژنامه بین کوردی بین وی سه رده می کر (۲، بپ ۱۸ - ۱۹)، نه گه ر راستیه ک ژ بو وی بهلگه نامی هه بیت نه فه ژی پشکه که ژ زنجیرا خاپاندین وی بو کوردان. پرسیار نه وه گه لو چما که مال نه تاتورکی نافه روکی وی بهلگه نامی بجه نه ئینا یا به رامبه ری په رله مانترین کورد و ترک و روژنامه فائین نافدارین وی سه رده می راگه هاندی...؟

ل قیری پیدقیه بیرا خوانده فئانان ل یهک ژ وان په رله مانترین کورد بین ب دافکین که مال نه تاتورکی هاتینه خاپاندن نه و ژی حه سن خهیری بهگ په رله مانترای وی ده می و نوونه ری باژیری دیرسیمی بوو، د ده می شورشا شیخ سه عیدی یا ۱۹۲۵ یدا ژ خه لکی دیرسیمی دخواست د ته نا بن و ئانکو پشکداریی د شورشیدا نه که ن، نه ف حه سن خهیری بهگه یهک ژ وان که سان

روژناما (نه فری) د هژمارا خوه یا ۵۱۵ دا نووچه یهک ل ژیر نا فی (۷۸ سالن بهری نوکه که مال نه تاتورکی ئوتونومی دایه کوردان) به لافکریه، نه فه ژی گوایه د دهستقیسه کی وی یی ۱۹۲۳/۱/۱۶ دا دیار بوویه. دووور نینه نه ف نووچه یی روژنامی هنده گرنگی پی دای و ل بهر په ری خوه یی یه که م به لافکری راستیه ک ژ بو هه بیت و دبیت ژی بهلگه نامه کا چیکری بین و بو مه رده ما کا دیار کری د فی قوناغیدا دهیته به لافکرن. بهلی ب هه ر رهنگه کی هه بیت نه ز دبینم نه فه بزاقه که کو دقیت که مال نه تاتورکی یه که م که سی ل سه دسالیای بیستی دهست ب جینوسایدا کوردان کری بکه نه فریشته کی دلوقانی، و نه گه ر هوسان ژی به رده و ام بیت د نه جامدا کورد دی ده رکه فن گونه هبار و مسته فا که مال نه تاتورک دی بیته قوربانین سه رده ریا هوقانه یا کوردان دگه ل وی.

نه گه ر راستیه ک بو بهلگه ناما روژا ۱۹۲۳/۱/۱۶ یا باژیری ئیزمیتی هه بیت، نه فه د قوناغه کیدا بوو هیژ په یمانا سیقه را ۱۰ ته باخا ۱۹۲۰ نه هاتبوو هه لوه شان دین و وی په یمانی نه ک ئوتونومی بهلکی مافی سه ربه خوه یی دابوو کوردان. (۱) د هه مان ده مدا که مال نه تاتورک د قوناغا ده سپیکا بزاقا خوه یا نه ته وه یی و دامه زراندا دهوله تا نه ته وه ییا ترکاندا

۷۰۰ هزار کەس ل کوردستانی هاتینه کوشتن ۷۰٪ ژ وان ژن و زارۆک و کال و پیر بوون. ژ زاردهقی نوری دیرسیمی هاتیه فهگوهاستن: تنی ل پالۆ و خارپیت و چهپاخچوری ۴۰۰ خورتین کورد هاتنه سیداره دان (۶، بپ، ۳۳۷، ۵، بپ، ۶۸)

ئهفه پشکهکا کیم بوو ژ وان کوشتارین تهبابی بین ئهتاتورکی تنی د شورش شیخ سهعیدی یا ۱۹۲۵ کو کیمتر ژ دو هه یقان فهکیشا بوو ب سهری خه لکی کوردستانی ئیناین. ئهگه ر ئاماژه ب کوشتارین شورش ناگری ۱۹۲۶-۱۹۳۰

شورش دیرسیمی ۱۹۲۷-۱۹۲۸ و شورشین دی بکهین دی پیدقی چهند بهرگهکان بین، ب فی کورته کوتاری ب داوی ناهین. د فی واریدا دی ئاماژه ب وی چهندی کهین کو د شورش ناگری دا دهسته لاتاریا کهمال ئهتاتورکی ب هندی رازی نه بوو کو کوشتارین تهبابی بین وهک گهلی زیلان خزیرانا ۱۹۳۰ بهرامبه ر گهلی کورد و شورشگیرین وی ئه نجام بدهت، (۸، بپ، ۸۶-۱۰۲) هاریکاریین لهشکه ری ژ ههردو دهولهتین یه کیتیا سوقیهتی و ئیرانی وهرگرتن بو ژ نافبرنا شورش کوردان، زیدهباری فی چهندی مفا ژ چهکی کیمیاوی وهرگرتیه بو ژ نافبرنا شورش کوردان، ههروهک د راپورتهکا کونسولیا بهریتانی ل تهبریژی دا هاتی کو: مهزنه ئهفسه رهکی سوقیهتی دهزگههی ئاسایشا سوقیهتی ل پشکین باکوورین توخیبی ناگری و ترکیا بهرپرسیاریا ههفکاری د نیقبهرا لهشکه ری ترکی و سوقیهتی گرتیه دهست و دهمان دهمداسی تهکنیکارین ئهلمانی ب مفا وهرگرتن ژ وان کهرستان بین سوقیهتی داناینه بهردهستی ترکان ل باژی ری بازیدی مژوولی چیکرنا بومبین

مافین مروشان بوو، وهک ژیده رهک دبیتیت: مهحکه مین ئیستقلالیده حهق و حقوق تونه بوو، مینا کو حه یوانان بشینن مهزبه حی (قه سابخانی) مروف دشانندن بهرداری و داردادکرن، بهری زارۆک بهرچاخی باف داردادکرن، دوو فره دور دهاته باف. (۳، بپ، ۹۸؛ ۵، بپ، ۶۳)

- فی دادگههی و د دههکی کورتدا د دادگه هکرنین بی بهره قانی و پاریزه ر ب سهدان که سایه تین کورد وهک شیخ عهبدولقادی نه هری سهروکی جقاتا پیشکه تنا کوردان و کوری وی محهمه، دکتور فوناد، پاریزه ر حاجی ناختی، حافظ سادی، کهمال فهوزی بهگ، حه جی

عهسکه ری، بهکر سدقی، کور عهبدوللا سعادی و هنده کین دی ل ۲۲ گولانی و شیخ سهعیدی پیران و ۴۷ ژ سهر کرده و شورشگیرین دی ل ۲۹ خزیرانا ۱۹۲۵ ال بهر شوورها دیاربه کری ل سیداری دان. (۵، بپ، ۶۶؛ ۴، بپ، ۲۶۷-۲۷۰) ب سیداره دانا قان کوردان که لا دلی کهمال ئهتاتورکی نه رژیا قه برین وان ژی بهرزه کرن و هاتا نها نه فی و نه فی چرکین وان نزانن باپیرین وان ل کیفه هاتینه فهشارتن. (۷، بپ، ۸)

ئهو کهمال ئهتاتورکی دهستین وی سوور ب خوونا کوردان، ئهفرۆ هندهکان دقت وان دهستان بکه نه دهستین فریشهکا دلوفان، دلی وی ب سیداره دانا سهر کرده و مهزنین کوردان تهنا نه دبوو، بهلکی ته ر و هشکین کوردستانی پیغه دسوتن و وهک ژیده رهکی دیده قان ل سه ر روودانین شورش دبیژیت: ل دیاربه کری و خاربیتی روژی دهه پازده کهس ل ناف گوره پانین باژی ری وهک په ز ب دارفه دمان، برهخ وانقه سه ریین ژیکری ئهوین ژ ئالیی لهشکه ری تورکفه دهاتنه کوشتن و سهرژیکرن دهاتنه چهقاندن و ل سه ر پر و ریکان ب ریز دهاتنه دانان. (۶، بپ، ۳۸۰) ژیده رهک ژ روژنامین ترکی فه دگوهیزیت کو دوی سهرده میدا

تهنگافیان ل ۱۱ ویلایهت (پاریزگهه) و دو قهزاین ئه رزه رومی ل کوردستانی راگه هاند (۳، بپ، ۸۸) و ل ۷ ئاداری سهفه ره بهر (نه فیر عام) ل ترکیا دژی کوردان راگه هاند و دهست ب هیرشان بو سهر کوردستانی و قرکنا تهبابی کوردان کر (۳، بپ، ۹۶-۱۰۰)، وهک یهک ژ پشکدارین شورش دبیهراتنین خوهدا دبیتیت: چ دهفهرا لهشکه ری ترک دگه هانی گوند دشه وتانندن، ژن، زارۆک، پیر، کال، نهخوهش، بریندار یه کسه ر دکوشتن ئان دخستن خانین تیدا و دشه وتانندن. (۶، بپ، ۲۹۲)

- د بهرده و امیا کریاریین ئهتاتورکی بو قرکنا کوردان، ئهوین دگوتنی (دادگه هین ئیستقلال) سهر ژنو و هاتنه فه دامه زرانندن، ئهف دادگه هه ل سهرده می بزاقا ئهتاتورکی دناقبهرا سالین ۱۹۲۱-۱۹۲۳ هاتبوونه دامه زرانندن، ل ۱۹۲۳ هاتبوونه گرتن، ل ۷ ئادارا ۱۹۲۵ دو ژ قان دو دادگه هان یهک ل ئه نقه ره یا دی ل دیاربه کری ژ بو دژایه تیا که سین به ره لهستکار و پشکدارین شورش کوردان سه ر ژ نو هاتنه فه دامه زرانندن، دهسته لاتنی دادگه ها دیاربه کری بی بی توخیب بوو. که سین ئهف دادگه هه ژی پیکدهات مروقتین هوف دژی هه موو ره وشت و

دزانی و پشتگەرم بوون ژ دەقەرئ نە دەرکەتن. دەمی لەشکەرئ ترکان دەست ب سەر دەقەرئیدا گرتی هەموو ئەف عەشیرەتە ب مەزن و بچووک، ژن و میرقە کوشتن و ژ ناڤەرن، سەرۆکی عەشیرەتی و هەقژینا وی پشتی باش ئەشکەنجە داین ئەو ژئ گولە بارانکرن و ئەو ژن و زارۆکین ژ ئی عەشیرەتی ماین ئەو ژئ د کادیناندا کۆمکرن و ئاگر بەردانیی. (بپ، ۱۰، ۳۱۹)

ئەفە چەند نموونە کین کیمبوون ژ جینوسایدا کمال ئەتاتورکی بەری ۷۸ سالان دژی گەلی کورد ل باکووری کوردستانی دەست پیکری و ب درێژیا حوکمداریا خوە

بەردەوامی پیدای و هەتا نها ژئ خەلیفە و هەلگرن هزرا وی بەردەوامی پی ددن. ئەگەر ئەقرو خەلکە کورد بن یان ترک ل هندهک بەرپەرین کەقن بگەرن و هندهک رهشرهشکان وهک بەلگەنامە بیننەقە و بیژن ئەقە دلوفانیا ئەتاتورکی بوویە، بەری هنده سالانە ئوتونومی دایە کوردان، سەیرە نەگوتیە ژئ ئوتونومی بو کوردان پیشنیاز کریه!! دئ بیژمە وان کەسان ئەو نە ماف بوو د دا کوردان بەلکی دەسپیکا جینوسایدا کوردان بوو، نئ ل بیرا مەیه سەدامی د پیکهاتنا ۱۱ ئادارا ۱۹۷۰ بریار ل سەر ئوتونومی یو کوردستانی دابوو، ل ۱۹۷۴ ئوتونومیە کئ کارتونی ژئ بجه ئینا، لی سەدام د دیرۆکا کورداندا مەزنترین تاوانبارە، هەروەکی ئەتاتورک ژئ د دیرۆکا باکووری کوردستانی مەزنترین تاوانبارە، کەسەک دیرۆکی خەلەت نە خوونیت.

ژیدەر:

۱- بو پیزانیان دەربارە ی پیماننا سیقەر بنیره: محمد امین زکی، تاریخ الكرد و کردستان، (بغداد- ۱۹۶۱). مەمەد رهسول هاوار، کورد و باکووری کوردستان له دواي شهري يه که می جیهانه وه، (سلیمانی - ۲۰۰۲، بپ ۱۰۸-۱۱۷).

کیمیای بوون دا دژی شورشگیزین ئاگری بینە بکارئینان. (بپ، ۹، ۱۴۶) ل قیرئ پیدقیه ئاماژە ب ژیدەرەکی دی بی بیانی بکەین بی کو تاوانین ئەتاتورکی و دەستەلاتاریا وی برەمامبەری کوردان دیار دکەت: ژیدەر راپۆرتەکا کونسولی بەریتانیایە ل تەرابزونی ل ۱۵ چریا دووی ۱۹۳۰ یو بالیوزئ وهلاتئ خوە ل ئەنقەرە هەنارتیە تیدا دیار دکەت کو شەر ل چیا بی ئاگری داوی هاتیە، ترکیا ب هەموو رەنگان ریکی ل بەر زقرینەقا کوردان ژ ئیرانی و روسیا بو دەقەرئ دگریت و پاشتر ئەف کونسولە د راپۆرتا خوەدا دبیزت: ئەز ئاگادارم کو د قئ دەمیدا کریارین قرکنا کوردین دیرسیمئ وهک ئەوین ل سالا ۱۹۱۵ دگەل ئەرمەنان هاتیە کرن دەینە ئەنجامدان. (بپ، ۹، ۲۴۱) ئەف راپۆرتە شاهدەیا دپلوماتە کئ بیانیە کو هەمان جینوسایدا ئوسمانیان ل سالا ۱۹۱۵ بەرامبەری ئەرمەنان کری ل سالا ۱۹۳۰ کەمال ئەتاتورکی بەرامبەری کوردان کریه.

دئ بابەتی ب روودانەکا دی ژ شورش دیرسیمئ ۱۹۳۷-۱۹۳۸ ب داوی ئینین، کو د قئ روودانیدا دیار دبیت دەستەلاتاریا ئەتاتورکی رەحم ب وان کوردان ژئ نەبریە بین خیانەت ل گەلی خوە کری و پشتەقانیای وی دەستەلاتاریا ترکان کری. عەشیرەتا گرکان ب خوشخوشکین ترکان هاتبوونە خاپانن، قئ عەشیرەتی برا ئیبراهیمی کورئ سەید رەزایی سەرکردئ قئ شورشئ ب نامەردانە د خوەیدا کوشتبوو، دەمی لەشکەرئ ترکان ب سەر دەقەرئیدا گرتی ژبەرکو قئ عەشیرەتا خزمەتا وان کربوو و خوە ب دوستین دەولەتی

- ۲- د. کمال مضر احمد، انتفاچه ۱۹۲۵ فی کردستان ترکیا، (اربیل- ۲۰۰۱).
- ۳- م. ا. هسرتیان، انتفاضة الاكراد عام ۱۹۲۵، ترجمه باقی نازی، المكتبة الكردية التقدميه، (بیروت- ۱۹۸۷).
- ۴- فەوزی شیخ عەبدولرەحیمی پیران، شورشئ شیخ سەعیدی پیران له روانگە ی بنەمالە کەیانە وه، وه رگیزانی سەردار محەمەد، (سلیمانی - ۲۰۱۰).
- ۵- سلیمان چەفیک، سەرهلدانا شیخ سەعید، کوفارا قەژین، هژمار ۱۰، (دهۆک- ۱۹۹۸).
- ۶- حەسەن هشیار، دیتن و بیرهاتنین من، (بیروت- ۱۹۹۳).
- ۷- رۆژناما دەما نوو، هژمار ۳۵۴- ۱ تیرمەها ۲۰۱۰، دیار بە کر.
- ۸- احسان نوری پاشا، انتفاضة اكری، ترجمه صلاح برواری، (بیروت- ۱۹۹۰).
- ۹- کاوه بهیات، شورش کوردین ترکیا و کاریگەرئ وی ل سەر پە یوهندین دەرفە بین ئیرانی، وه رگیزان موسەدەق توفی، (دهۆک- ۲۰۰۹).
- ۱۰- د. نوری دیرسیمئ، دەر سیم له میژووی کوردستان، وه رگیزان د. ئەحمەد فەتاح دزەیی، (هەولیز- ۲۰۰۱).

پیروژه سالقه‌گه‌را دامه‌زراندنا پارتی

خالد دیره‌شی

هه‌له‌ت ٦٤ سال ژ ژبی پارتیه‌کا د ناڤ وه‌لاته‌کی مینا کوردستانه‌کا داگیر کری دا ژیا‌بیت، پینه‌فیت دی گه‌له‌ک ئه‌قرازی و نشیفی که‌فن پیشیا وی و دی دگه‌له‌ک قوناغین نازک و هه‌ستیار و پر ترس و نه‌خوشی دا ده‌ریاس بیت و حیکمه‌ت ژی د هندی دایه‌کانی ئه‌ف پارتیه‌تا چ راده‌شیایه وان قوناغان ب سهره‌رازی بیری و ژ کاروانی خه‌بات و ژیانی نه‌هیته‌برین.

چونکه دامه‌زراندنا پارتی ل سهر هنده‌ک شه‌نگستا و بنیاتان هاته دانان کو باوه‌ری ب بده‌سئنه‌ئینانا مافین نه‌توی بین گه‌لی کوردستانی هه‌بویه و خه‌بات و تیکوشینا فی پارتیی ژی هه‌می هه‌ر ل پیناڤی فی ئارمانجی بویه، نه‌پینیا سهره‌کی یا بده‌وامیا فی خه‌باتی ژی هه‌ر ئه‌فه بویه و هه‌ر دم دوژمنان ژی هزره‌کا مه‌زن بو پارتی کریه و بده‌وام ئه‌و ب دوژمنی خو بی سهره‌کی و ب ترس زانیه، چونکه ئه‌و ئانکو داگیرکه‌رین کوردستانی باش د تیگه‌هی فکر و رییازا پارتی گه‌هشتینه و خواندینه و دیسان هه‌ر ئه‌فه ژی بویه کو پارتی ب چه‌ند ساله‌کین پشتی دامه‌زراندنا خو بویه پارتیه‌کا جه‌ماوه‌ری و ریشالین خو ب کویری د ناڤ ده‌روونی خه‌لکی کوردستانی دا هیلایه.

دیسان مانه‌فه و دریزی دان ب فی ژبی دریزی خه‌باتا پارتی فه‌دگه‌ریته‌فه بو هندی پارتی خه‌بات و خزمه‌تا خو نه‌ئیکسته د به‌رژه‌وه‌ندیا چ ته‌خین تاییه‌ت دا و خو چارچو‌فه نه‌کریه، هه‌می ته‌خین جفاکا کوردستانی هه‌مبیز کریه و پارتیه‌تیا خو ئیکسته د خزمه‌تا هه‌میان دا و هه‌ر تاکه‌کی کوردستانی جهی خو دناڤا فی پارتیی دا دیتی و کریه، ئانکو بویه سه‌روکانیا بیر و هزرین هه‌ر ته‌خه‌کا جفاکی.

مانه‌فه‌یا پارتی و ب هیز بوونا وی یا بده‌وام تا کو ئه‌فرو، شیانین سه‌رکرداتیا وی بویه دئیداره‌کرنا هه‌می هه‌رکیاندا، ل سهر ئاستی ده‌رغه و نافخویی، چونکه ل هه‌می چه‌رخی بوری جیهان ل سهر دوو باسکین هه‌قدژ هاتبوو پارقه‌کرن و کو دگوتنی

هه‌می کاره‌سات و مه‌ینه‌تا بگریت و د هه‌ر که‌فتن و شکه‌سئنه‌کی دا گه‌لی کوردستانی ژ بی هیفی بونی رزگار کریه و بزاف کریه هه‌ر زوی هیز و فه‌ژه‌نان بده‌نه خو و دوباره ب هیزتر و ب باوه‌ری تر رابیته سهرخو و گروقی قان دیتین مه‌ بین ل سهری ژی ئه‌فرو یا پارتیه، د سهر هندی را کو ب ده‌هان هیز و ریکخراو و پارتین سیاسی ل کوردستانی خه‌باتا خو یا سیاسی و ب ئازادیه‌کا ره‌ها دکهن، به‌لی پارتی هه‌ر ئه‌و کویراتیا خو یا جه‌ماوه‌ری ژ ده‌ست نه‌دایه و گه‌له‌ک ب سهره‌رازی یا سه‌رکیشیا دوزا نه‌توی یا خه‌لکی کوردستانی دکه‌ت و هیزه‌کا کاریگه‌ره د هه‌ف سه‌نگین ده‌فه‌را روژه‌ه‌لاتا نافین دا و روله‌کی گه‌له‌ک مه‌زن ژی یا دگریت بو ته‌ناهی و ره‌حه‌تیا فی ده‌فه‌ری ب گشتی و ئیراقتی ژی ب تاییه‌تی و دگه‌ل هندی ژی شیایه به‌لانسا ترازیا هه‌می هه‌رکیان بو گه‌لی کوردستانی داکیشیت و ژ لایین ب ریفه‌برنا وه‌لاتی ژی فه پارتی د قوناغا بووری و نوکه دا ژی بو هه‌می جیهانی و دوست و دوژمنان سه‌لماندیه کو دشیت ریه‌ریا گه‌ل و وه‌لاتی خو ب سه‌ربلندی ب که‌ت و به‌ر ب کنارین ئازادیا هه‌ر ده‌می بیه‌ت.

سلاڤ بو جانی پیروزی وان هه‌می سه‌رکرده و کادر و جه‌ماوه‌ری گیانی خول پیناڤی پارتی و کوردستانی کریه قوریان و گه‌لی مه‌ گه‌هاندیه ئه‌فرو.

باسکین سهرمایه‌داری و سوسیالیزمی و قان هه‌ر دوو باسکان، ئانکو زله‌یزین جیهانی، جیهان ل خو لیکه‌کربوو و ل سهر کیستی گه‌لین دونیایی هه‌ر ئیکی پاوان خوازی خو به‌رفره‌ه دکر، دیسان کوردستان ژی ل سهر چوار وه‌لاتین داگیرکه‌ر و دکتاتور دا هاتبوو به‌لاڤکرن و سنوورین وان ب ره‌نگی پیلابی هاتبوون دورپچکرن و هه‌می شیانین خو ددان کاری کو هه‌ر ده‌نگه‌کی ژ خه‌لکی کوردستانی به‌یت ئه‌و بی ده‌نگ بکه‌ن.

به‌لی ژ ئه‌نجامی لیهاتن و زیره‌کی و باوه‌ری ب خوبوون و سه‌رکرداتیا پارتی و که‌ساتیا ب هیزا بارزانی نه‌مر گه‌له‌ک ب هشیاری شیا به‌رسینگا هه‌می ئالوزیا بگریت و دیسان دگه‌ل هندی ژی دا شیا وی هه‌فسه‌نگی راکریت یا کو هه‌می جیهان توش بویی و پتریا جاران بیخسته د به‌رژه‌وه‌ندا کوردان دا، ئه‌م د وی باوه‌ری دایه‌نه‌گه‌ر پارتی و بارزانی نه‌بان، چ هیزه‌کا دیتر ئه‌و شیان نه‌دبوون خول به‌ر وان هه‌می هه‌رکیان وی سه‌رده‌می و پیلانین داگیرکه‌رین کوردستانی بگریت، ژ ئه‌گه‌ری سه‌رده‌می و بیزه‌حمی یا داگیرکه‌ران و ب کار ئینانا دژوارترین ئالاقین قکرن و ژناڤ برنی، خه‌لکی کوردستانی د قان سه‌د سالین بوری دا توشی مه‌زنترین کاره‌سات و فه‌بریان بویه، کو د ژیا‌نا مروقاتین دا کیم وینه بویه، به‌لی پارتی د ژبی خو بی ٦٤ سالی دا شیا به‌رسینگا وان

ریکخستن وهک نامراز..

دناقبهرا پارتین سیاسی و جهماوهری دا

پهپهر نهرتسی

ریکخستن وهکی وهسیله کارهکی سهرهکی یی پیادهکرن و پراکتیزه کرنا سیاست و ستراتیز و تاکتیک بین گریدایی حزبی نه.. ژبوی بهرزکرنا ئاستی هوشیاریا سیاسی وان چین وتویژان نهوین دناف چارچوئی فلاتی حزبی دا، ئانکو نهف چارچوئه شکل وشوئی چالاکیین حزب و خهباتا حزبی دیاردکته، سهرهرا یی هه بونا دیروک و قوناغ و تیگههین ریکخستنی کو گهلهک بکورتی و کوردی دی ئاماژی پیدهم، فهره ئاماژی ب هندهک پیناسین ریکخستنا حزبی بدهین وهک ریکخستنا سه نترالیزی و سه ربور ل جیهانا سیاسی دا.. وهک لینین دبیزیت (ریکخستن بونوههکی زیندی یه.. ئانکو ژدایک دبیت وقوناغا ساقاتی وزاروکی و گه نجاتی و کاملی دبورینیت ول داوئی پیردبیت و نه خوش دکه قیت و دمیریت.. لی گرنگ نهقیه کارولی خوه چاواد قوناغا دیروکا خوهدا گیرایه) ئانکو گرنگه مروف چاواگه شیبینه ب وی پارتا شانازی پی دبینیت وههاژی بزانیته هه رپارته کا سیاسی داویا خوه ژی هه یه.. وهها (ریکخستن قوتابخانه یه.. لی یاجودایه ژ قوتابخانه بین ئاسایی.. ئانکو دئی قوتابخانی دا خه لک هه م ماموستایه و هه م قوتابی.. ئانکو هه م مروف ژی فیردبیت هه م خه لک ژ مروفی فیردبیت) ئانکو نه زمون وهرگرتن پیشکه کا گرنگی هه ربزاقه کی یه.. وهها) ئیکه تیا دناقبهرا سیاستی ریکخستنی دا ئیکه تیه کا دیالکتیکی و مه وزوعیه کو نکارن ب چ رهنگه کی ژیک جودابن) .. وهها (ریکخستن نامرازه نهک نارمانج.. هویه نهک مه بهست) دیسان میناکا) جورج دیمیتاف بیرلی بکه ینه فه (ریکخستن پیقه ره و بریارده ری وی ئیککی یه کا هیلا سیاسی یا راسته یان خار وخیچه ؟) وهها (سیاست و ریکخستن دوو رویین ئیک دراقن.. هتد) لی سهرهرا یی بورینا چهندهها سه دهو ساللا ب سه رقوناغا ریکخستنا حزبی دا نه قچار بگره ژ (خیزان و به ره باب و تیرو هوز و مه مالیک و ئیمبراتوریهت و په یدابونا ئولین

ئاسمانی و حکومتین جودا و جودا تادگه هیهته قوناغا ته کنولوژیا زه بلاح و کومپیوتر و نه نترنیتا) تیگههین گشتی بین ریکخستنی بهرترلیکرینه و چه زا وی مه ستر لیکرینه کو نه فه ژی بویه سه دهما داهینانه کا زانستی ژرویی (سیاسی، ئابووری، جفاکی، فکری، پیشه سازی، ته کنولوژی.. هتد) ل سهر رویی زه مینی، وهها ژی ل سهر مانگ و ستیران نوکه نهف ململانه یاد بهر دهوامی دا، ژبه رفی نه ز دبیزم (ریکخستن ژیان و ژیان ریکخستنه) نه فه ژ رویه کی گشتی فه، لی ژرویی ناقه کی فه نه م وهک پارتین سیاسی کوردی و دئی سه ردهمی نه م تیدا ل گور دهم و شوینین نوکه نه ز دبیزم ریکخستن و جفاک، بلانسا هه ره گرنگ و لوژیکی ریکخستنا سایکولوژی.. ئانکو خودان هه سه وهه رین سروشتی بین.. ژ بهرکو نه ز باوهرم تاکی کورد تاراده کی مفا ژ سه ربورین خوه بین بهوری ب ته قافی نه وهرگریته، و بهر ژه وندا که سوکی بویه سه دهما دابرینا مه ژ کومه کا ده سته کت و سه روه رین هه ره پیروز بگره ژ) سنور وهه ستنی وهلات پاریزی و نه ته وه پاریزی و سه روه ریا وهلات و یاساو ریسا و ئیکریزی و وهک هه فی و ئاسایشا نه ته وی و دادیا جفاکی.. هتد) نه فه ژی سه دهما هه ره مه زن (نه بونا سایکولوژیه کا ته ندروست و نه بونا که سائین نه بسپور ونه ژ هه ژی ل جهین هه ژی؟!) و جوداهی و نه قافارتنا زانای ژ نه زانی و فی تاکی و وی تاکی هه و فی مالباتی و یادی و فی هوزی یادن و فی کادری و یی دی و وی شه هیدی و یی دن و فی ئاواره ی و یی دی و فی هه ردهمی و یادی.. هتد، وهها نه وهک هه قیا) نه رک و مافا) و هه قبه ر کرنا ده سته کت و پیقه ری خه بات و قوربانی دانا که سانه کی دگل یی دی، هه روه سا هه قکیشا دناقبهرا وهلاتیه کی دهوله مند و وهلاتیین هه ژار، ب باوهرامن نهف یه که بویه سه دهما دابرینا (قاعیدی جهماوهری و پارتیین سیاسی) و (ژده ستنانا ده سته کتیین گرنگ یین نه ته وی) ژبهرکو پاراستنا ژینگه هه م پرگرنگتره و لاشه کی نه گه ر تاچه ندی

بهیزبیت و میناک ژی ناهیین هژمارتن و دیروکی مهردانه دناف روپه لین خوه دا تومارکینه.. ژبه رفی گوتنه کا (فارنسیس بیکن) تینم زمان ده مادبیزیت.. (سه رکه فتن بهراوان که سانه کو ل ژیرکه فتن خوه دا مفا وهرگریته) هه روه سا مه سیح (س.خ) دبیزیت (نه گه ر ده می دنزم) جزر) بونا ئافی دا ته نه شیا ماسیابگری.. ددهمی بلند) مد) بونا ئافی دا خوه ب جه ربینه؟!) ژبه رفی یاکرنک نه فه یه کو ب باوهرامن هه ر پارتیه ک و تاکه کی کورد ل جهی خوه پیدقیه ب زویترین دهم ب هه له بین خوه دا بچیت و وان هه لاژی راست فه کت هه روه کی لوقمانی حکیم دبیزیت (خرابی ب خرابی ناقه مریتن وهکی ئاگر ب ئاگری.. به لکی خرابی ب چاکی و ئاگر ب ئافی؟!) ژ بهر فی گه ره که پارتین سیاسی و تاکی سیاسی بیر ل گرنگیا وهلات و وهلاتیان بکته و هزرا رزگار کته نهک زکاتیرکته، مروقان ئافاکته، نهک کوچک و ته لارا، ئیکه تیی په یداکته، نهک فائلا کوم کته و دهمه کی بی سود پیقه بیهت، ژ به رفی (چیخوف) تی بیرا من دهما دبیزیت (چ شانازی کا تاکه که سی) هه بوون نینه.. نه گه ر ئیراده کا (کوم) ل پشت نه بیت!!) ژ بهر فی یا من مه به ست پی نه م ل به ردهم پروسه کا چاره نفیساز داینه و گرنگه تاکی کورد و پارتین کورد وه سا هزر بکن نه گه ر مافی هه ر (تاکه کی و پارتیه کا سیاسی یه) پرتالی خوه بینیه به ربازاری.. لی ئیکریزیامه دقیت بزانی (قه ری) وهلاته کی پارچه کریه و برینداره) بهر پرسیاریه کا دیروکی یه و ژ بوی وهلاتی و سه روه ریا کوردستانه کا ئارام و ئازاد و دویر ژ ترسین دهره کی و هه ریمی ژ به رفی نه ز دبیزم دقیت ئیک دهنگی و ئیک ریزی دروشمی هه ر کورده کی و پارتیه کا ب شه ره ف بیت. و رویمه تامه وهلاتی مه یه وهلاتی مه ئایندی بهرهبابیت مه یه و بهرهبابین مه خودانین داهاتی فی وهلاتیه، ژ بهر فی خوه ریکخستنا پارتین سیاسی بین کورد دهوله مند کرنا (بنگه هی جفاکی یه) بقی دکارین بیژین شه رمزارنابین ل به ردهم چه ندهها شه هید و قوربانین مه دای و سه رکه فتن دی مزگینیا مه بیت بو وان.

داستانا کانیماسی ۱۳-۱۴/۹/۱۹۸۷

رزگار کیستی

پشکا سین

ریکا ناقنه ته وهی دمه ترسیی دایه و دوژمن هوارا خوه دبه ته بهر حکومتا ترکی

پشتی کو دوژمنی ئه و دهقرا هندا به رفره ژ دهستانی و ئازانسین جیهانی دیارکری کو ریکا ناقنه ته وهی یا ناقههرا ئیراق- ترکی ل دهقرا زاخو دمه ترسیی ده یه و نوها هیزا پیشمه رگه ی گه فال وی ریکی دکت، دوژمن هارو دین بوو و روژانه هه موو هیزا خوه کوم دکر و درنده ترین هیرش دکرن، لی ل هه موو بهر هیان هه ر شکهستن دخوار و روژانه ب دههان له شکه ر و جاشین خوه ژ دهست ددان. ژ بهر هندی پشتی زانی کو هیزا وی بته نی دهره ق پیشمه رگه ی دهرناکه قیت، رابوو وهکی گه له ک جارین دی هه ماههنگی لگه ل حکومتا ترکی کر و ب هه لیکوپته را له شکه ری خوه ژ زاخو د سهر ئاخا ترکی را دهر باز کر بره دهقرا (دهستانی) ل ناف ئاخا ترکی دا کو ژ وی ئالی قه هه ول بدن جهین ژ دهستانی بگرنه قه. لی دیسا ژ بهر هشیاری و چه لهنگیا پیشمه رگه ی دخوه را نه دیت کو ژ ویری ژ هیرش بکن.

روژا ۹/۱۷ سهرکه فتنین پیشمه رگه ی ب خوینا دوو شه هیدا هاتنه خه ملاندن: ئه قروکه ژ دیسا دوژمنی وهک دین و هارا ب پشته قانیا توپخانی و هه لکوپته ر و تانگ و زریپوشان هه ر سپیدی دهست ب هیرشین خوه کر ل هه ردوو بهر هیین زریزه و بهر هیی سهری حه می- گرکا- چه قه لا. ل بهر هیی زریزه پشتی شه ره کی دژوار دوژمن شکهست و ترمین هه ژماره کا جاش و له شکه ران ل پاش خوه هیلان و زیانین پیشمه رگه ی ژ لی ل قی بهر هیی شه هید بوونا پیشمه رگه (عه لی شکر جیه هوه ر) سهر ب ل.ن. زاخو.

ل بهر هیی سهری حه می- گرکا- چه قه لا ژ دوژمنی هیرشا خوه یا چاری کره سهر هیلا بهر گریا پیشمه رگه ی. لی هه ر ژ سهری حه می و بریفکا و گرکا و چه قه لا و تا کو ناقرا

ژی کو مه زنتین بنگه ی دوژمنی بی له شکه ری ل دهقرا، که فته بن ئاگری چه کی پیشمه رگه ی و ریکا ره فی ژ بی دوژمنی نه مایه، ژ بهر کو ریکا بیگوقا- باتوفا ژ لی زریزه دبن کونترولا پیشمه رگه ی دایه. ئیدی دوژمن نه چاره شه ری مان و نه مانی بکه ت. ژ بهر هندی ژ دوژمنی هه موو ئالته رناتیف دانانه بهر چاقین خوه.

۹/۱۸ روژا حسابی یه:

پلانا دوژمنی یا ئه قرو جودایه ژ روژین چووی شه ری ئه قرو ژ نه وهکی چ روژین دیه.

وهسا دیاره هیشتا نیف شه ق دوژمنی دهست ب هیرشه کا ب دزی کریه. پیشمه رگه ی ژ لی ل بهر هیی چه قه لا- گرکا- بریفکا ته قه ل دوژمنی نه کر تا کو

نیزیکی کیلومه تره کی تانگ و له شکه ر و جاش ژ چه پهرین دوژمنی دهر باز بووین. پیشمه رگه ل سیریانا کانیماسی- بیگوقا- بابیری بوو و هیزا دوژمنی یا پیشهنگ ژ لی گه هشتبوو پشتا گوندی گرکا (پشت

گری جاسوس) کاترمیر ۴ سپیدی دهستکه کا پیشمه رگه ی ل سیریانی ئاگر داریته سهر دوژمنی و ده مان دم دا هه ر ژ دهشتا چه قه لا تا ئاستهنگا گرکا

ل ناقههرا گوندی بابیری و بیلیزانی هه موو بوو ئیک پارچا ئاگری و ل سهر سهری دوژمنی بوو دوژدهه کا دروست. ل سهری حه می دوژمنی هیرشا جاشا شکاند تا کو کرینه د لیوا بیگوقا دا و ل دهشتا چه قه لا ژ پیشمه رگه که فتنه دوو ق جاش و له شکه ر و تانگین وان و پشتی چه ند که سهک ژ لی هاتینه کوشتن ئه و ژ ره قینه دلیوایی دا و توپخانا شورشی ژ لی کو ب ئارمانچ هنگافتنی یا ب ناقودهنگ بوو، هه م هیزا دوژمنی یا کو ژ بهر پیشمه رگه ی به ره ق لیوایی دره فی و هه م ژ لی لیوا و که لها بیگوقا (باره گایی جاشا) ئیخستبوونه ژیر ئاگری توپین خوه و ئیدی له شکه رین دوژمنی د لیوایی ژ لی دا نه دحه ویان و دره قینه ناف مالین بیگوقا.

ل بهر هیی سهری حه می پیشمه رگی قاره مان (نه بی وهیسی هروری) بی سهر ب ریکخراوا شورش د ده می شکاندنا هیرشا دوژمنی دا ل چیا بی سهری حه می هاته شه هیدکرن.

ریکا ره فی ژ لی دوژمنی هاتیه برین

ئو ژ ترسا هار بوویه:

ئه ف ۷ روژه دوژمن روژ بق روژی شکهستین مه زنتر دخوت و ئیدی بیگوقا

دهاتنه نیاسین، هیچ ددیار نه بوون و نزانم ل کووځه بوون!؟

توپخانا شورشی گورزی کوزه کی ناچاقین دوژمنیه:

هر وهکی مه دیارگری هر ژ روژا دهستیکی تا کو روژا دوماهی روژانه و هندهک روژا ژی چهند جارهکا دوژمنی هیرش دینا سهر بهرهبی گرکا- سهری همی و توپا ۱۲۰ ملم یا شورشی ژی کول نالی چیبی مهتینا و ل دهقرا (ناگرا) ل ناچهرا گوندی بابیری و بیلزانی هاتبوو دامه زانندن، ب ریکا دهزگایی بیتلهی هه ماهه نگیه کا باش لگه ل هیزا پیشمه رگه ی یا کول دهشتا چه قه لا بوو هه بوو. ههروهسا ژ بهر کو جهی توپخانی یی بلند بوو، هیرشین دوژمنی بین کو ب روژ دهاتن هر گاڤا کو ژ لیوا بیگوڤا دهردهکتن وان ددیتن و گاڤ ب گاڤ ل سهر هاتنا وان هیزا پیشمه رگه ی یا ل بهر سینگی هیرشی ناگه هداردکر. دهما هیزا دوژمنی دگه هه شته بهر چه پهرین پیشمه رگه ی توپخانی و پیشمه رگین کو د چه پهران ده بوون ب هه قره ل وان ددان و ئیدی نه و دکه فتنه بن ناگری توپخانی تا کو دگه هه شتنه ناڤ لیوا بیگوڤا و گهلهک جارا ژی ژ ترسا ناگری توپخانی دره قینه ناڤ مالین بیگوڤا. ژ هه ژی گوتنی یه کو توپچی شورشی د فی شهری دا زیرهکیا خوه د هنگافتنا نیشانی دا نیشا دوست و دوژمنان دا

دلی دوژمنی. د فی شهری ژی دا جهی فی گروپی بهره قانیا ناسمانی ل چیبی سهری همی هاتبوو دهست نیشانکر، ژ بهر کو هزر هاتبوو کرن کو پستی رزگار کرنا کانیماسی و دهقرا وی شهری مهزن دی که قیته دهقرا گرکا، چه قه لا و تا کو سهری همی. هر ژ بهر هندئ ژی نه و جهی بلند بو وان هاتبوو دهس نیشانکر دا کو بشین ژ ویری هه موو مهیدانا شهری کونترول بکن و هیرشین هه لیکوپته را ل سهر بهرهبی شهری سڤک بکن. لی هه رچه نده نه فرۆکه شهر گهلهکی گهرم بوو ل سهرانسهری فی بهرهبی و دوژمنی ب هه موو هیزا خوه یا ئهردی و ناسمانی بهری خوه دایه چه پهرین پیشمه رگه ی و پستی کو هه لیکوپته رین دوژمنی هه ست کری کو بهره قانیا ناسمانی یا پیشمه رگه ی یا بیدهنگه وان گاڤ بو گاڤی خوه نزم کرنه سهر چه پهرین پیشمه رگه ی و نه و دانه بهر شیلکین روکیتا. لی چهند پیشمه رگه یه کین دهسته ل ب ناگری نار پی جی یان بهر هنگاری هه لیکوپته ران بوون و نه و هند ته نگاڤ کرن کو پیشی خوه ژح سهر چه پهران بلند که نه ناسمانان و پاشی ژی ژ مهیدانا شهری بره قن و هیزین خوه بین ئهردی بهیلنه ددهستی پیشمه رگه ی دا.

مخابن دفی شهری گران دا و ب تاییه تی نه فرۆ گروپا پیشمه رگه ی یا بهره قانیا ناسمانی کو ب فرۆکه شکیلن

و تا کو پشستا گری جاسوس و بن گوندی بریفکا که فن ب جارهک پیشمه رگه ی ناگر ل دوژمنی باراند و هیزا پیشمه رگه ی ل دور هیزا دوژمنی زقری و نه و هیلا د چه مبهرا خوه دا و پرانیا جهان پیشمه رگه و جاش و لهشکه ر ب ناڤیک که فتن، لی جاش وهکی هه رجار ژ بو ره فی ژ لهشکه را شاره زاتر بوون و پستی چهند که له خهک ژی که فتن نه و ره قین و خوه دهر باز کرن و لهشکه ر و تانگ هیلانه ددهستی پیشمه رگه ی دا.

فی شهری هر ژ کاترمیر ۴ سپیدی تا کو ۹ قه کیشا. هیزا کو پیشمه رگه ی ئیخستیه د چه مبهرا خوه دا ۵۰٪ هاته ژناقبرن کو زیانین دوژمنی ب فی ناوایی بوون: ۵۰ کوشتی و ۶۵ بریندار ژ جاش و لهشکه ران و ۴ لهشکه ر ژی ب دلی که فتنه دهستی پیشمه رگه ی ههروهسا ۲ تانگین دوژمنی هاتنه سو تن. دهسته کفیتین پیشمه رگه ی ژی نه قه بوون: ۴۰ کلاشینکوف، ۵ نار پی جی، ۲ نار بی که ی و ۲ دهزگایی بیتله. پیشمه رگه که فتنه دووځ هیزا دوژمنی یا شکهستی تا کو دهشتا چه قه لا و ژ ویری تا کو گه هه شتینه ناڤ باره گایی لیوا بیگوڤا ژی که فتنه بن ناگری توپخانا شورشی کو دیسا هه ژماره کا دی یا کوشتی و برینداران ژی ئیخستن. دوژمنی چهند هه لیکوپته رهک هنارتن دهه وارا هیزا خوه یا شکهستی، لی نه و ژی ل بهر ناگری نار پی جی بین پیشمه رگه ی چه و هاتبوون وهسا ژی ره قین و بهره ف زاخو چوون.

مخابن دفی شهری مهزن دا کادر و پیشمه رگه ی قاره مان (وهسفی سهلمان بیدوهی) بهر پرسی ریکخراوا شورش هاته شهیدکر.

فرۆکه شکیلین مه نه ددیارن و

پیشمه رگه ب نار پی جی یان

هه لیکوپته را ژ مهیدانا شهری دهر دئین: پیشمه رگه ی گروپه کا بهره قانیا ناسمانی هه بوو کو چهند پارچه چه کین پیشکه فتی بین دژی فرۆکا ددهست دا هه بوون لسالا چوویی ل نیزیکی گوندی (تشیشی) ل سهر ریکا بیگوڤا- کانیماسی وان ب فی جوړه چه کی هه لیکوپته ره کا دوژمنی ئیخستبوو کو هر ل وی جهی ژی که تبوو و ب ئیکجاری سو تبوو و فی روودانی ترسه کا مهزن ئیخستبوو

راداری توپ نه دیت لی توپی رادار دیت:

مه ل پيشی دياركر كو توپخانا شورشی ل ناگرا (ناقه را بايری و بيليزانی) كونمشك ل دوژمنی كروونه قهيسه ری و هر هيرشه كا به رهي گرکا- چه قه لا هه ماهه نگيا توپخانی لگه ل چه کی سقکی پيشمه رگه ی وه سا يا ريكوپيك بوو كو دا بیژی هه مهه نگيا نامورین مؤزيکی یه د ئيك سه مفونی دا. ل ناڤ بیگوفا بخوه ژي جاش و له شكه رین دوژمنی ژبه ر ناگرئ توپا پيشمه رگه ی ئیدی خوه دناڤ باره گایی لیوایی و كه لها بیگوفا دا نه دگرت و به رده وام دره قینه ناڤ مالین بیگوفا. ژبه ر هندئ كیچ كه تبوونه گیانی دوژمنی دا كو جهی وی توپی ده ستیشن بگه ت، بهلكی وی ب ریکا توپخانه و فروكین خوه ژناڤ بهت. بو قی چهندي ژي وان رادارهك ئینابوو دانابوو سه ر بانئ كه لها بیگوفا كو باره گایی جاشا تیدا بوو. بهلی زیره کی و هشياريا توپچی شورشی ئه و پلانا وان زوو هه ست پيكر و هر ئيكسه ر به ری توپا خوه زفراند و رادار كره ئارمانجا خوه و گولله توپهك كره دنيفا سیلا راداری دا و ئه و پارچه پارچه كر. ئیدی قی بوویه را مه زن ترس و له رزا دوژمنی دوو به رامبه ركر و دوژمن ئیخسته ره وشه كا گه لهك هيستریايی.

جاش و خه نجه را خیانته تی ل سه ری حه می:

هه روه کی مه ل پيشی ژي دياركری هيرشا دوژمنی يا ئه قرو ۹/۱۸ گه له كا تايبه ت و جودا بوو ژ هيرشین روژین دی. ژ به ر هندئ ژي دوژمنی ل به رهي سه ری حه می ژي تاكتيکه كا نوو بكارئینا و دقئ تاكتيکی ژي دا جاش بكارئینان. ئه و ژي ئه و بوو هر ب شه ف هيره كا تيرئالیک ژ جاشین شاره زال وی ده قه ری ب دزی قه د پشته گوندئ چه لكه كه فن را و ژ ئالی گوندئ هرورئ قه فریكرن كو ژ پشته هيرشی بگه نه سه ر هيزا پيشمه رگه ی ل چيایی سه ری حه می و ل سپیده یه كا زوو شه ری ل به رهي ژي ده ستپيكر و هه له به ت ب پشته قانیا توپخانی و هه ليكوپته را. هه رچه نده ل وی به رهي گروپا دژی فروكا وهك پیدقی به ره قانی ژ به رهي سه ری حه می نه كر و ل هه مبه ری هيرشین ئه سماني بین هه ليكوپته را به ره قانی ژ پيشمه رگه ی نه كر، لی دیسا ژي پيشمه رگه و به رگری

مللی شیان هيزا دوژمنی بشکینن و جاشا ب رووره شی داگیرنه قه د لیوا بیگوفا دا.

ل به رهي زریزه ئاسمان ژي ل دوژمنی ديبته ناگر:

ل به رهي زریزه ژي ئه قرو ۹/۱۸ شه ری گه رمه و دوژمنی ژ ئه رد و ئاسمانا قه هيرش ئینایه سه ر قی به رهي و وه کی هه روژ ژي پيشمه رگه ی تاما ته حلا شکستنی ب وان دایه كه رافتن. لی بوویه را كو ئه قرو سه ركه قنتین قی به رهي زهنگین کرین ئه و بوو كو پيشمه رگه ی ل ئه سمانا ناگر به ردا دوو فروكین دوژمنی و ئیخستن كو سیخویا روسی بوو و یا دی ژي پیلاتوز. ئالته رناتیقین ترسنوك و هوڤانه بین دوژمنی:

د سه ر هندئ را كو دوژمنی د هيرشین روژا ۹/۱۸ دا ب هيرترین و دپنده ترین هيرش ئینانه سه ر چه په رین پيشمه رگه ی و دقان هه موو هيرشان دا ژي دا تاكتيکین نوو و تايبه ت بكار ئیان. لی دیسا ژي ئه ف روژه روژا مه زنتترین شه کستن و رووره شیین دوژمنی بوو. قیجا پشتی كو دوژمنی دقان چه ند روژان دا نیزيکی ۱۵ هيرشا کرین و هه می ب شه کستن و ره ف ب دوماهی هاتین و دوژمن گه هه شتی وئ باوه ریی كو ب چ ئاوايا نه شیت یزا پيشمه رگه ی ژ جهی وی بلفینیت. ژ به ر هندئ ژي وه کی هه رجار دوژمنی ده ست ب ئالته رناتیقی خوه ترسنوك و هوڤانه تر كر. ئه و ژي ئه و بوو كو دوژمنی بریاردا ده ف ژ

هيرشین سه ر پيشمه رگه ی به رده ت و ب هه موو هيزا توپخانه و فروكین خوه به ری خوه دا گوندا و كوشتنا ژن و زاروك و خهلكی سقیل. هر ژ ده قه را گه لی (دهی) دوژمنی دا به ر خوه و گوندین ده قه را (سخوی) و گوندین ده قه را به روارى بالا ئيك ب ئيك ئیخستنه بن ناگرئ توپخانا گران و فروكین هه ليكوپته ر و پیلاتوز و فروكین جهنگی. دوژمن ب قی ژي نه راوه ستا و ده ست هاقیته بومبارانكرا گوندان ب چه کی قه دهغه كری، بومبین (ئویشی = عنقودی) كو جارنا ب ئيك بومبا ئویشی ۲-۳ كيلومه تر ب بومبا دکیلان ژ به ر كو هر بومبه كا دهاقیت ل ئاسمانان قه دبوو و ۲۵۰-۳۰۰ بومب ژي ده رده كه فتن و ب قی ئاوايی گوند و جهین سقیل ب بومبا دکیلان و دسوئن. كو هندهك ژ وان گوندا ئه قه بوون : خانکی، گویلكا، بیئیلی، بازی، كانی مه زنی، ئاسه ی و دیریشکی، كول روژین ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۴ و ۹/۲۵ هاتنه بومبارانكرن. د ئه نجامی قی هيرشا هوڤانه دا بو سه ر خهلكی سقیل ۱۱ كه س ژ خهلكی وان گوندا هاتنه شه هیدكرن كو ب قی ئاوايی بوون:

۱- ۶ كه س ل گوندی خانکی كو ۴ زهلام و ۲ ژن بوون.

۲- ۴ كه س ل دیریشکی كو ۲ زاروك و ۱ ژن و ۱ ژي زهلام بوو.

۳- زهلامهك ژي ل بازی كو خهلكی گوندی چه مسه یدا بوو.

رهوشا هاتن و چوونئ ل دهقەرا ئامیدیی

جیداری ئیکی به یار ئیبراهیم: ب ئەگەری بویەرین هاتن و چوونئ ل دهقەری ئەف سالەدا کەسەک جانی خو ژ دەست دەت و ۲۶ کەس بریندار دبن.

سەردار هیتوتی

دانانا نیشانی هاتن و چوونئ ل هەر دهقەری کارەکی گەلەک فەرە و نەها ل دهقەرا ئامیدیی ب گشتی ئەف جورە نیشانە گەلەک د کێمن، لئ خەلک زیدە هاریکارە دگەل پولیسین هاتن و چوونئ و جیداری ئیکی به یار ئیبراهیم بهرپرسی هوبا هاتن و چوونئ ل ئامیدیی ب قی شیوهی بو کوقارا سیلاف هاتە ئاخفتن. سیلاف: دخوازین بزانی کانی رهوشا نەها یا هاتن و چوونئ د چ ئاستدایە ل دهقەرا مە؟

د بەرسقا قی پرساری دا جیداری ئیکی به یار ئیبراهیم دبیتیت: نەها کو وەرزی هاقینی یە و ژمارەکا مەزنا خەلکی ل هەر دهقەری سەردانا جەین گوزاری دکەن، گەلەک جارن دبنە بارگرانی ل هەندەک جەین وەک سیلاقی، لئ ب شیوهکی گشتی رهوشا مە یا باشە و د بەرسقا پرساریەکا دبتر دا جیداری ئیکی دبیتیت: ژ بەر نەبوونا پلەیین پولیسان ل دبترەلوک و شیلادزی مە ئەو مەفرەزین خو بین وبری قەکشاینە و نەها ئەمی کار دکەین داکو جارەکا دبتر ئەو مەفرەزە قەگەرنەف جەین خو.

سیلاف: ئایا هوین شیاینە کونترولی ل سەر سەرپیتچیا بکەن و د هەمان دەم دا دخوازین بزانی کانی ل ئەف سالە چەند بویەرین هاتن و چوونئ ل دهقەری رویداینە؟

ل دور قی پرساری بهرپرسی هوبا هاتن و چوونا ئامیدیی دبیتیت: بەلی ل ئەف سالە و ب هاریکاریا پولیسین مە بین هاتن و چوونئ ئەم شیاینە ب شیوهکی گشتی کونترولهکا باش ل سەر وان سەرپیتچیا بکەین بین کو گەلەک جارن ژ لایی شوپیران قە دەهاتنە کرن و بو نموونە هەر چ نەبیت گریدانا قایشا سلامەتی نەها هەمی شوپیر ب جە دئین و ل دور وان بویەرین ل ئەف سالە ل دهقەرا ئامیدیی رویداینە دبیتیت: ل سالە ۲۰۱۰ ب شیوهکی گشتی ۱۱ بویەرین لیکدانا ترومبیلان دگەل ۲ بویەرین وەرگیرانی ل دهقەرا مە رویداینە و ب

دهقەری جادەکا وەسا نینە کو ترافیکی لئ دانین، چونکی چ چارریانەک نینە و ژ بوی دانانا ترافیکیەکی ل شیلادزی ژئ ئەو دبیتیت: دەما کو دوو جادەیا وی تمام بو ئەو ئاریشە ب خو نامینیت، هەر وەسا ل دور هیمایین هاتن و چوونئ جیداری ئیکی دبیتیت: مە ب ریکا قائیمقامیا قەزا ئامیدیی پاریزگەها دھوکی ئاگەهدار کریە کو ری بەیتە دان بو دانانا هیمایین هاتن و چوونئ ل دهقەرا مە و د پشکەکا دبتر دا ئەو دبیتیت: ژ بەر نەبوونا هیمایین هاتن و چوونئ ل دهقەری ئەم نەشین راداری ل سەر جادەیین خو بکار بینین چونکی جادە نەهاتیە دیار کرن کانی پیدقی ب چ لەزاتی هەیه.

سیلاف: چەندین جارن پولیسین هەوە ژ لایی خەلکی قە دکەقنە بەر ئاریشان ئایا تا نوکە ئەو ئاستەنگ ماینە و خەلک هەر نەیی هاریکارە؟

ل دور قی پرساری بهرپرسی هوبا ئامیدیی دبیتیت راستە ل سالیان بووری مە چەندین ئاریشین ب قی رەنگی هەبوون ئەو ژئ بوی رهوشەنبیریا وی دەمی یا خەلکی قەدگەریا لئ نەها خەلکی مە ب شیوهکی گشتی گەلەکی هاریکارە و ئەو ب خو ژئ کار دکەت بو جە گرتنا یاساین.

ئەگەری قان بویەران ژئ ۲۶ کەس هاتینە بریندار کرن و کەسەکی ژئ جانی خو ژ دەست دایە و دپشکەکا دبتر یا ئاخفتنا خودا جیداری ئیکی دبیتیت: نابیت بەیتە ژ ببیر کرن کو هەندەک جارن ژ لایی خەلکی قە ل سەر بویەرین لیکدان و وەرگیرانی ئەم ناهیننە ئاگەهدار کرن، بەلکو ئەو خەلک ب ریکین خو بین جفاکی وی ئاریشی چارە دکەن.

سیلاف: ئەف سالە ژمارەکا باشا کەسین سەرپیتچیکار هەوە رادەستی دادگەهی کرینە دی شین بزانی کانی ژمارا وان چەندە؟

جیداری ئیکی به یار ئیبراهیم دبیتیت: بەلی ئەف سالە ژمارەکا باش ژ لایی مەفرەزین پولیسین مە قە هاتینە دەست سەر کرن و هاتینە رادەست کرن بو دادگەهی و ئەو ژئ ب ریکین خو رابووینە ب سزادانا وان و ل دور ژمارا وان کەسین هاتینە دەست سەر کرن ژ بەر سەرپیتچیان ۱۰۲ کەسن کو پتیرا وان د بی دەستیریا هاتن و چوونئ بوون.

سیلاف: هیمایین هاتن و چوونئ و ترافیکی ل دهقەری نین و ئەگەر ژئ چنە.

د بەرسقا قی پرساری دا دبیتیت: ژ بوی دانانا ترافیکی لایتی مە ل سەرانشەری

مه‌تران مار تێما ساوس شلیتا پشتی ٤٧ سالان دزقریتەف کوردستانی

ئەم هەمی پیکه کوردستانی ئاقابکەین، دین بو خودی یه، ئاخ یا مه‌هه‌میانه

مه‌تران مار تێما ساوس شلیتا ل سالا ١٩٦١ ل دەست پیکا شوره‌شا ئیلونا مه‌زن ل سەر دوزا ره‌وا یا کوردستانی ل ئامیدی هاته‌ گرتن و بو دەمی دوو سالا ل مويسل هاته‌ زیندان کرن، پشتی بورینا ٤٧ سالان ل وه‌لاتی ئەلمانیا ژیا و پشتی کوردستان ئازاد بوی، جاره‌کا دی قه‌گه‌ریا جهی باب باپیران ل کوردستانی. ل گوندی دوری ل جهی دایک بونا وی بو سیلاف دپه‌یفت .

ئەبهد ئەدنی

نەمر نامەک بومن فریکر تیندا داخازا هه‌فگرتنی و پشته‌قانیی بو شوره‌شی کر، ل دەمی شه‌ری قشلا ئامیدی من ٣٠ که‌سین چه‌کدار دگه‌ل خوه‌ برن و مه‌ پشکداری کر، لی کوری مامی من ئەسنیل شلیمون ل به‌ر دیواری قشلی هاته‌ شه‌هید کرن، ئەم پاشقه‌ قه‌گه‌ریاین و تهرمی وی که‌ته‌ ده‌ستی حکومه‌تی، من ١٠ که‌سین زیره‌ک دگه‌ل خوه‌ را کرن ژ وانا سه‌نخیرو خه‌لکی گوندی کانی ماسی و ئیشه‌ خه‌لکی هه‌یسی بون، که‌سین زیره‌ک و شوره‌شگیر بون، ب چه‌ک گه‌هه‌شتین بییادی، مه‌ چه‌ک دانان ئەز چومه‌ ئامیدی من گوته‌ وان هویین ب شه‌ف تهرمی شه‌هیدی بدزیقه‌ بینن، ل وی دەمی گه‌له‌ک که‌سین خراب دناف کورد و مه‌سیحیان دا هه‌بوون، دەست دگه‌ل حکومه‌تی هه‌بو دەما ئەز گه‌هه‌شتیم قشلی مه‌ره‌ما من ئەو بو دا ب من قه‌ مژویل بین وه‌قالین من کاری □ خوه‌ بکه‌ن، لی قی سه‌رنه‌گرت، متسه‌رفی گوت منی زانی اسنیل بسمامی ته‌یه و ٤ پولیسین مه‌ کوشتی نه‌، بروسکه‌ بو مويسل کر بریارا گرتنا من هاته‌ دان و بو دەمی دوو سالان هاتم زیندان کرن، سه‌رای هندی کو مه‌تران د پشت گرتی نه‌ ل چ جهال جیهانی نابیت بهینه‌ زیندانکرن، ل زیندانا مويسل پتر ١٠٠ مه‌سیحیان هاتن زیندانکرن ژ وانا سه‌نخیر و ئیشه‌ بون، پشتی که‌نیسا روژه‌لات زانی په‌تریک دگه‌ل ١٠ مه‌ترانا بریکا سورینی ژ لبنانی هاتن دگه‌ل عبدالکریم

و یی دی ل حه‌ریر و بیئاسی، پشتی بدوو‌ماهیك هاتنا ری و ره‌سمان، ئەز قه‌گه‌ریام ده‌قه‌را به‌رواریا ل گوندی دووری ژ لایی جه‌ماوه‌ره‌کی مه‌زن ژ کورد و مه‌سیحیان هاتم پیشه‌واری کرن، ل دیرا مار گورگیس من په‌قه‌ک پیشکیشی ئاماده‌بویان کر تیندا داخاز ژ هه‌ردوو نه‌ته‌وان کرن وه‌ک برا لقی ده‌قه‌ری بژین و هاریکار بن دگه‌ل ئیک و دوو ده‌می بوارین ژیانی دا .

سیلاف : ته‌ رول هه‌بو د شوره‌شا ئیلونی دا؟
مه‌تران: ل سالا ١٩٦١ بارزانی

سیلاف : که‌نگی بویه مه‌تران ؟
مه‌تران:ل وی دەمی مه‌تران بوون سیسته‌مه‌کی شاهانی بو ژ به‌نه‌مالی ده‌رنه‌ دکه‌فت، لی ئەز ب هه‌لبژارتن هاتم دامه‌زراندن، ٧٥ که‌سایه‌تیین مه‌سیحی بین ده‌قه‌را به‌رواریا ده‌نگین خوه‌ دانه‌ من ل وه‌لاتی لبنانی، ب ئاماده‌بوونا سه‌روکی لبنانی یی وی سه‌رده‌می و چار وه‌زیران ل ١٩٥٨/١١/٢٣ ب ری و ره‌سمه‌کی کوماری بو مه‌ مه‌تران ل سه‌ر تایی که‌نیسا روژه‌لات یا که‌قن د گه‌ل دوو مه‌ترانین دی بو عیراقتی هاتین دەست نیشانکرن ئیک ل به‌غدا

قاسمی روشنتن و قاسمی گوت من نه زانیه مه تران هاتیه گرتن داخازا لیبورینی ژمن کر بریارا ئازادکرنا من هاته دان، لی هه قالیت من بو ده می ۵ سالان هاتن زیندانکرن، من داخازا پاسه پورتی ژ حکومتی کر و من بریار دا پشتی گرتنی عیراقی بجه بهیلیم، چونکو من زانی به لا خوه ژمن نافه کهن، چومه لبنانی و پاشی ئەمریکا، پاشی ئیکه تیا دیرین جیهانی داخاز ژمن کر بجمه جنیف ل سهر داخازا که نیسی ل ئەلمانیا ئاکنجی بوم و من دهست بخاندنی کر، پشتی بدوماهیگ هاتی هاتم هه لبرارتن بو سه روکی ئەساقفین ئەوروپا، نوکه سه ره پهرشتیی ل ۱۰۰ مه ترانان دکهم و ئەفه ۴۷ سال بورین و فه گهریام کوردستانی .

سیلاف: ل قی ده می هنده دریز ته هزرا جه و وارین خوه نه دکر؟

مه تران: ئیک روژ ژبیران من نه چویه، لی ده ما ئەز هاتیم گرتن ئەز بی هیفی بوم و من دزانی ژیا نا من دترسی دایه و چاره نفیسی من بی نه دیاربو، ژ بهر هندی من بریار دا تا گوهورین د سیاسه تین عیراقی دا نه په یدان نه زقرم کوردستانی، لی هه می دونیایی من به ره قانی ژ ملله تی خوه کریه و ب ده هان یاداشتنامه من داینه نه ته وین ئیگری و ئیکه تیا ئەوروپی و تیدا ئەو زولم و زورداریا ل وه لاتی من تینه کرن بو داینه ئاشکرا کرن، من بده هان سمینار ل په رله مان وه زاره تین جیهانی پیشکیش کرینه، هه می ل سهر کاودانین ملله تی من و من په رتوکه کا قه باری مه زن ل سهر وان دیکومینتان کوپی کریه و به لگه یه د ده ستین من دا، دیسان ب هزاران کهس ژ وه لاتی من ل وه لاتین جیهانی ل سهر ده ستی من ده ستویریا ئاکنجی بونی و هرگرتی یه، ئەفه پشتی کوردستان ئازاد و ئارام بوی من د بهر ژه وندا دا دیت بزقرم کوردستانی و زقریم جهی باب بابیران، لی هیشتا مالا من یا کاقله نه هاتیه ئافاکرن و بریاره سی هه یقان لقیره بمینم .

سیلاف: ته چاوان کوردستان دیت؟

مه تران: ده ما ئەز زقریم که یفا من

هاتینه ئافاکرن بین کوردان نه، ئەفه کاره کی باش نینه، مه هه میان پیکفه دهرده سه ری دیتی نه، دیر و مزگه ت پیکفه هاتینه کاقل کرن، هه ر ژیده ری بیت دقیت پیکفه ئاقا بیان .

سیلاف: دوماهیگ

مه تران: ئەم ب دریزا هیا هزاران سالان پیکفه ژیا یینه، دخازم پیکفه ژیا ن روژ بو روژی به ره ف ئاسته کی بلند تر بچیت، بی جوداهی و داخازی ژ مه سیحیان دکهم په یوه ندین خوه دگه ل کوردان به یز بکه ن و ئەم هه می پیکفه کوردستانی ئافا بکه ین، دین بو خودی یه، ئاخ یا مه هه میانه .

گه له ک هات، کوردستانه کا ئازاد و ئاقله دان و پیشکه فتن د هه می بواران دا، لی من چ بیره اتن نه ما یون هه قالین من هه می چوینه به ردلو قانیا خودی، خانی برنگه کی دی هاتینه ئافاکرن، خه لکی مه ژی ده ست و پین خوه ژ بهر خوه برینه، خه لک وه سان بی رژد نینه ل سهر شین کرنا ره ز و باغان و چ خیر د وی که سی نینه بی بخوت و نه چینیت، ئەز چومه ده قه را نه هلی من دیت کورد کار دکهن و مه سحی نه، براستی ئەفه کاره ساته، دیسان تشتی بالا من راکیشای و ئەز پی نه ره حت بویم گوندین مه سیحیان

ل بیرهوه‌ریا شوره‌شا ئه‌یلولا مه‌زن

تیکوشهری دیرین حمید به‌رواری بو گوشارا (سیلاف) دپه‌یقیت

- ل سهرده‌می شوره‌شا ئیلولی سی جاران هاتیه بریندارکرن
- هوسا ته‌قه ل به‌غدا ل ئوتومبیللا شه‌هید ادیس بارزانی هاته‌کرن
- سهرکردایه‌تیا کوردی زور گرنگی نه‌دایه دکومینتکرن و نقیسینا رویدانیت شوره‌شا ئیلولی

ریژدار حمید به‌رواری..... ئیکه ژ تیکوشهریت کوردایه‌تیی و شوره‌شا ئیلولا مه‌زن ... فی پیشمه‌رگی دیرین به‌شداری د چهن‌دین شهر و داستانیته شوره‌شا ئیلولی دا کریه و چهن‌دین جارن بریندار بوویه و ئه‌قه چهن‌دین ساله ل وه‌لاتی سوید ئاکنجی یه .
ئه‌قجا وه‌ک ریژگرتن و وه‌فاداری بو فی تیکوشهری دیرین مه ب فه‌ر زانی فی دیداری ب ریکا ته‌له‌فونی ژ وه‌لاتی سوید بو گوشارا (سیلاف) دگهل وی سازبکه‌ین :

ل که‌رکوک ئه‌ز ل سهرده‌ستی احمد نادر که‌رکوک بومه پارتی و ناقتی من یی نه‌ینی (نه‌وروز) بوو
و ل ته‌مووزا ساللا ۱۹۶۱ ناقتی نیزیکی (۱۲۵) ئه‌ندامیت پارتی ل فرقا دوو ئاشکه‌رابوون و ناقتی من ژی دگهلدا بوو لی ب هه‌فکاریا لژنا ناوچا که‌رکوک ئه‌ز شیام ل روژا ۱۹۶۲/۷/۱۷ ب ره‌قم و ئه‌ندامیت پارتی ئه‌ز گه‌هاندمه گوندی (ریدار) و ژ ویری ئه‌ز چوومه باره‌گایی چه‌می ریژان و بوومه پیشمه‌رگی شوره‌شا ئیلولی تا نسکویا ۱۹۷۵

• **گرنگترین ئه‌و شه‌ریت ته‌به‌شداری تیدا کرین؟**

ئیکه‌مین شه‌ری من به‌شداری تیدا کری شه‌ری (ریدار) بول ۱۹۶۲/۷/۱۷ ده‌می نیزیکی (۹۵) پیشمه‌رگی هیرش کریه سهر باره‌گایی ناحیا ریدار و بنگه‌هی پولیسیت ریدار و ئاگر به‌ردایی و

چه‌کی وی راکرین هه‌روه‌سا من به‌شداری شه‌ری مه‌فره‌زا ئاغچه‌له‌ر یی هاقینا ساللا ۱۹۶۲ کریه ب هه‌فکاریا عریف علی رقم واحد و حاجی شیخ قادر و چهن‌دین پیشمه‌رگیت وانا هه‌روه‌سا شه‌ری که‌مینا ناقتی

• **گه‌ر ب کورتی خو بو خوینده‌قانیته گوشارا (سیلاف) بده‌یه نیاسین؟**

ئه‌ز حمید به‌رواری ل ساللا ۱۹۳۵ ل گوندی (کانی سارکی) ل ده‌قهره‌ به‌رواری بالا هاتیمه دونیایی و ل ساللا ۱۹۵۵ ژ دائیرا (ته‌جنیدا) ئامیدی هاتم ره‌وانه‌کرن بوخزمه‌تا عه‌سکه‌ری و ئه‌م ل که‌رکوه‌ک بووینه عه‌سکه‌ر پاشان ل ساللا ۱۹۵۶ من ل سهر میلاکی فرقا دوو ل که‌رکوک دناقت ریژیت سوپایی عیراقتی (تگوع) کر تا گه‌هشتیمه پلا (عریف) و ل ته‌مموزا ساللا ۱۹۶۱ گه‌هشتیمه ناقت شوره‌شا ئیلولی و پشتی خوپانا ساللا ۱۹۷۵ وه‌ک هزاره‌ها کوردان بوومه ئاواره ل ئیرانی پاشان چوومه سوید و ئه‌قه (۲۴) ساله ئه‌ز ل سوید ئاکنجی مه و جار جار ئه‌ز و تیکوشهر رشید عارف ئه‌تروشی پینکفه سهره‌دانا کوردستانی دکه‌ین.

هه‌روه‌سا ئه‌ز ل ساللا ۱۹۶۴ بوومه خیزاندار و مه (۳) کور و کچه‌ک هه‌نه ب ناقتی سیروان و چومان.

• **تو که‌نگی و ل کیری هاتیه ناقت ریژیت پارتی؟**

— ل پاییزا ساللا ۱۹۵۵ ده‌می ئه‌ز سهرباز ل سهربازگه‌ها (فرقا دوو)

که رکوک ل زقستانا ۱۹۶۲ دەمی ئەم (۱۱) پیتشمەرگه داخلی ناف شاری که رکوک بووین و مه تهقه ل چەندین دام و دەزگاییت حکومی کری.

ههروهسا شهري لهیلان یی سالای ۱۹۶۲ دەمی مه و چەندین ههقالا (که مینهک) بو ریقه بهری پولیسیت ناحیا قادر که رهه مه قه دای.

و ژبه ر قان شهر و چالاکییت عهسکه ری و ژبه ر چەندین شه ریت دیتر ئەو بوول سالای ۱۹۶۵ ب فه رمانا (مه لا مسته فا بارزانی) ئەز بوومه ئامر به تالیونا (۵) ل هیزا قه ره داغ تا نسکویا ۱۹۷۵ و سه رده مه کی جیگری من (نهوشیروان مهستی) بوو.

و ل سالییت ۱۹۶۵ - ۱۹۷۰ من به شداریا د چەندین و چەندین شه ریت دیتر کری ل ده قه را که رکوک و شوان و گه رمیان و سورداش و قه لا سیوکه و ئەستیل و قه ره داغ و پیره مه گرون و سه رگه لو و هه له دن و تاییه ت داستانا سورداش - پیره مه گرون ل سالای ۱۹۶۹ کو خوش به ختانه ل قی دویماهی (وصفی حسن ردینی) ئەف داستانه یاکریه په رتوک.

• **ل سه رده می شوره شا ئەیلولی تو چەند جارا بریندار بووی ؟**

- ب دریتیا شوره شا ئیلولی ب تاییه ت دناقه را سالییت ۱۹۶۲ - ۱۹۷۰ ئەز (۳) جاران یی بریندار بوویم

جارا یه کی ل که مینا ناف شاری که رکوک ل سالای ۱۹۶۲ و جارا دووی ل سالای ۱۹۶۵ ل شه ره کی ل نیتیک شاروچکی قادر که ره م ... و جارا سیی ل هاقینا سالای ۱۹۶۹ ل داستانا سورداش - پیره مه گرون

• **ئەو پلیت ته دناف شوره شی دا وه رگرتین ؟**

- ب دریتیا کاری من دناف پارتي و دناف پیتشمەرگی شوره شا ئەیلولی دا من چەندین پلیت پارتایه تی و له شکه ری وه رگرتینه لی ژ وانا (پلا) ییت ل جه م من زور شرین و پر یادگاری ئەو بوول ئەو بو بوهارا

سالای ۱۹۶۵ ب فه رمانا خودی ژی رازی بارزانی نه مر ئەز بوومه ئامر به تالیونا (۵) ل هیزا قه ره داغ تاکو خویانا سالای ۱۹۷۵

ههروهسا و ل کونگری (۹) یی پارتي دیموکراتی کوردستان ل روژا ۱۹۷۹/۱۱/۱۱ ئەز هاتم هه لپژارتن وهک ئەندامی کومیتا ناوهندی یا پارتي تاکو ۱۹۸۹ .

• **گه ر بومه به حسا چاوانیا ته قه کرنی ل ئوتومبیلا شه هیدی سه رکرده ئیدریس بارزانی ل سالای ۱۹۷۱ ل به غدا بکه ی ؟**

- وهک یا ئاشکرایه ل سالییت ۱۹۷۱ و ۱۹۷۲ و ۱۹۷۳ شه هیدی سه رکرده (ادریس بارزانی) مشه دچوو به غدا ژبو (موتابعا) ئەنجامدانا برگیت به یانناما (۱۱ ئادارا پیروز) و هه می جاران دوو ئوتومبیلیت (مارسیدس) دگه ل دابوون دگه ل هژماره کا زیره قانا

ل سالای ۱۹۷۱ من سه فه رک بره به غدا بو درستکرنا لیستیت ناقیت (حرس حدود) ییت هیزا قه ره داغ ده ما ئەز ل به غدا من سه ره دانا ادریس بارزانی کر ل باره گایی وی ل ئوتیلا (اوپرا به غداد)

پشتی شیف خارنی ادریس بارزانی گوته شوفیری خو حسین کاوانی ... حمید به رواری بگه هینه .. ئەم ژی ل ئوتومبیلا ادریس بارزانی سواری بووین و مه دا ری .. ده ما ئەم گه هشتینه فلکا (جندی مجهول قدیم) ل به غدا ... ژ نشکه کی قه ژ دوو لایاقه سیخوریت نازم گزار و (سه دام حسین) و رژیما به عس ژ دوو لایاقه ته قه ل ئوتومبیلا (ئیدریس بارزانی) کرن یا ژوانا قه ادریس یی د ئوتومبیلا خو دا ... لی پا ادریس تیدا نه بوو ب تنی ئەز و محمد عزیز سکرتیری مه لا (مسته فا بارزانی) و شوفیر حسین کاوانی تیدا بووین ... و ئەز ب سه ختی برینداربووم و ده ملده ست گه هاندمه نه خوشخانا

(مدینه الگب) ل به غدا و ل عهینی شهف نوری شاههیس و ته قا ئەندامیت لقا پینچ یا به غدا سه ره دانا من کرن و ل روژا دوویی ئەحمده

حسن ئەلبه کر و (سه دام حسین) جیگر سه روک کومار و سعدون غیدان وه زیری نافخو سه ره دانا من کرن ... پاشان ئەز چوو مه له ندهن بو چاره سه ری ... و چەندین شه قا محمد محمود بامه رنی دگه ل من دابوو ل نه خوشخانا (مدینه الگب) و ل بیرا منه (سه دام حسین) گوته من ... خو عاجز نه که ... ئەقه موئامره کا ئەمریکی ئیسرائیلی بوو ل سه ر ادریس بارزانی و ل سه ر ته !!!؟

• **گه ر هه وه په یقه کا دویماهی هه بییت؟**

سباوه ربه که من دوو تیبینی یان په یف هه نه: یهک، زور زور به خته وه رم کو من دژیانا خودا (و ژبه ری مرنی) من دیتی کو رژیما صدام روخایی و کوردستان ئازاد بووی مه به ره مه می حکومه تا کوردی و په رله مانی کوردستان ب جافی خو

دیت ... بی گومان ئەقه گه له ک جهی به خته وه ریا منه و سوپاسداری یه زدانی مه زنه کو هند ژیی مه هیلائی تا ئەم قی ئازادیی ببینن. دوو، زور جهی داخی یه کو سه رکرده تیا کوردی و سه رکرده تیا پارتي چ گرنگیا (متوقع) نه دایه نفیسینا میژویا شوره شا ئیلولی و دقیت پارتي ژبه ری (۱۵) سالان ده زگه هه کی فره وان و مه زن هه با ژبو نفسین و تومارکرنا کلتور و داستانی شوره شا ئیلولی وهک گو قار و په رتوک و فلمین دیکومینتی.

دوباره دبیزم زور مخابن کو سه رکرده تیا پارتي چ گرنگیا وه سا نه دایه نفیسینی و تومارکرنا رویدانیت شوره شا ئیلولی.

• **چ دی بابی جومان؟**

- هیفی دخازم ژ (جیلی) پشتی سه ره لدانا ۱۹۹۱ و هیفی دخازم ژ به رپرسین گه نج رهنج و خه باتا روژانیت سه خت بین شوره شا ئیلولی ژبیر نه که ن ... چونکه ئەو ملله تی رابردویی خو ژبیرکه ت پیش ناکه قیت.

گوندی ئیسفا... وارگهه، جوگرافیا، شینوار و نهفسانه

کوفان نھسان یاسین

ئەم کویر تر بەری خو بەدەینە ناڤی ئیسفا دی بینین کو پیتا (e) دزمانی سومەریی کە فندا بەری (۵۰۰۰) سالای ژ نھا دەاتە بکارئینان و پیتا (e) بو کوچکەکا سەرکردایەتی یان جھەکی بەیز دەاتە بکارئینان، لی تشتی بالکیشا مە بخو دبەت هەبونا ئو جاخەکی دناف ئیسفاکادا بقی ناڤی، دیسان پیتقی یە ئەم بدوور نەزانین کو ئەف ناڤە ژ ناڤی کەسەکی دیندار هاتیبیت چونکە تامەکا دیروکی یا کەفن یا لاسەر مزگەفتا ئیسفاکا هەی د ریزین بهیت دا دی هیئە سەر.

بی دەنگیەک و پەرژانەکی دیروکی لاسەر ئیسفاک:

هەر چەندە تیشکین دیروکی ئارکیولوجی برەنگەکی گشتی نە گەشتینە باهرا پتر دەقەرین کوردستانی، و نالینا دەقەرا ئامیدی ژ یا هەمیان بەیزترە بتایبەت گوندەکی وەکی ئیسفاک کو دیروکی هەقالینی و باهر تی هەبویە و بسپورین نھا خو لیدیروکا وی نەکرە خو دان، هەر چاواپیت دیارە ئەم نە شین ریزبەندەکا تیروته سەلا دیروکی بەدەینە دیروکا ئەڤی گوندی چونکە مە چ نڤیسینین کەفن تا ئەڤرو نە دیتینە کو ئەم پشتا خو پی راست بکەین ئەڤە ژ لایەکی ئەڤە ژ لایەکی دیقە دیارە کو چ جھین مەزن بین سەرکردایەتی خو دناف ئیسفاکادا نە دیتتە هەر چەندە جھەکی ئاسی یە و زووب زوو مروڤ نەشیت هیرشی بکەتە سەر، لی ژ بیر نەکن کو گەلەک گەزەنگ بو وی چەندی دچن کو جھێ راکیشانا مترین میرگەھی بیت دیسان سیربەندیا وی ئایندار و پیرەکین ئاینین دی مەندەهوش کرین.

ئەفسانە خزینا کافری وکەڤری مناسی:

تیکهەلبونا ناڤ وشیانین کەسا دگەل بیروباوهرین جودا جودا ژ لایە فەلسەفی و ئاینی وروشتی ئەڤە چ باش چ خراب دەرگەهەکە بو

وی دریز دبت تا دگەهیتە سەر نھالا سپنە وی وروژناڤایی وی دگەهیتە سەر سنورین ئینشکی، سروشتی قەنجیەکا باش دگەل فی گوندی کریە بتایبەت هەبونا کومەکا کانین ناڤی کو ژیدەرین را کیشانا ژیانە نە و بنەکوکا ئاڤاکرنا ژیانە یە ژ وان کانیا (کانیا ئیسفاک یا سەرەکی، پەساری، کانیا نیڤا گەلی، کانیا درەوین، برکا قەسیلی، برکا هافر... هتد)، دیسان کومەکا شکەفتین سروشتی ئەڤی جھێ دخەملین کو یا دیارە هەر ژ کەفن تا نھا مروڤی مفا ژ وی وەرگرتیە و ئەم دشین پشک بکەینە سەر دوو پشکا: پشکا روژەلاتی (شکەفتا عیسی وئوما وچەپا باھیڤا و شکەفتا دەرتهنگی) پشکا روژناڤای (شکەفتا سور وپشت ستوین و شکەفتا ئوسی سماییلی ومام علی و شکەفتا خوار... هتد) دیسان شکەفتا (خان ئاڤدەل) دگەڤیتە سەری چیاپی مەتینا.

ناڤی ئیسفاک:

دیارە تا نھا رامانا ئەڤی ناڤی نە هاتیە زانین کو بنەکوکا وی ژچ هاتیە، دیسان ماموستا (جمال بابان) دپەرتوکا خودا (أصول أسماو المدن و المواقع العراقیه) بەهردوو پشکا ئەڤە ناڤی ئیسفاک شروڤە نەکرە و یا دەیتە زانین کو ئەڤ پەرتوکه ژیدەری سەرەکی شروڤەکرنا ناڤایە، لی هەر چاواپیت باهرا پتر ژ ناڤین دەقەرین کوردستانی گریڤای کریاری نە یان دچنە دناف وی تشتی دا یی بدەست دەیتە گرتن، رەنگە ناڤی ئیسفاک ژ ناڤی کەسەکی هاتیبیت بناڤی (یوسف) و ئەم دکوردەواری دا بچووک دکەین دبیتە (ئیسف) گەلەک جارا لجهی پیتا ف ئەم پیتا ف بکارئینین و دبیتە ئیسف!! دبیت ئەو کەسی بو ئیکەم جار ئیسفاک ئاڤاکری بناڤی وی هاتیبیتە ناڤکرن، هەر چەندە دانعە مرەکی ئیسفاک گوتە مە: ناڤی ئیسفاک ژ سفاکایەتی هاتیە چونکە ژیان و خەو ل ویری گەلەکا سفاکە! لی ئەگەر

قەدانا بەرپەرەکی کەفتار دناف چەپ و چیرین چیاپی مەتینی کەفتار و تژی شینوار و بەرمایین باب و باپیرا شیانین وان بین هزری و زەند و باسکین کاری، تیگەهەکی مروڤایەتی دیتنەکا دیروکی و قوناغەکا شینواری دی بابەتی مە یی فی جاری بیت و گوندی ئیسفاک دی خو دناف بەرپەرین گوڤارا سیلاڤا رەنگین دا بینیت.

هەر ژ بو فی مەرەمی هەڤال (عابد ئیسفاکی) رەنجەکا مەزن بر ژ بو خو ئامادەکرن بو قەکولینا کومەکا بابەتا ل گوندی ئیسفاک وەکی گروپەکی کاری ئەم بسەرکەڤتینە گوندی ئیسفاک، گروپ ژ ی ئەڤە بوون (ئەنەس ئیسفاکی، عابد حەسن ئیسفاکی، مستەفا عەبدورەحمان ئەرەدنی، حەسەن ئەرەدنی، کوفان نھسان) و روژا ئەینی ریکەڤتی ۲۰۱۰/۴/۱۶ مە بو فی چەندی تەرخان کر.

دیارە تا نھا دوو نڤیسینین بەراهی لاسەر گوندی ئیسفاک هاتیە ئەنجام دان نڤیسینەکا هەمەرەنگ ل سایتی ئەرەدنا ژوری (<http://www.aradnajure.com>) هاتیە بەلاڤکرن، و نڤیسینا دووی نڤیسەر (جەمیل محەمەد شیلازی) لاسەر چەپەرین پاشای بەلاڤکرە، کو ب راستی هەردوو جھێ ریزی نە و دەرگەن بو قەکولینین زانستی لاسەر فی گوندی.

جوگرافیا ئیسفاک:

ئەڤ گوندە دکەڤیتە باکورێ کومەلگەها قەدشی ل بناری چیاپی مەتینی و دکەڤیتە دنڤ دولەکا گرتی ژ لای باکور و روژەلات و روژناڤای ب تنی ژلای باشوری قە نەبیت کو چاڤین مروڤی سپنی بەهیدینا دبین ژ لای کارگیری ئە سەر ب ریفەبەریا ناحیا سەرسنکی. قەزا ئامیدی قە، روژەلاتی وی گوندی بوتیایە باکورێ وی چیاپی مەتینایە و هنداڤ دەقەرا بەرواری بالا و گوندی شیلازی، و باشوری

دروستبونا دیاردا (phenomenon) و ئه فسانا (Mythology) ل فیره ئیسفا کی باهرا خو تی هه بویه وهکی هه می ده قهرین دی بین کوردستانی نه خاسمه وهکی مه ئاماژه پی دای بالکیشا ئاینی یا لسه ئیسفا دا کرتی.

به ری خزینی کو به ره کی برهنگی هیکه کی یه و پی سروشتی یه ژ ئه گه را بارودوخی هه وایی دروست بویه و دیاره چ ده ستکاریا مروقان تیدا نه هاتیه کرن، ژ بلی ئه و ده ستکاریا هزری نه بیتن ئه فا مروقان ئه فسانه پیته دروست کری، لگور ئاخفتنن دانعه مرین گوندی کو دبیزن (ل روژا ئه یینی ئه و کافر ده رده کفت و هه که سی خو نزیکه ئه فی جهی کربا دا سه ری وی بریت!؟) بی گومان دبیت هنده ک مه ره مین دی د پشتر هه بن نه خاسمه ئه گه ر ئه م روودان و ده می ئه فسانا شروقه بکه یین.

که قری مناسبی شکه فته کا بچوکه و دیاره جهی خلوه کا ئاینی بو باهرا پتر تیشک بو وی چه ندی دچن کو که سه کی روحی ئاینار یان پیره که کی ئاینی پی ژ خودی ترس بیروته ک و پی رابونین ئاینی ئه نجام دابن و بچاقه کی پیروز هاتیه به ری خودان بتاییه ت به ری خودانا پیروزا خه لکی بو باهرا پتر ژ مناسبا، هه ر چه نده دست دریزیه ک لقان دوماهیا لسه هاتیه کرن و دیاره هنده ک که سا به ره ما زیر وزیقا تیکدایه؟! .

مزگه فت و جهین ئاینی ل ئیسفا:

خه لکی کوردستانی برهنگه کی گشتی پی گریدای ئاینان بو و دیاره وهکی (مینورسکی) د په رتوکا خودا (الاکراد) ئاماژه پی د ده تن کو هزرا ده رویشایه تی لسه هزر وده رونین که سی کورد هیه ئه قه زی نیشانا ژ خودا ترسی یه، کومه کا جهین ئاینی به رمایین خو ل گوندی ئیسفا پاراستی نه دناف ئه فی گیله شوک و شه ره نیخیدا هنده ک ئه گه ر و ئه نجامین نوی دکه قنه به ر ده ستی مه بتاییه ت ژ بو شروقه کرنا مزگه فتا گوندی ئیسفا، ژوان جهین پیروز و ئاینی: کوردستانی غه ربیا کو تا نها خه لک بچاقه کی پیروز به ری خو د ده تی و دزقرینه قه

بو سه رده می (خه لایی) دیاره کو به ری شه ری جیهانی ئیک (۱۹۱۴_۱۹۱۸ز) ئه فی خه لایی ل ده قهری هه می دایه لدور ئاخفتنن خه لکی گوندی کو هه ر که سه کی وی ده می ل وارا مربا دا دناف گوردستانی غه ربیا دا قه شیرن.

ئه گه ر ئه م بهینه سه ر هونه ری بیناکاری ئیسلامی ژبو دروستکرن و ئافکارنا مزگه فتان دی بینین کو لسه رده می پیغمبه ری (س) مزگه فت گه له کا ساده بو ئه و بو جهی ده سته لات و ده رکرنا بریارا یان برهنگه کی دی ئه م دشین بیژن کو ده سته لاتا (ته شریعی و بریاردان و یاسادان و جی به جی کرن) هه می دناف مزگه فتی دابون دگه ل فیربونا ئاینی یان ئه م دشین بیژن حوجریت ئاینی وهکی خاندنگه هین نها دناف مزگه فتی دابون و تا نها ژی ئه ف دیارده مایه، لی لسه رده می عه باسی هه می ده سته لات ژیک هاتنه جودا کرن و ستایی مزگه فتی پی بیناکاری بقی رهنگی بو (هولا مه زن یا نقیژ و خوتبه تیدا دهاتنه ئه نجام دان و باهرا پتر جارا ژوره کا تاییه ت هه بو ب وانین ئاینی قه دیسان ژوره کا دی هه بو بو مه ره ما پاراستنا که ل و په لین مزگه فتی و که نجینه کرنا دهاتنی مزگه فتی ژ بو وه رزین جودا جودا) ئه فی دیاردا بیناکاری د فهره نگین زانستی دا دبیزنی (ئاقاهیی سی لای three department) ره وریشالین قی دیاردی که له ک دکه فن کو بو هزارا سیی به ری زاینی دزقرنه قه .

مزگه فتا ئیسفا ئه و به رمایین وی ژ دویر دیار کو ده ما مروف قه ستا گوندی دکه تن ئیکه م جار ئه و ئاقاهیی زه بله ح و بریک و پیک خو لبه ر چاقین مروفی د ده ت، ئه ف مزگه فته ژ دوو ژورین سه ره کی پیک دهیتن فره هیا دیوارین وی برهنگه کی گشتی (۹۰سم) ن برهنگه کی گه له ک جوان و ریک و پیک ئه نده زیاریه کا هویر هاتیه دروست کرن، ژوورا باکوری کو دریزاهیا وی (۷م) ه و پانیا ژوروی (۸م) ه ده رگه هی قی ژووری دکه قیته لایه نی روژه لاتی دیاره ئه ف ژوره یا دوو نهومی بو هه ر چه نده ئه و بلنداهیا ژی مای بتنی (۲۰،۷۰م) ه، هه ر چه نده

دیواری دنافه را هه ردوو ژورا پی هاتیه تیکدان و گه له ک ژ دیاردین وی بین بیناکاری بین هاتینه به رزه کرن، ل نهومی خواری به رمایین ده رگه هه کی نیف بازنه ی ماینه کو دکه قیته لایی روژناقیی مزگه فتی، ژسه ری فره یا وی (۵۰سم) ن و بو خواری فره تر لی دهیت تا دبیته (۹۰سم) ئه وژی یا تژی به رمایین به را و ئاخی بوی کو مروف بنه کوکا وی بدروستاهی نایینیت، دیسان کومه کا په نجه رکین بچووک ژلایی روژناقیی بو ده رده کفن کو شینوارین دوو ژوان دیارن.

ئه گه ر ئه م به ری خو بدینه ژورا دوویی دی بینین دریزاهیا وی (۸م) ه و بلندترین خال ژی مای (۱،۸۰م) ه و ده رگه هی وی دکه قیته لایی باشوری فره هیا ده رگه هی (۶۵سم) ه ئه ف دیارده ژی یا به ربلاقه و تیکه هه کی کومه لایه تی یه و دی د ریزین بهیت دا هینه سه ر.

ئه گه ر ئه م بهینه سه ر دیروکا قی مزگه فتی دراستیا خودا چ دیکومینتین دروست راست لبه ر ده ستی مه نینن کو ئه م پشتا خو راستبکه یین و بیژن دیروکا وی بو فلان سه رده می دزقرینه قه ، بیرو باوه ره کا هه ی دناف خه لکی گوندی دا کو دزقرینه قه بو سه رده می میرگه ها به هدینان و دهیته گریدان دگه ل ئافکارنا مزگه فتا ئامیدی یا مه زن و مزگه فتا شریفا بتاییه ت بو) میر حسین وهلی (۱۵۲۴_۱۵۷۰) کو دیاره لسه ر ده می ئه فی میری میرگه ها به هدینان گه له ک پینگافین بیناکاریین مه زن هاقیتینه و به رفه هیه کا شارستانی بخو قه دبیته ، لی دراستیا خودا ئه فی مزگه فتی نه ژ دوور نه ژ نزیک دبنه کوکا خودا چ گریدان دگه ل میرگه ها به هدینان نینه رهنگه لسه ر ده ستی ئیک ژ میرین وی هاتیه نوژهنکرن و ئه ری دیروکا مزگه فتا ئامیدی یا زانایه ؟ تا ئه م ئه قروکه دیروکا مزگه فتا ئیسفا دیارکه یین؟.

ئه گه ر ئه م به ری خو بدینه هونه ری بیناکاریی ئه فی مزگه فتی کو دوو ژورن دناف ئیک ئاقاهیی لاکیشیدا و ده رگه هی روژه لاتی و هه بونا ده رگه هه کی بچووک ل

باشوری، ئەف چەندە مە دبه ته سەر راستیه کا دی ئەوژی ئەف جەه دبنه کۆکا خودا که نیسه کا کریستیانان یه چونکه ئەگەر ئەم هه قبه ری کره کئی بکهین دگهل ئەوان دیرین دی ئەفین ل ده قهری ههین وهکی دیرا شیرستانی لده قهرا بهرواریا دی بینین هه ر ئەو ستایلی بیناکاریه و چ جوداهی دنافه را هونه ری دروستکرنا وان دا نینه، دیسان ئەو ده رگه هین بچووک ل دیرین مه سیحیا ده ر دکه قن بتایبهت لده ما مه سیحی لژی زووریا دهوله تا ساسانی و ئەوان گه له ک جارا گیاندارین خو دکرنه دناف په رستگه هین مه سیحیا دا ژ بهر قی چهندی ده رگه هین دیرین خو بچووک دروست دکرن دا گیانه وه ر نه شین بچنه ژوور! خاله کا دی یا سه رنجا مه رادکیشیت کو ئەف جەه د بنه کۆکا خودا که نیسه بویه هه بونا چوار گورین پیروز دناف مزگه فتی دا و تا بهری تیکدانا وئ خه لکی بو مه ره مین تبه رک و ساخله می قه ست دکری، دیاردا هه بونا گورا دناف په رستگه ها دا دیارده یه کا که قنا مروقا یه ومه سیحیا ئەفه ژ بین بهری خو وه رگریه گه ر مه بقیته ئەم خو پشت راستر بکهین بو قی چهندی پیدقی یه ئەم بهری خو بدهینه دیرا (مه هادوخت ونه شمونی) ل ئەره دنا کو گورین قه شه ومه ترانا تیغه هه نه (ئه قه ژی تشته کئی سروشتی یه کو هه ر ئاینه ک بهیت دی بزافی که ت هه می هیما و سومبلین ئاینی دی راکه تن بو نمونه ژی مه سیحیا گه له ک جهین زه ره ده شتیا کرینه جهین ئاینی خو).

ناوسک و کوچکا میری ئوما:

ئەف ناوسکه دکه قیته لایین روژه لاتا گوندی ل جهه کئی بلند هاتیه دروست کرن، ژ سئ ته ختا پیک دهیتن ته ختی لایین باکوری دریزا هیا وی (۱،۹۵م) ه (۶۰سم) فره هیا وی یه و بلندایا وی (۱،۱۰م) و ته ختی باشوری بهمان قه باره یه هه ر چ ته ختی نافه راستی یه (۴۵سم) یی فره یه و دریزا هیا وی (۱م) ه و بلندایا وی (۷۰سم) ه، فره هیا شکه فتی برهنگه کئی گشتی (۲،۴۰م) ه دبیژنه ئەفی شکه فتی (شکه فتا ئومه ری یان

شکه فتا ئوما) ئەگه ر ئەم بزقرینه قه سه ر دیروکا دروستکرنا ئەفی ناوسکی باهرا پتر ژیدهر بو وی چهندی دچن کو بو سه رده مین بهراهیین مه سیحی دزقرنه قه، دیسان ستایلی دروستکرنا (دوخما) یان ئەو جهی دیندار و پیره کین زه ره ده شتیا ئاین بناگری تیدا ئەنجام دا ئەف رهنگه بو لی لنافه راستی قوره ک هه بو خولی تیدا دهاته پاراستن، ئەگه ر لقیه ر په رسیاره ک بهیته کرن ئایا ئەف ناوسکه بو چ دهاتنه بکارئینان؟ به رسف لده ما پیره ک وره بن و ئایندارین مه سیحی ل ژیر کنترولا ئاینی دهاتنه ئەفان جها دا بشین بنازادی پیرابون و بیروتین ئاینی ئەنجام بدن، هه ر چهنده ئەف ناوسکه یا توشی ره یانه کا سروشتی و ده ست دریزیکرنا مروقا بوی دیاره ژنافتا به رمایین دیواره کی هه نه و رهنگه یا دوو نهومی بیت نهومی سه ری بو ئەنجامدانا کارین ئاینی هاتیه ته دروست کرن و نهومی خواری بو که نجینه کرنا تشتین پیدقی هاتیه ته بکارئینان، دیسان تیشک بو هه بونا دیره کی دچن کو دکه قیته سه ری ئیسفا کو دبیژنی (دیرا باگیلی) و تا نها ژی دیوارین وی دیارن.

چه په رین پاشا و میرا ل ئیسفا:

وهکی مه به حس کری کو سروشتی دلوقانی ب ئیسفا بریه و سه رنجا میر وشاها بخو کیشایه هه ر ئیک بو مه ره مه کا تایبهت، چه په ری دناف گوندی دا لسه ر کومه ته کی ئاسی ژ لایین روژه لاتا گوندی قه دبیژنی (چه په ری که قری عیسی) ژ دیواره کی (۱م) فره هی و ژوره کا لاکیشه ی (۷م) دریزی پیک دهیت ئەف چه په ره یی نزیککی کوچکا شیرئ ئوما و شکه فتا ئومه ری یه، دیاره گه له ک ئەفسانه ب ئوما (عمر ئومه ر) قه هاتینه دروست کرن دهیته به حس کرن وهکی میرخاسه ک و شه رزانه کئی میرگه ها به هدینان وهکی ناف به حسئ شیر و میزانئ دهیته کرن نه وه ک که سه کی کومه لایه تی ئاینی، دیسان به ربایین ئەفی سه رده می ب وی چهندی قه دهیته گریدا هه بونا بنه ماله کا تایبهت بقی نافی ئەفه ژی راستیه کا دی ده ته به رده ستی مه لسه ر ئوما ی و که ساتی

یا وی.

چه په ری دووی یی ئەم به حس لسه ر دکه ین هه ر چهنده چ تشتی باش ژئ نه مایه بتنی وه سا دیار دبیت کو به رمایین سئ ژورا نه، لی ئەوژی چه په رین پاشایه لسه ری گه لی ئیسفا ژ بو مه ره مین نیچیرکرنی دهاتنه بکارئینان، دیاره کو سروشتی چیا یی مه تینی هاریکاریا هه بونا گیاندارین کویقی کریه و میرین میرگه ها به هدینان ئەف چه په ره بکارئینان، ئەفه ژی دبنه کۆکا خودا گه له کا که قنه و ژ سه رده مین که قن سه رکردا ئەف کاره ئەنجام دا بتایبهت ژ بو نیچیرکرنا گیاندارین درنده، لی دیاره ل قیره بو مه ره مین خوشیی هاتینه بکارئینان ئەف چه په ره بو میر (به هرام پاشایی مه زن کوری زییر پاشای ۱۶۹۵_۱۷۱۶ز) دزقرنه قه.

ژیدهر:

۱_ جه میل شیلازی: چاره کا دی لدور چه په رین پاشای لده قه ری، گو قارا نوژین، ژماره ۲۱، ئامیدی ۲۰۰۸، لاپه ره ۱۲_۱۴.

۲_ جه میل محمه د شیلازی: چه په رین پاشای لده قه ری، گو قارا دهوک، ژماره ۹، دهوک، ۲۰۰۰، لاپه ره ۲_۴.

۳_ ساپتی ئەره دنا ژوری:

<http://www.aradnajure.com/index.php?page=gond>
۴_ گه ریانه کا مهیدانی بو گوندی ئیسفا ل ۱۶/۴/۲۰۱۰.

۵_ چهنه د دیداره ک دگهل هه ر ئیک ژ (عابد حسن ئیسفا کی ژیی وی ۲۳ سالن و ل ئیسفا دژیتن) و (ئهنه س مسته فا ئیسفا کی ژیی وی ۶۴ سالن و لئیسفا دژیتن) و (مه تران ره بان قه س مه ترانی ئامیدی وهه ولیری ژیی وی ۶۱ و لکوانی دژیتن) (دیسان کومه کا پیزانینا عابد ئیسفا کی ژ خودی ژئ رازی حجی مسته فا ئیسفا وه رگرینه).

پهیمانای سیقەر، بریارای ۱۸۸، فیدرالیهت دهوله تبون

مستەفا عەبدولمەحەمان نەرمەدنی

فره‌نسی، وئەو پیشنیار پیشه‌کیین ژ دایک بونا به‌ندین (پهیمانای سیقەر) بون، پهیمانای سیقەر: ل ۱۰-۸-۱۹۲۰ ز، ل باژیری سیقەر ل نزیک باژیری پاریس پایته‌ختی فره‌نسا دنافه‌را (ئینگلته‌را و فره‌نسا و ئیتالیا و یابان و به‌لجیکا و رومانیا و پولونیا و پرتگال و چیکوسلواکیا یوگوسلافیا و حجاز و یه‌مەن) هاته‌ گریدان و مورکرن و ئەو به‌ندین په‌یوه‌ندی ب دوزا کوردان قه‌ هه‌ین تیدا دیدار بون و په‌یمانای سیقەر چاره‌سه‌ریا کیشاکوردان دکر دبه‌ندین (۶۲، ۶۳، ۶۴) دا، و دوان به‌ندا دا هاتبوو کو لیژنه‌کا سی قولی ژبه‌ریتانیا و فره‌نسا و ئیتالیا ده‌یته‌ پیک ئینان ژ بو ئاماده‌کرنا پرۆژی مافی ئوتونومی بو کوردان دنافه‌را شه‌ش هه‌یقاندا کو هه‌می ده‌قەرین کوردستانا عیراقی و ترکیا ب خو‌قه‌ بگریت و مافین ئاینی و ره‌وشه‌نبیری بین که‌مایه‌تیان ل وان ده‌قهران بینه‌ پاراستن و پیدقیه‌ ل سه‌ر ترکیا رازی بیت ل سه‌ر بریارین وئ لیژنی و هه‌می بریارین وئ جه‌ بجه‌ بکه‌ت دنافه‌را سی هه‌یقاندا و پشتی بورینا ساله‌کی ل سه‌ر جه‌ بجه‌کرنا بریار، ئەگەر دیار بوو کو کوردان سه‌ر به‌خوی دقیت نه‌ته‌وین ئیکگرتی دئ ده‌وله‌ته‌کا کوردی دامه‌زرینن، و ناییت ترکیا ببیته‌ ریکگر و دئ په‌یمانای ده‌ت کو رازیبیت ل سه‌ر قئ چه‌ندی و ده‌ستین خو‌ ژه‌می مافین خو‌یین ل وئ ده‌قهری بکیشیت. هه‌ر چه‌نده‌ پیدقی بوو نوینه‌ره‌کی کوردان ژی دوی لیژنی دا بیت چونکه‌ یا گریدای کیشا کوردان بوو، و وئ لیژنی بریار دا وگوت کورد (نه‌عه‌ره‌ب و نه‌ترک و نه‌ فارسن) به‌لئ دنیژیکی فارسانه‌ و ژعه‌ره‌ب و ترکان دویرن، وئەو دجودانه‌

پیران و شیخ محمودی حه‌فید و شیخ ئەحمەدی بارزانی و قازی محمدی و بارزانیی نه‌مر) ب ده‌هان شوره‌ش و سه‌ره‌لدانین دی، وئەف شوره‌ش و سه‌ره‌لدانه‌ بونه‌ ئەگه‌ری هندی کو وه‌لاتین مه‌زن و روژ ئاقا نه‌چار بین ل سه‌ر کیشا کوردان ب راوستن و ری چاره‌کی بو دوزا کوردان ببینن .

پشتی وه‌لاتین (محوەر) د شه‌ری جیهانیی ئیکیدا سه‌رکه‌فتین، سه‌روکی ئەمریکا (و درو ویلسون)، راگه‌هاند کو دئ بنیاتی ئاشتی و ته‌ناهی و ئارامیی هه‌یته‌ دانان و هه‌ر گه‌له‌کی ل جیهانی مافی سه‌ر به‌خویی هه‌یه‌ و پیدقیه‌ هه‌ر نه‌ته‌وه‌یه‌ک مافی خو‌یین چاره‌نقیس هه‌لبژیریت، دوی ده‌میدا (ژهنه‌رال شه‌ریف پاشا) وه‌کو نوینه‌ری هه‌می بزاقین کوردان به‌ره‌ف پاریس بریکه‌فت و شیا دوو یاداشت ناما ل سه‌ر دوزا کوردان بده‌ته‌ ده‌سته‌یا راویژکاریا بلندا وه‌لاتین هه‌قپه‌یمان یا ئیک ل ئادارا سالای ۱۹۱۹ ز، و یا دووی ل نیسانا سالای ۱۹۲۰ ز.

ل کانینا سالای ۱۹۱۹ ز، مه‌زنه‌ به‌رپرستین فره‌نسا و ئینگلیزی چه‌ند کونگره‌ گریدان ژبو‌قه‌کولینا سه‌روبه‌ری ترکیا، و کومبونا وان یا سی ل سه‌ر ئاریشه‌ و دوزا کوردان و قه‌فقاسی بوو، (لورد کریزون) وه‌زیری ده‌رقه‌یی ئینگلیزی به‌رسقا یاداشتنامه‌کا فره‌نسی دا یا گریدای ب ده‌قهرای کوردان قه‌ وه‌زرا لیکه‌کرنا کوردستانای د نافیبه‌را فره‌نسا و ئینگلیزیدا و نه‌رازیبونا خو‌ ل سه‌ر قئ چه‌ندی دیار کر و پیشنیارین به‌روقاژی پیشکیشکرن و سیاسه‌تا بریتانیا تیدا رون و ئاشکرا کر، کو یا نه‌رازی یه‌ ل سه‌ر یاداشتنامه‌

هه‌بونا نه‌ته‌وا کورد دگه‌ل نه‌بونا ده‌وله‌ته‌کا کوردی، مرو‌قی کورد نه‌چار کریه‌ به‌لکول سه‌ر سه‌پاندیه‌ کوخه‌بات و تیکوشینی بکه‌ت ژبو‌ گه‌هشتنا قئ ئارمانجی، ئەف خه‌بات و به‌رخودانه‌ ژی یا به‌رچا‌ف و خو‌یایه‌ ب دریزایا دیروکی، ژوان سه‌ره‌لدان و شوره‌شین دناقا گه‌لی کورد دا سه‌ره‌لدان، ژبو‌ گه‌هشتنا ئارمانجا خو‌یا سه‌ره‌کی و دامه‌زراندنا ده‌وله‌ته‌کا کوردی، ژبه‌ر هندی گه‌لی کورد قوناغ قوناغ خه‌بات کریه‌ و سه‌ر و مال و سامانی خو‌ پیشکیشی وئ خه‌باتی کریه‌ و هه‌تا نوکه‌ ژی هه‌رئەو قوربانی دان و خه‌بات یا به‌رده‌وامه‌ .

به‌لئ هه‌رده‌م مرو‌قی کورد خه‌ون ب هه‌بونا خو‌ ئا‌قارنا ده‌وله‌ته‌کا کوردی قه‌ دیتینه‌، و قیایه‌ وه‌کو ته‌قایا وه‌لاتین جیهانی ولاتی وان یی ئارام و ته‌نا و دپیشقه‌چونی دا بیت، له‌وما ژبو‌ بده‌ست قه‌ ئینانا قئ ئارمانجی نه‌ته‌وا کورد دخه‌باته‌کا به‌رده‌وام دا بویه، هه‌ر ژ ده‌می کوردستان هاتیه‌ لیک قه‌کرن دنافه‌را (ئیمپراتوریه‌تا سه‌فه‌وی و ئوسمانیاندا) پشتی شه‌ری جالديران ل سالای ۱۵۱۴ ز.

هه‌می رژیم و حکومه‌تین هاتین و ده‌ست هه‌لاتداری ل کوردستانی کری، هه‌میان مه‌ره‌ما وان نه‌هیلان و ژنافبرنا نه‌ته‌وا کورد بویه، وه‌می کریارین دژی مرو‌قایه‌تیی دژی نه‌ته‌وا کورد بکارئینینه‌، لی هه‌ر نه‌شیاینه‌ وئ چه‌ز و قینا دسینگی مرو‌قی کورددا بکوژن، و به‌رامبه‌ری وی شه‌ری نه‌هیلانی کوردستان بویه گوره‌پان و جه‌ی قاره‌مانیا و شوره‌ش و سه‌ره‌لدانا، و شوره‌ش بویه جه‌گرا شوره‌شی مینا (شوره‌شا شیخ عبیدللا النهری و شیخ سعیدی

وئەف جودایە یا ئاشکرایە باشە ئەگەر کورد نە ترک و نە عەرەب و نە فارس بن، بوچی وان ژێ ولاتی خۆ نەبیت؟، و دیسان دان ب هندی ژێ کر کو ئەگەر بواری رهگهزی ل بهرچاڤ وهر بگرن پیدقیه دهوله تهکا سهربه خویا کوردی هه بیت .

پشتی کو له شکهری که مال ئاتاتورکی پشتی سیقه هندهک سهرکهفتن ب دهست فهئینان ، سیاسه تا روژناقا ل هه مبه ر بزاقا که مالیا هاته گوهارتن. ول شوات و ئادارا سالایا ۱۹۲۱ کونگرهک دنافهرا وهفدهکی ئەنقره و فرهنسا و روما دا هات کرن و ئینگلیز ژێ رازی بوو کو ئیدی به حسی مافی چاره نهقیسی کوردستانی و دهوله تا نه تهوییا کوردان نه کهت ، و په یمانا (فرانکلین - بویون) ل ۲۰-۱۰-۱۹۲۱ دنافهرا ترکیا وفرهنسادا هاته مورکرن و کاریگه ریه کا راسته وخول سر چاره نهقیسی دوزا کورد هه بوو هه رچه نده پشتی شه ری جیهانی ئیکئی (کلیمه نس) ئی فرهنسی ، دژی ترکان دگوت نابیت ژنوکه ویقه گه لێن نه رهگه ز ترک ل ژیر دهست هه لاتا ترکیا دابن ، لئ پشتی ریکهفتنی ئەو هه می ئاخفتن پشتگوه ئیخستن.

پشتی که مالیا دهست ب سهر دهسته لاتیدا گرتی ل ترکیا ، دان پیدان ب په یمانا سیقه ر نه کر ئەوا ژلایی (سلتان محمودی چواری) فه هاتیه مورکرن ، ول ۲۴ تیرمه ها سالایا ۱۹۲۳ ریکهفتن ناما (لوزان) مورکر وکره شوینگرا ریکهفتن ناما سیقه ر و بقی ئیکئی هه می هیقی وئومیدین نه تهوا کورد ل کوردستانی به رزه کرن و ریکهفتن ناما سیقه ر ل بن پین که مالیا هاته هیران ونه تهوین ئیکگرتی ژێ کیشا کوردان پشتگوه ئیخست، وکیشین هه می پارچین کوردستانی بوونه کیشین نافخوی و ری ل نه تهوین ئیکگرتی هاته گرتن کو ماییتکرنی تیدا بکهت ، ول ژیر سیبه را قی

گوتنی نه تهوا کورد روبروی هه می رهنگین ژنافبرنی بوو .

حکومه تا عیراقی پیگری ب بریار وریکهفتن نامین جیهانی نه کریین گریدای ب ماف و چاره نهقیسی مروقی فه ، به لکو به روفاژی هه رل دهست پیکا چیبونا وی پیلینان ل وان بریار وریکهفتن ناما کرن ، ول سالایا ۱۹۶۳ ز، ههشت هزار خیزانین کورد ژکه رکیکی ده رئیخستن ب تایبه تی ژ وان گوندین دکه فه نه نزیک بیرین پترولی ، ول سالایا ۱۹۷۶ وهه تا ۱۹۸۸ ز، پرانیا باژیرک وگوندین کوردستانی سوتن و کاقل کرن کو ژمارا وان دگه هه شته ۴۵۰۰ گوندان ، و دیسان ل سالایا ۱۹۸۳ ز، ههشت هزار بارزانی بی سه رشوین کرن و دیسان چه کی کوم کوژ و قه دهغه کری دژی باژیری حه له چه بکارئینا و بو ئەگه ری کوشتنا پتر ژ ۵۰۰۰ هزار که سان کو پرانیا وان ژن و زاروک بون ، دیسان ل سالایا ۱۹۸۸ ز، چه کی کیمیایوی دژی ده قه رین کوردان بکارئینا وهه روه ساب هزاران ژن و زاروک وزه لام بی سه رشوین کرن ، وب دهه ان کریارین دی دژی نه تهوا کورد بکارئینان وچ ریزگرتن ژبو بریار وریکهفتن نامین نیف نه تهوه یی نه گرتینه هه ر چه نده عیراقی ب خو ئەو بریار مورکربوو ، ونه تهوین ئیکگرتی ژێ به رامبه ری قی ژنافبرنی بی دهنگ و دهست داهیلای راوستا بوو وچ پینگاف ده ره قی حکومه تا عیراقی نه هافیزتن .

سه ره لانا پیروزا ئادارا سالایا ۱۹۹۱ ز، سه ره لدا ، کوچبه را ملیونیا سپی بو سنورین ترکیا و ئیرانی دهست پیکر ، و ئەقی ری پیقانا تراجیدی ریا کیشا کوردی فه کر و ده رگه هین نه تهوین ئیکگرتی هه ژاندن ، و بو ئەگه ری هندی کو بو جارا ئیکئی ددیروکا نه تهوا کوردا ، کیشا کوردان ل هولا نه تهوین

ئیکگرتی بیته وه رگرتن و باس کرن و ری چاره ک بو بیته دیتن، ول نیسانا سالایا ۱۹۹۱ ز، بریارا (۶۸۸) هاته ده رکرن و دو ماهیه ک بو فه براندنی و ته په سه ریا کوردان هاته دانان، بریارا (۶۸۸) کیشا کوردان ژ کونجکین تاری به ره ف رونا هیی بر و ئەو دورپیچا ل سه ر کیشا کوردان هاته راکرن و ژکیشه کا نافخوی بو کیشه کا نیف نه تهوه یی وجیهانی ، و ب گرنگی هاته وه رگرتن و نه تهوین ئیکگرتی ژێ دان پیدان بوئ چه ندی کر کو کوردین عیراقی به ردهوام توشی فه براندن و ژنافبرنی بوینه ل سه ر ده ستین رژیمین حکومه تین عیراقی .

جقاتا ته نا هیی دان ب مافین مروقایه تی و سیاسین کوردان کرن و ده رگه هی کوردستانی فه کر ژبو ریکخراوین مروقایه تی و ریکخراوین خیر خوازین جیهانی کو بیته دکوردستانی دا و ده ستی هاریکاری بو کوردان دریز بکن .

پشتی ده رکرنا بریارا ۶۸۸ ده قه را ئارام وته نا هاته چیکرن ژبو به ره قانیکرنی ژکوردان و هیزین هه قه یمانا هاتنه دکوردستانی دا و هیزه ک ئەسمانی هاته چیکرن ژبو به ره قانی کرنی ژکوردان .

پشتی سه ره لانا سالایا ۱۹۹۱ ز ، خه باتا نه تهوا کورد ژ خه باتا چه کداری هاته گوهارتن بو خه باتا سیاسی و ئافا کرنا دام و ده زگه هان و گرنگی دان ب ره وشه نبیری و پیگه هاندنی و زفرین ل نقیسینا دیروکی .

ل ۱۹/۵/۱۹۹۲ ز، هه لیزاردن به رنه گه کی دیموکراتی و سه ربه ست و ئازاد ل کوردستانی هاتنه کرن و گه لی کورد ب ده کی شاد پیشه وازی یا هه لیزاردنا کر، و ب ته قای به شداری ده لیزاردنندا کر چونکی ئەو بو جارا ئیکئی بوو گه لی کورد ب ئازاد و سه ربه ست هه لیزاردنا بکهت ، ول ۴/۶/۱۹۹۲ ز، ئیکه مین جقاتا

نیشتمانیا کوردستانی، (پەرله مان) هاته ههلبژاردن ول ۱۹۹۲/۷/۴ ز، حکومه ته کا کوردی یا نافخوی هاته دامه زراندن ول ۱۹۹۲/۱۰/۴ ز، پەرله مانی بریارا (فیدرالی) دچوار چوئی عیراقه کا ئیکگرتی دا.

په یمانا نیف دهوله تی یا مافی مروقی ل ساللا ۱۹۶۶ ودمادی ئیککی دا هاتیه هه می گه لان مافی بریارا دانا چاره نفیسی خو هه یه. ول دویف فی مافی دی ب ئازادانه بریارای ل سهر رهوشا خو یا سیاسی دهت و ب ئازادانه دیفچونا گه شه پیدانا خو یا ئابوری وجقاککی و رهوشه نبیری کهت. له وما دبیزین ده می بیده نگیی و زورداری و ره دکرنا مافی به رامبه ر به سه ره قه چویه

بیگومان هه بونا ههستی نه ته وهیی دناف هه ر نه ته وه کیدا دبیه ئه گه ری ئیک بوونی ل ژیر سییه را حکومه تی دا، و پیویسته حکومه تی ژری ریژی ل مافین هه ر نه ته وه و که مایه تیه کی بگریت ودانپیدانی ب مافین وان بکهت و ریژی ل مافی ژیانه کا ئارام وته نا وده برینا بیر ورا و ئازادیا هزری بگریت، و ئه ف بیه مایه نه ته وهی دی به ره ف بونیاتنانا سیسته مه کی دیمکراتی به تن و ئه ف و که ئه ف هه می بیه مایه دکوردستانی دا هه نه له وما دبیزین کو کوردان مافی دستوری و چاره نفیسی و دهوله ت بونی هه یه.

هه له بهت دهوله تا کوردی، چ د ئه ف ودا یان دئایندهیدا یا چاهه ریگریه، وهیقی و ئومیدین هه ر کورده کینه کو ل ده مه کی نیزیکی دهوله تا کوردستانی وهک دهوله ته ک سه ربخو بهیته راگه هاندن چونکه ئه ف و که هه می بیه ما و پرنسیپین دهوله تبونی مه هه نه و هه ر نه ته وه کی قه واره کی سیاسی دناف خودا هه بیته رامانا و ئه وه کو وی قه واره ی بیه مایین نه گورین خو هه نه ژبو دهوله تبونی مینا (حکومه ته کا سه ربخو و ئازاد و هیزین له شکه ری

و نافخوی و ئابوریه کا سه ربخو و)، ئانکو ئه م دشین بیژین ئه ف و که مه هه می بیه ما و پرنسیپین دهوله تبونی هه نه.

ژبو راگه هاندنا دهوله تا کوردستانی یا سه ر به خو ئه م پیدقی هشیارکونه کا هه ستا نه ته وهیی و لقینه کا نه ته وه یینه و حکومه تا کوردستانی ژری پشتگیری لی بکهت.

و ئه گه ر هه ر تاکه که سه کی دکوردستانی دا دلسوز بیت ژبو هه ر وه ستا نه ته وهیی وهزرا وهلات پاریزی وب هه می شیان وهزره کا به رفه ره ژبو فی بابته تی کاربکهت دی گه هینه ئارمانجا خو.

ئه گه ر ئه م براستی و بی خاپاندن دلسوزین کورد و کوردستانی بین، پاراستنا قه واری ئه ف و و پاراستنا ده ست که فتیا ئه رکه کی پیدقیه ل سه ر هه می ته خ چینان ول سه ر هندی را کار ژبو دامه زراندا دهوله تا کوردی بیته کرن، چونکه (بوژا) دبیزیت: ((گه له کا بزه حمه ته ب ده ست قه ئینانا ده ست که فتی و ناف ودهنگان، به لی زورا ب ساناهیه ده ست دانا وان هه می تشتین بده ست قه هاتین)).

یا خویایه کیشا نه ته وهی کوردستانی کیشه کا نه ته وهیی ویا گه له کی خودان وهلاته و ئه ف کیشه ناهیه ته چاره سه ر کرن هندی سه ره وه ری و دامه زراندا کوردستانه کا سه ربخو نه هیته راگه هاندن، هه له بهت راگه هاندنا بریاره کا چاره نفیسی یا نه ته وه کی نه یا ب ساناهیه به لی یا بزه حمه ته ژری نینه چونکه ده می ملله ته ک ئارمانجا خو ده ست نیشان دکهت هیچ هیزه ک خو ل به ر سینگکی وی ملله تی ناگریته، ویا دیاره چه زکرنه کا گشتی وهه قرا ژبو دامه زراندا دهوله ته کا کوردی هه یه وشیانین بجه ئینانا فی ئارمانجی دبه ره هه فن و نه ته وهی به ر و باوه ر ب فی

چه ندی هه نه و گه لی کورد ئاماده یه هندی دی قوربانیی بدهت، بتنی ئه و ئامانج بیته دی. (لوتهر) دبیزیت: ((گه ر من ۵۰۰ سه ر هه بان، هه میان ل پینا قی راستیان، دا ده م و پیشکیش که م، و ئاماده نینم ژ بیر و باورین خو ده ست هه لگرم)).

(ژان راسین) دبیزیت (ژمروقی خودان بیرو باوه ر را گه له ک بتنی بهاره)، له وما دق قوناغا نوکه دا ئه م تیدا دبورین کو نازکترین قوناغه، یا باش ئه وه هه ر کورده ک هه ست ب بیرو باوه رین خو بکهت ئه و هه می ژیانا خو ته رخان کری ژبو سه ر ئیخستنا وان بیر و باوه را، و بزانیته کاروانی خه باتی هیژ بی به رده وامه و ئه و رییازا نوکه ئه م لسه ر دچین، ره وریشالین وی، ب بیرو بیه ماین کوردایه تی و سه ر خوبونا نه ته وهی کورد هاتیه دگوره پانا خه باتی و) هندی مروف دژیانی دا بیت ئومید هه ر یا به رده وامه و ئومیدا مه کوردان ژری هه بونا دهوله ته کا کوردستانیه.

ژبو دهوله مه ندرنا فی بابته تی مفا ژقان ژیده را هاتیه دیتن

۱- دکتور گوئتر دشنر | ترجمه عبدالسلام بهرواری - احفاد صلاحالدین الایوبی | چاپا دووی دهوک ۲۰۰۰

۲- ناجی تاها - دوزا کوردی ل بهر سییه را په یمانا سیقه ر - گو قارا مه تین ژماره ۱۲ ئه یلونا ۱۹۹۲ دهوک

۳- حسو نرمو حسین | اقلیم کوردستان العراق - گو قارا مه تین ۲۰ ئایارا ۱۹۹۳ دهوک

۴- دکتور فازل زه هاوی - ترجمه دیلان - قرار مجلس الامن ۶۸ و نتایج الدولیه - گو قارا سه ره لدان ژماره ۱۳ شواتا ۱۹۹۴ دهوک

۵- سه لام ناوخوش به کر - له سیقه ره وه بو لوزان چه تمیه تی دابه شکردنی کوردستان - گو قارا قه ژین - ژماره (۱۴) زقستانا ۱۹۹۹

ئەنستیتویا دھۆك یا رهوشهنبیری، كار، بزاف، ئاسوین پاشهروژی

بهرهقهكرن : رهقهند گوهرزی

عهبدالعزیز محسن:

- ههتا كو گهئج خو ب بهرپرس نهزانیت كوردستان پیش ناكهقییت.
- راگههاندنا دروست پرهكه دناقههرا خهلكی و دهسههلاتی ژبو بهرژهوهندیا گشتی.
- من باوهریهكا مهزن بخو، و ب كاری خو ههیه، ئەز دخوازم پرانیا خهلكی وهسا هزرهكهن كو ئیک ژ خالین سهركهفتنا ژیارو كارین روژانهیین مروقی باوهری یه.
- ههقالی راست و دروست دشیت ریکین راست نیشا مروقی بدهت و دههمان دهم دا ژی ببیژیت ئەقه راسته، ئەقه خهلهته.

ل سالا ۲۰۰۵ سهنتهري دھوك یی رهوشهنبیری هاته دامهزراندن ژلایئ كومهكا رهوشهنبیر باژیرو دھوكی فه، ئیک بو ژدامهزراوین پری بزاف و چالاکي دژیهکی كورتدا شیا خزمهتهكا باش پیشکیش بکته دههمان دهمدا سهروکی سهنتهري دھوك یی رهوشهنبیری عبدالعزیز محسن عبدالرحیم دگهل كومهكا رهوشهنبیرو كچ و كورا شیان سیمایهکی جوان بدهنه دھوكی و ببه جهی باوهری و متمانا خهلكی خو، گوفاارا سیلاف دقئ ژماریدا ناسناما رهوشهنبیری یا سهنتهري دھوك و ئەو گوهورینین دكارو پلانین واندا چیبوین بو ههوه دیار دكته.

مهدا نینه ژ بو كارین خوبهخشینی. ئەگه نا چ مللهتهکی ل سهر ئاستی جیهانی هندی مللهتی كورد كاری خوبهخشینی نهكریه. بهلكو نه بتنی كاری خو بهخشینی كریه گیانی خو ژی خوبهخش و گوری وهلاتی خو كریه، لی پیدقیه ئەقه بهیته گوتن و بهسكرن و بکهقیته دناف پروگرامین خاندنی دا.

سیلاف : دهستهكا كاری ل هه
ناقهندهك و سازیهكا رهوشهنبیری دا ژ هندهك كورو كچان پیک دهیت وه ئەف لایهنه چهند گرنگ وهرگریته؟
عبدالعزیز: هه سازیهکی پهیره و پروگرامی خو ههیه، هه ئیک ب شیوازهکی كار دكته، و ل دهقهههکی بو دهقهههكا دی جوداهی ههیه، ئەم ههول ددهین قی لایهنی ههردهم بهرچاف وهرگرین و ههتا نوکه ژی

پشكاری بزاف چالاکین سهنتهري دبون، قهریژا وی سهنتهري دگهلهك بیافاندا دیار بو ئەقاهه چ گورانکاریهك چیکر؟

عبدالعزیز : سهنتهري دھوك یی رهوشهنبیری وهكو شلخهكا میشین هنگقینی شیا كومهكا گهئجین سهركرده دروست بکته، كو ئەقروکه هندهك بین سازیین جودا جودا بریقهدهن و هندهك گهلهك سهركهفتی نه د ژیاننا روژانه دا.

سیلاف : خوبهخشی و كاركرن بی بهرامبهر جوانترین داهینانه دناف هه سهنتهرو جفاك و ولاتهکی دا، گهلؤ ئەم دشین بیژین مه تاكهکی خوبهخش یی هه؟

عبدالعزیز : هه كارهکی پیدقی ب پیقان و كیشانی ههیه، ئەو زانین و تیگههشتن دناف جفاکی

سیلاف : بیروكا دامهزراندنا سهنتهري دھوك یی رهوشهنبیری یا كئ بو و بو كهنگی دزقریت ؟

عبدالعزیز : ل سالا (۲۰۰۴) روژانه ل باخچین ئیکهتیا نفیسهران دگهل چهند ههقالا مه بهحسسی دامهزراندنا سهنتهريهکی رهوشهنبیری دكر، پاشان روژ بو روژ هزر بهرفرهه بو، پشتی چهندين راویژكاریان پهیره و پروگرامهك هاته نفیسن ب مهرهما دامهزراندنا سهنتهري دھوك یی رهوشهنبیری كو ژ (۱۸) كهسین بهرنیاس پیک دهات و ل ریکهفتی (۲۰۰۵/۳/۱) ب فهرمی هاته قهكرن .

سیلاف : ئارمانجا ههوه ب قهكرنا وی سهنتهري چ بو؟

عبدالعزیز : گرنگیدان ب بهرهو تووژا گهئجان.

سیلاف : گهلهك كچ و كور دهاتن

خوبه‌خشانه کو هندهک هه‌تا ئه‌فرو ژي دبه‌رده‌وامن دهستی خو کره ددهستی مندا بی کو میزانیه هه‌بیت ئه‌م شیاين (۹) ژماران دهر بیخین ب ناڤی گوڤارا سنیله ب ره‌نگه‌کی وهرزانه ئانکو سی هه‌یقان چاره‌کی، پاشان ب خوشحالی ڤه (نیچیرقان بارزانی) دکابینا پینچی دا میزانیه‌ک ژ بوو گوڤارا سنیله ده‌ست نیشان کر، مه‌ژی وهرزانه کره هه‌یقانه ژ (۲۴) به‌رپه‌ران کره (۳۲) به‌رپه‌ر نوکه ژي بره‌نگه‌کی ریکخستی هه‌یقانه ب تیراژا (۱۰۰۰) دانان کو هه‌موو لی دهینه فروتن، هه‌موو سه‌رین هه‌یقان دهر دکه‌ڤیت . ل ریکه‌فتی (۲۰۱۰/۱/۲۴) ل سه‌ر ئاستی (دهوک - هه‌ولیر - سلیمانی - که‌رکوک) د به‌ریکانه‌کا ریکخراوا (IRD) یا ئه‌نترناشینالا ئه‌مریکی و ب پشته‌فانیا و هزاره‌تا دهر ڤه یا ئه‌مریکی و د چارچوڤی (ساخله‌میا دهرونی دا) شیا پلا ئیکي بده‌ست ڤه بینیت و خه‌لات و باوه‌رنامی وهر بگریت، ئه‌ڤ خه‌لاته ژي وه‌کو هه‌موو خه‌لاتین دی پیروز و پیشکیشی پاریزگه‌ه و خه‌لکی دهوکی بیت..

پروژه‌کی دا بهیته جیبه‌جیکرن، دیسان سنورئ کاری مه به‌رفره‌تر لی هات، ئه‌وا مه ل سه‌نته‌ری دکر چه‌ند باره ل ئنستتیوتی ب زه‌حمه‌تر بوو ژ ئه‌نجامی کارو بزاف و چالاکین ئنستتیوتی (۲۰۰۷-۲۰۰۸-۲۰۰۹) ئه‌م هاتینه خه‌لاتکرن، خه‌لاتی (۲۰۰۹) قورسه‌کی زیریه ب بهایی (\$۱۰۰۰۰) دهه هزار دولارین ئه‌مریکی، سالا (۲۰۱۰) ریکه‌فتی (۲۰۱۰/۴/۲۰) خه‌لاتی په‌رله‌مانی کوردستانی وهر گرتیه، ئه‌ڤه هه‌موو به‌لگه‌نه ژ بو سه‌رکه‌فتنا کاری ئنستتیوتا دهوک بو ره‌وشه‌نبیریا گشتی (DIGC) .

سیلاڤ: گوڤاره‌ک بناڤی(گوڤارا سنیله) نوکه ل ئنستتیوتا دهوک بو ره‌وشه‌نبیریا گشتی دهر دکه‌ڤیت بوچی ئه‌ڤ گوڤاره‌ه؟

عبدالعزیز : ب سه‌ره‌دانه‌کا تایبه‌ت ئه‌ز چوو بومه ته‌هران من دیت وه‌لاتی ئیرانی گرنگیه‌کا گه‌له‌ک مه‌زن ب تویرا سنیلا ددهت، من گه‌له‌ک هزر کرن دی چاوا ڤی هزری ڤه‌گوه‌یزمه کوردستانی و پاریزگه‌ها دهوکی. ب خوشحالی ڤه کومه‌کا گه‌نجان

ئهم تیدا دسه‌رکه‌ڤتینه.

سیلاڤ : سه‌نته‌رو ریکخراوین نه حکومی چه‌ند شیاينه ببه‌ جهی باوه‌ری و متمانا خه‌لکی ب ره‌نگه‌کی گشتی؟

عبدالعزیز : دا باشتر بیت ئه‌ڤ پسپاره ژ خه‌لکی هاتبا کرن، لی هه‌رده‌می ریکخراوه‌کی یا سه‌نته‌ره‌کی باوه‌ری ب کاری خو هه‌بیت، ب سه‌ر بلندی ڤه دی بیژیت ئه‌م بین شیاين پرا لیک تیگه‌هشتنی ئاڤا بکه‌ین.

سیلاڤ : ل هنده‌ک ناڤه‌ندو سه‌نته‌رین ره‌وشه‌نبیری ئه‌گه‌ری لاوازیا بزاف و چالاکیان دزڤرینه‌ڤه بو کیمیا به‌خشینا هه‌یقانه تو ڤی چاوا دبینی؟

عبدالعزیز : من نه‌ڤیت ل پیش که‌سی ڤه باخقم بلا ئه‌ڤ به‌رسڤه بو وی که‌سی بیت ئه‌وی ته مه‌ره‌م پی هه‌ی.

سیلاڤ: پشتی ئه‌زمونا هه‌وه یا ره‌وشه‌نبیری ل سه‌نته‌ری دهوک بی ره‌وشه‌نبیری چ گوهورینه‌ک دکارو ناڤه‌روکا په‌یره‌و پروگرامی سه‌نته‌ریدا هاته کرن؟

عبدالعزیز: روژ بو روژی ئه‌زمونه‌کا زیده‌تر د کاری دا په‌ید دبیت و دیسان په‌یوه‌ندی به‌رفره‌ه دبن ئه‌ڤه نه‌بتنی لده‌ف مه به‌لکو سروشتی کارکرنا هه‌ر سازه‌یه‌کی وه‌سایه، مه‌ژی مفا ژ سه‌ربورو و ئه‌زمونان وهر گرتیه.

سیلاڤ: گوهورین و ئارمانجین ئنستتیوتا دهوک بو ره‌وشه‌نبیریا گشتی چه‌ند باوه‌ری و گریدان دناڤ جفاکیدا ب گشتی و گه‌نجاندا ب تایبه‌تی چیکر؟

عبدالعزیز: دیاره شیوازی کارکرنا سه‌نته‌ره‌کی ره‌وشه‌نبیری گه‌له‌ک جودایه دگه‌ل شیوازی ریکخراوه‌کا جفاکی مه‌ده‌نی، کاری مه به‌رفره‌تر لی هات، په‌یوه‌ندی نیڤ دهوله‌تی په‌یدا بوون، زیده‌تر گرنگیدان ب هزری، داکو ببیته پروپوزهل و دریکا

خەوتىن پىشنى نىقرۇ

ھەتا من كاری خۇ كرى، برای منى بچویك گەھشتبوو مال، ب ریفە.. نە ئىكى ھزارا دگوتە من ئەگەر مامى تە دەقى تە شكاند بەرسقا وی بدە و چ چىدبیت بلا چى ببیت، قى جاری بلا سنور بو زیدەگافىی بهیتە دانان و ئىدى ئەو بزانت كو تە باوهرى ب سوحبەتین وان نینە، ب تايهت ئەوین گریدای مروفقانى و مایتيكرنا تايهتەتمەندین خەلكى دی و قالبدانا گەنجین بنەمالى.. دقیت ئەو بزانت بنەمالا من ئەف جفاكە ھەمى یە.. دقى ھەیس و بەیسی دا، من دەرى وان قەكر، بیدەنگى و كەراتیا مالى، ھندەك پرسىارین دی د سەرى مندا ئاراندىن، چ جارا مالا بابى من ھندا بیدەنگ نینە، بیگومان ئاریشەكا ھەى، من بخو چ نەكریە، پا دی ژبەر چ ھنیریتە د دویف من را، خەلاتە یان جەلادە؟!

ئوحم ئوحم و كوڭ كوڭا زەلامان د ژوورا روینشتنى قە، بىنى ھەمدى من، ئەز راکیشام و كرمە د دیوانیئە، دیوانەكا تژی دویكىل ژ جگارین كىسكى ئەوین مامى من كیشاین، ئەنیین وان ژى ھند د گرى بوون دا بیژى دووپشكى بی پیئەدای، ئاخفتن ژى نە دەھت ھەكە ژبەر سلاقا من نەبا، ئەوا ھندەك ژى ماىە د گەرویا من را.. ھند د تەنگاڭ بوون، دا بیژى دەھا بین قوتاین. ئەز ل كوژىەكى روونشتم و ھەكو وان من ژى خۇ بیدەنگ كر، ھەتا ئىك ژ وان قى بیدەنگى ب شەكرەكى بشكىنیت و بزانت مەسەلە چىە ھندا دژوار؟!

دبەر بیدەنگیا وان را من جگارەك ژ پاكیتا خۇ ئینادەر و ھەلكرى و فرەكا كویر لى دا، ل گەل ھندى مامەكى منى دی ژى، كو ژ ھەردوو براىین خۇ بچویكتر بوو، ب ژوور كەت، لى ئەو ھەكو من نەبوو، ئەوى دیوان تژی دەنگ كر و ھەمى ب بزاف ئىخستىن، گازىكرە

و روژى.. و ھتد. ئەقى رەوشەنبیرىن ئەز كىرېومە مروفقەكى د ھزر و خەيالا دا دژیت، نە روژا من روژ بوو و نە شەفا من شەف.. گەلەك جارن ل شەھيانا خزمەكى یان مروفقەكى مە، من پرسىار دكرن ئەو چ ھەستە من ب قان مروقان قە گریدەت و ئەز دگەل ھندەك مروققین دی وی ھەستى ناكەم؟! یان بوچى دەمى ئەز دكەقمە ترسەكى، ئىكسەر خودى و شەیتان دئینە سەر ھزرا من و ئەز نەشیم ب ھزر و بیروكین فەلسەفى خۇ ژى رزگار بکەم؟! تو بیژى من نەشیا بیت خۇ ژ ھزرىن ھەچكو ھەبى رزگارکەم?!

د قان خەيالان دا، خەو ب چاقین من كەتبوو.. ئەز ببومە تەرمەكى مری، ئاگە ژ ەمرى دنیاىی نەمابوو. ئەو تشتى جارەكا دی ئەز زقراندیمە ئاڭ قى گیلەشوکی، ھەفحەفا برای منى بچویك بوو، دەمى ب ھەواركى گەھشتیە مالا مە و ئەز ب جنیقەكى ژ خەوى ھشياركریم..

–ھلوو ھلوو.. بابووی گوتى بلا نوکە بهیت!!
–خیرە؟!

–وەرە دى ئەو بیژیتە تە!
گەلەك ب دلى من نەبوو، ئەز بچم، چونكى دى ۋەكو ھەرچار ھندەك بابەتین بى مەعنا ئینە قەكرن و من باوهرى ب وان ھەمى بابەتان نینە. جارا دی ژى دەمى ھنارتیە د دویف من را، چ نەمابوو ئەز و مامى خۇ ب شەر چووین، ھەكو گوتى ئەو زەلامى سمبیل پیئەنەبن، ئەز وی ب زەلام حساب ناكەم.. دقیت من ژى بەرسقا وی دابا، لى ئەز شىامە خۇ و سەرى من نەبى ھەوجەى دەرسوكا بوو.. قى گاڭى ژى ئەو مامى من، نوکە ل ویژى یە و دگەل بابى من بابەتەكى عەجەل چوووی قەكریە و ل دوماھىی سەرى من دى پیئە ئىشیت..

جیھان كورەھاركى

دەمى من چاقین خۇ ژبو تەعرە خەوى گەرمكرین، من ھزر دكر دى ژ خەوى رابم و ۋەكو ھەرچار قەستا دەوامى ل گوڦارى كەم. ل ویژى ژى دەرفەتە كو بابەتەكى دی بو گەنگەشى قەكەم، لى قى جاری من نیازە ئەز بەھسى پوست مودیرنیزمى بکەم، و ئەو پرسىار و گومانین من ل دوور قى بابەتى ھەبن، بەھس بکەم، بەلكو ئەز پتر شارەزایی قى بابەتى ھەستىار و سەردەمانە بىم. ئەقى بابەتى ب شەقى ژى نە دەھیلا خەو ب چاقین من بکەفیت، ئەز نیف شەقان ھشيار دبووم، من پرسىارین دژوار و ب ترس ژ خۇ دكرن، من ھەموو پیروژین من باوهرى پى ھەى د ئىخستىنە بەر گومانى و سەر و ژنوی ئاڦادكرن، جار دەرگەھى عەشیرەتى و بنەمالى و ئویجاخى من قەدكر دا سنورین وی ب پرسىارین خۇ بیخەمە سەر پشتى، جار ژى من پیروژین دینی بەروپشت د خواندن و ھەمى پرسىارین ب (بوچى) دەسپیدكەن، من دكرن. من چ نەھيلا ئەز نەئىخەمە بەر گومانى.. بەھاین جفاكى، بین سیاسى، بین دینی و بین مروقايەتى ژى.. خودى و ئەرد و ئەسمان و نقيژ

ئىكى ئاقى بىنىت و داخوازا كىسكى
 كى. وى پشكدارى د دروستكرن و
 چاره سەركرنا گەلەك ئارىشان دا
 كىبوو، لەو ئەوى ل جەھكى ھوسا
 خۇ نە د ھىلا مەحتل، پشكى جگارا
 خۇ بەردايى، بەرىخۇ دا بابى..
 -خىرە جەجى تە جابا من
 ھنارتى!

پشكى مامى من ئەف پرسىيارە ژ
 بابى من كرى، ئەز گەلەك پەشىمان
 بووم، من ئەو پرسىيار نەكرى، و من
 د شىا گەلەك ب سادەبى پرسىيارى
 بگەم، لى دىيارە ھەبوونا من ل
 دىوانەكا ھوسا، تىشتەكى كەچ و نە
 ب سەرىكفەيە. ئەز باوەر دگەم جابا
 من يا ھنارتى، دا كەس نەبىژىت، خۇ
 كورى خويى مەزن ژى ئاگەھدار
 نەكر. راستە ئەز گەلەك مابى خۇ
 د قان ئارىشا ناكەم و سەرى ھەر
 بى ب ھزرىن مەدەنى و بىرۆكىن
 فەلسەفى قە مژويلە، لى چ كىماسى
 نەبوون ھەكە من ئەو پرسىيار كىبا
 و بەرسف و ھۆكارى قى ئالۆزى و
 ئارىشا د مالى دا چىبووى، زانىبا.

دبەرسقا بابى من دا، دىار بوو كو
 خويشكا من يا ب دويف ئىكى كەتى
 و خۇ يا دايە رەقان. يا ھنارتى د
 دويف مە ژى را دا برىيارى بدەين كا
 دى چ كەين. ل دەسپىكى من ھەست
 ب شەرمزارىەكا مەزن كر، پاشان
 پىچ پىچە ئەو شەرم ژ دوورين من
 قەرەفى. من ھزرا خۇ كر، ھەكە مە
 دابا وى كوركى دەت بخوازىت، دا
 قى گاقى ل شوينا شەرمزارى ب
 كەيفى قە مژويل بىن، لى بابى من و
 مامى من ھنگى رازى نەبوون بدەنى،
 وى رۆژى ژى ئەقرو ب دويف خوقە
 ئىنا، ددلى خۇدا من دگوت دەستىن
 وى د خۇش بن، لى ھەكە من ئەف
 گوتتە ب ئاشكرابى دىاركر با دبىت،
 ئەز ب گوپالى ھاتبامە قوتان، قىجا
 بلا گويفكا ب بەنە برىيارا خۇ يا
 بەرى، ھنگى ژى ھەكە گوھى خۇ
 دابا من دا دەينى و سەرى مە دا بى
 تەنا و رحەت بىت.

ب رىقە دەمى ئەز دچوومە
 گوڤارى ژى، ئەز د دالغىن پاشەرۆژا
 قى ئارىشى دابووم، دى گەلەك
 رۆندك ل سەر ھىتە رىتن، دى

دئاخفن، لەو دەمى من قىاي ئىك ژ
 وان ھەقالان بىخە د ژىوارىدا، من
 ژى خواست ھزر بگەت كو خويشكا
 وى يە خۇ دايە رەقان.. د بەرسقى دا
 گەلەك گەرم بوو، و راست و چەپ
 تىوەراند، و گوت:

-ئەگەر ئەو خويشكا من بىت دى
 وى كوژم!!

ئەقى گوتنى ئەز زفراندمە
 دەسپىكى و پسىيار مەزنتىر لىھاتن،
 تا وى رادەى ئەز نەشىام ئىدى
 درىژى بدەمە دان و ستاندنى، بى
 ھىقىبوونا من ژ گەنگەشا وەكر
 ئەز جارەكا دى بىر ل رەفتارىن
 خۇ د مالى دا بگەم، يان ژى دقنىت
 سەرۆژنوى بىر ل ئاقلمەندىا ھەقالىن
 خۇ بگەم!!

-ب كوژىن.. نەكوژىن.. ب كوژىن..
 نەكوژىن.. ب كوژىن.. نەكوژىن....

قەر ژى چىين، ھەمى ژى ئەنجامى
 سەررەقى بون. تا ئەز گەھشتىمە
 گوڤارى، من ئەف ئارىشە دەه
 جاركى سەرىك و بنىك كر و ئافاكر
 و خرابكر.. ئەز كەتبوومە دەرافەكى
 تەنگ. قى جارى ژى وەكو ھەمى
 جارىن چووبى كەسى گوھى خۇ
 نەدا من و كەسى چ پويتە ب ئاخفتنا
 من نەكر.

ل گوڤارى بابەتى گەنگەشى
 دناقبەرا مە دوو سى ھەقالا دا،
 چىرۆكا رەقىنا خويشكا من بوو، ھەر
 ئەف ھەقالە بوون بىن من دقىا ژ
 وان فىرى فەلسەفى و ژيانا سەردەم
 بىم، ئەوان ژى ھندەك جاران رايىن
 وەكو من ھەبوون، لى ئەز وەسا
 تىگەھشتم كو ئەو پىچەكى ژ من
 سەر گەرمكترن، ھندەك جاران ژى
 من ھەست دكر كو ئەو گەلەك تىورى

دهرهینه‌ری عه‌لی سه‌عید دیداره‌کا گوټارا سیلاف دا:

- بلا نه‌م چ جارن ب هیشی یا وی چه‌ندی نه‌بین کو که‌سی ره‌وشه‌نبیر یان هونه‌رمه‌ند دگه‌ل حکومه‌تی یی گونجایی بیت.

- ل باژی‌ری دهوکی د فیسته‌قالا کورته فلان دا ب فلمی (خه‌ونه‌ک ژ بو هه‌میان) باشت‌ترین خه‌لات مه وهرگرتن

دهرهینه‌ری سینهمایی (علی سعید مم) که‌سه‌که کو که‌له‌ک که‌ز ژ وان که‌سان دکه‌ت نه‌وین خه‌مین دنیایی نه‌ه‌لگرن به‌لکو پتر کار دکه‌ن بو تیگه‌هشتنا دنیایی. ژدایک بووی سال (۱۹۸۱) ل روژا نیکی هه‌یفا چار ل باژی‌ری شیرازی، بوویه نه‌ندام ل ریخراوین: ۱- ریخراوا (مالا روژنامه‌نقیسین گه‌نج) ۲- ریخراوا (باران) ۳- ریخراوا (ته‌نز)، و نوکه‌ناکنجیی ناحیا دیره‌لوکی یه. علی سعید دهرهینه‌ره‌ک زیره‌ک و خوه‌دی کارین بژاره ژ نالیی نیاسینی قه‌ دبیت یی به‌رزه بیت، لی گوټارا سیلاف ل که‌سین خودان شیان دگهریت و بو خاندانه‌فانین خو دده‌ت به‌رچاڤ.

دیدار: دلگه‌ش سیته‌یی

دهرهینه‌ری یان زارقه‌که‌ر ناقبری گووت؟ من پشکداری د چه‌ندی کورته فلما دا کریه وه‌کی زارقه‌که‌ر و هاریکاری دهرهینه‌ری و هاریکاری وینه‌گری و نفیسه‌ری سیناریویی و نه‌و کورته فلمین کو من تیدا به‌شداری دکر هه‌می ده‌ما دنالوزییدا بوون وه‌ک کورته فلمی (ئه‌ف خانیه یا سپیه) بابته‌تی فلمی ل سهر خیزانا که‌سه‌کی بوو کو نه‌ندام بوو ل گروپی (مجاهدی خلق) و نه‌و ژیا‌نا خیزانا وی یا پشتی سیداره‌دانا وی دبه‌نه سهر. هه‌ردیسان ل سال ۲۰۰۹ ئی من دوو کار ل کوردستانی نه‌نجام دان، نیک کاره‌کی دوکیومنتی بوو ل سهر ژیا‌نا شه‌هیده‌کی (پ.م)، و یی دوویی کورته فلمه‌ک بوو کو ژبه‌ر نیک نه‌هاتن دگه‌ل لایه‌نی کو ژلایی ماددی قه‌ پشته‌فانیا مه دکر نه‌شیام قی کاری ب دوماهیک بینم. کارین دی ل سال ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ ئی وه‌ک هاریکاری دهرهینه‌ری من کار کریه بو نه‌نجام دانا شانوگه‌ریان بو فیسته‌قالا ل سهر ناستی په‌روه‌دا (راسته‌ک ژ خه‌ونی) و (روناهی یا بی دوماهی). هه‌روه‌سا دهرهینه‌ریا (۳) شانوگه‌ریان بیت رادیویی (راسته‌ک ژ خه‌ونی/نقیسین عه‌لی تمر فارس شه‌مالک/نقیسین عه‌لی تمر فارس شه‌یوازه‌کی دی/نقیسین عه‌لی سعید مه‌م) ل ده‌نگی کوردستان/نمیدی. ل سال ۲۰۰۸ کاری هه‌لبژارتنا موزیک و دابه‌شکرنا وی ل شانوگه‌ریا (ئه‌فینا لال) دا من پشکداری

پلا زور باش بده‌ست خوه‌ه بینم و پشتی ب دوماهیک هاتنا قی خولی ژی ژلایی کومپانیی قه‌ ((بورسیه)) بو ب دوماهیک ئینانا خولا دی ژی ب من هاته به‌خشین کو قی خولی ژی بو ماوه‌یی شه‌ش هه‌یف و هه‌فتی و دوو ده‌م ژمیرا قه‌کیشا و باوه‌رنا کومپانیی ب په‌یا (نایاب) ژلایی ((ئیداره‌یا گشتی یا فه‌ره‌نگ و ئیرشادا ئیسلامی)) ل پاریزگه‌ها ((فارس)) ب من هاته به‌خشین. پشتی هنگی من خولین نقیسینا (سیناریویا سینهمایی و شانو و کورته چیروکا) ب دوماهی ئینا و نه‌ز بوومه نیک ژ کارمه‌ندین کومپانیا (فورمول گرافیک) بو کارین په‌یدا کرنا بازاره‌کی بو هه‌ر که‌ل و په‌له‌ک کو ژلایی کومپانیه‌ک ده‌یته به‌ره‌م ئینان، هه‌روه‌سا من به‌شداری د خولین چیکرن و نقیسینا ریکلامین تیله‌فزیونی د کومپانیا ((مالا فیلم و گرافیک)) ئی دا کر و شیام قی خولی ژی ب سهرکه‌فتیانه ب دوماهیک بینم و بوومه کارمه‌ند ل قی کومپانیا ناقبری و نه‌ز شیام سی ده‌ستویردانین کاری ژ قی کومپانیی وهر بگرم بو.

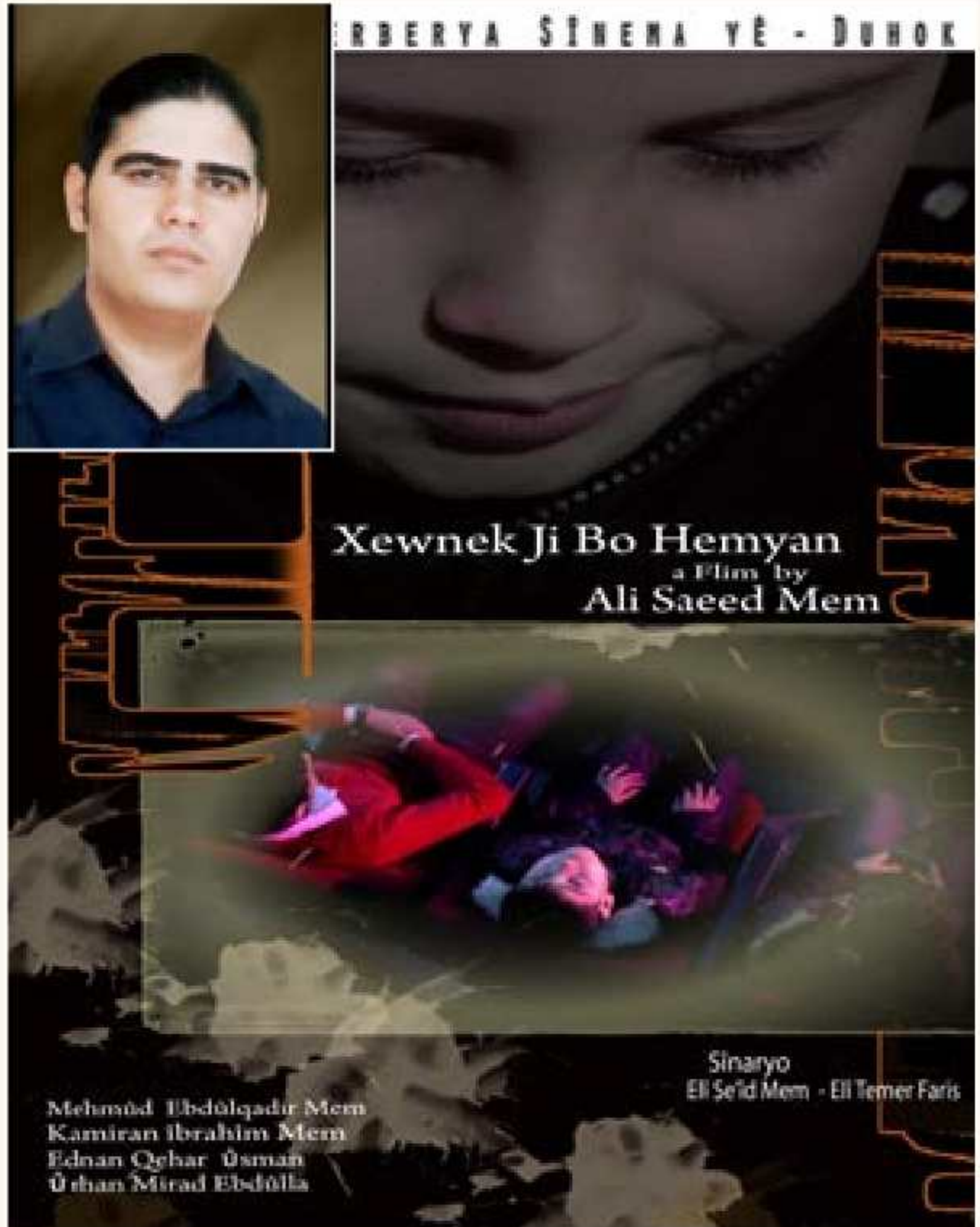
۱. فیلم سازیا (حرفه‌ای) (بسپوری).
 ۲. کانون تبلیغات (ریکلام).
 ۳. اژانس تبلیغات صدا و سیما (ریکلامین تیله‌فزیونی و رادیویی).
- ل دور وان کارین سینهمایی بین دهرهینه‌ری (علی) تیدا کارکرین چ وه‌ک

ل ده‌ستپیک می قیا ژی بپرسین ده‌ستپیکا چونا کاک علی بو ناف قادا کاری سینهمایی چه‌وان بوو؟
_ده‌ستپیکا من بو قی چه‌ندی که‌زا من یا زاروکاتی بوو، لی دده‌مه‌کی دا نه‌ز بوومه نه‌ندام دریکخراوا ته‌نز دا ل باژی‌ری شیراز کو هه‌ر دوو سالان فیسته‌قالا خو دگیران. من پشکداریه‌کا به‌رچاڤ تیدا هه‌بوو تا وی راده‌ی کو شیام باوه‌رنامه و خه‌لاتی فیسته‌قالی بده‌ست خوه‌ه بینم و پشتی هنگی من په‌یوه‌ندی ب کومپانیا (نازاد یا سینهمایی) کر و هاتمه وهرگرتن وه‌ک قوتابی ل وی‌ری کو نا‌فی کومپانیی (پرسیا فیلم) بوو، خولا وی یا ده‌ستپیک نیک سال و نیقان قه‌کیشا و نه‌ز شیام ریژا (۱۸،۵) هه‌ژده و نیف ژ بیستی ژوی خولی بده‌ست خوه‌ه بینم و پلا (نایاب) ب ده‌ست خوه‌ه بینم و شیام به‌شداربم ل خولا دوویی و وهرگرتنا ((بورسیه)) کو هه‌می پیدفین درافی بو ب دوماهیک ئینانا خولا دوویی ژلایی کومپانیی قه‌ هاته به‌خشین و ل قی خولی ژی نه‌ز شیام ب ده‌ستقه‌ئینانا ریژا (۱۴) چارده ژ بیستی قی خولی ژی ب دوماهی بینم کو نه‌و ژی ساله‌ک و نیقا قه‌کیشا و ژبو خولا سیی ژلایی کومپانیا ناقبری قه‌ ره‌وانه‌ی کومپانیه‌کا دی ژیر نا‌فی (قوتابخانا کارگه‌ها سینهما) بووم کو قی خولی ژی شه‌ش هه‌یف و نوت و شه‌ش ده‌م ژمیران ب دوماهیک هات و شیام

وان كەسان يى دەستى ھارىكارىي بو مە دريژكرى ھەتا ئەم شىيان سەربكەڤين. مە دڤيت بزائين ب ديتنا تە ئەو مەرجين سەرەكى چنە كو پيدڤى نە لڤەم كەسى دەرھينەر و سينەماكار ھەبن؟؟ ھەلبەتە تا نوکە گەلەك بەرسڤ ل سەر ڤى پسيارى ھاتينە. ژلايى من بخوڤە دەرھينەر ئەو كەسە يى كو گريدانى دنابەر ئەوان كەسان چيدكەت كو ب كارى دروستكرنا فلما رادين. پەيوەنديى دنابەر زارڤەكران وينەگر و ستافين دى يين كارى گريدەت. ژلايى من ڤە ئەو كەسى كو ب كارى دەرھينەرى رادبیت جودايى ژ ڤى چەندى كو پيدڤى يە باشترين پيوەنديا دنابەر ستافى كارى دا دروست بکەت پيدڤى يە دەمى ئەنجام دانا كارى چيكرنا فلمەكى ئيمزا خو ل سەر كارى بکەت، ئانكو ھەبوونا (سەبکەك) بو چيكرنا فلمى. ئەڤ چەندە دزڤريت بو ھندى كو دەمى دەرھينەر سناريويەكى د ھەلبزيريت بشيت دگەل ھەلبزارتنا باشترين ستافى كارى، باشترين زاويه و ئەندازەيىن (كادر) و تەكنيكا ھەلبزيريت دا كو بشيت ب باشترين شيوہ پەيڤا بگەھينيت. ژبو ڤى چەندى ژى ھەنە ھندەك فلم و كتيب و شيوہ و موسيڤا و ... كو ئەگەر چ نائى وي كەسى ل سەر نەبیت كو ب دروستكرنا ڤى كارى رابويە بينەر يان خواندەڤان يا گوھدار دى زانيت كو ئەڤ كارە ژلايى كيشە ھاتيه ئەنجام دان.

ئەگەر ھارىكارى ژلايى (ح.ە.ك) بو تە بهيتە كرن دى شىي چ كار ئەنجام بەدى؟

ئەو كەسى ب تەمامى شىيانين خو بەدەتە كارى داکو ئاڤراندنا دونيايەكا نوى بکەت پيدڤى ب ھارىكارىيەكا سەرەكە ئەو ژى ئەوہ كو بەرسينگى وي و ھزرين وي يين نوى نەھيتە گرتن. بلانەبيژن ئەو كەسين ھە د ئەنجام دانا كارى خو يى ھونەرى رخنەيان ل حكومەتان دگرن. بلا ئەم چ چاران ب ھيڤى يا وي چەندى نەبين كو كەسى رەوشەنبير يان ھونەر مەند دگەل حكومەتى يى گونجاي بيت. ھەلبەت ئەز دى بيژم رەوشەنبير و ھونەر مەند مەرەما من كەسايەتا من بخو نينە. ديسان سوزدان كارەكى ب زەحمەتە ژ بەر ڤى چەندى ئەز چ سوزان نادەم بەلى دى ھەمى شىيانين خو دەمە كارى بو ئەنجامدانا كارين باش.

دەسپيكر ل (۱۰-۲۰۱۰/۲/۱۵) ل باژيرى دھوكى من بەشدارى دڤى فيستەڤالى دا كر ب كورته فلمەكى بناڤى (خەونەك ژبو ھەميان) خەلاتيت ڤى فيستەڤالى ھاتبوونە دابەشكرن ل سەر حەفت بەشا، من د ھەمى بەشا دا بەشدارى كر ب تى بەشەك نەبیت، وي بەشى داخازا ھندى كر كو ئاڤرەت بە شدار بيت د فلمى دا، من د فلمى خو دا چ ئاڤرەت بەشدار نەكربوون. سوپاس بو خودى دڤلمى مە دا خەلاتى باشترين زارڤەكەرى زاروك ب نائى (مەحمو عەبدلقادر مەم) بو، و باشترين زەلامى زارڤەكەر ب نائى) عەدنان قەھار ئوسمان) بوو و ھەرديسان ياشترين سيناريو ئەوا من و (عەلى تەمەر) بەھڤرا ئامادەكرى دڤى فيستەڤالى دا مە وەرگرتن، ھەرديسان سوپاس بو

كريە كو ل دەه باژيرك و كومەلگەھين پاريزگەھى ھاتيه نمايش كرن، ھەروەسا كارى كورته فلمى (گورين) كو ژ نفيسينا (عەلى سعید مەم و عەلى تەمر فارس) و ژ دەرھينانا (عەلى سعید مەم) ل سالا ۲۰۰۸ ب دوماھيك ھاتيه بەلى ژبەر كو ئەو كاميرا مە پى كار كرى نەيا باش بوو ئەو كارە د قوناغا مونتاژى ژلايى من ھاتە راوہستاندن. كارى كورته فلمى (دافەرست) ئەڤە بو ماوہيى ۴ ھەتا ۵ سالە د قوناغا وينەگريى يە ژبەر كو بو گەلەك ديمەنان ئەم نەشيانينە زارڤەكەرين ب دلى خو پەيدا بکەين. ھەر وەسا ئەو بودجەيى بو ڤى كارى ھاتيه مەزاختن نەيى كامل بوو. ديسان نائى ل دور بەشداريا خو دڤيستەڤالا كورته فلما دا ئەوا ھاتيه گيران ل باژيرى دھوكى گوت: ئەڤ فيستەڤالە

نوچەيڤين هونەرى

ب: پيرس ئاميدى

ب پشته فانيا نيچيرقان بارزاني
فيسته فاللا نيڤ دهوله تى يا فلمى كوردى
دى هيته دامه زاندى

تههرانى نيشا بينه را ددهت.

روژبونا شهريف قهيرانى پيسروزه

سترانبيژى دهنگخوشى كورد
"شهريف قهيرانى دداخويانه كا تايهت
دا بو دهنگ و باسنى هونهرى بين
راديويا دهنگى كوردستان/ئاميدى دايه
راگه هاندن كو بهرهمى وى ل ۲۰
هيڤا رهمه زانى دى هيته به لافكرن.
سه بارهت ناڤه روكا ئهلبوما وى ژ
نيزيكى (۱۴-۱۵) تراكان پيك دهيت و
شيايه بوخو مفايى ژ هوزانين گهلهك
هوزانقانان وهربگريت و سهراهي قى
چهندي ژى دوو ستران ب زاراقى
سورانى گوتينه و ئيك ژوان يا
هونه رهنه كهريم كابانى يه و بين دى
ب زاراقى به هيدى گوتينه و سه بارهت
كارى توماركرنى ل وهلاتى توركى و
باژارى ئيستامبولى هاتيه توماركرن و
ل دوماهه قى گوت ئهڤ ئهلبومه يا
ساللا "۲۰۱۰" دى ب ناڤى (روژبوناته
پيروژ) دى هيته به لافكرن. ژلايه كى دى
ڤه ل بهره كارى بو سترانه كا دويتو
بكه تن دگه ل سترانبيژا دهنگخوش
"چنار" پشتى كو داخاز ژ قهيرانى
كرى بو دروستكرنا قى ديوتويى و ئه
ژى دى ژ په يڤ و ئاوازين سترانبيژى
بخو بيت.

روبيترس" بكه ن. فيسته فاللا ناڤى ل
باكورى وهلاتى ئيسپانيا ل قى هيڤى
ل (۱۷ - ۲۵) دى ب ريفه چيت و
درى و رهمه كى تايهت دا ل ريكه قى
(۲۰ / سېتيمبه ر/۲۰۱۰) دى پيشكىشى
ناڤى هيته كرن. ژلايه كى دى قه
"جوليا روبيرتس" دى رى و رهمى
قه كرنا نوپترين بهرهمى خو ئه وى ب
ناڤى "Eat Pray Love" ل ئيسپانيا
ڤه كهت و ب ريك "رايان مورفى" كارى
دهرهنانى ب وهاتيه كرن و (خاويه ر
باردينم) ئه كته رى ناڤدارى ئيسپانى رولى
تيدا دگيريت.

نه نجلينا جولى دى رولى مارلين مونروين وهركريت

ئاژانسا تيليكراف دايه راگه هاندن كو
ستيرا ناڤدارا هوليوڤدى يا خودان شيان
"نه نجلينا جولى" ده رباره دى نوپترين
كار و پروژين وى بين سينه مابى دى
پشكدارى ديلمه كى دا كه تن و دى
رولى "مارلين مونرو" ستيلا ناڤدارا
ئهمريكى وهركريت. ئه ندره ئوهيگان يى
سينارست و نڤيسه رى په رتوكا "ژيان
و هزرين مافى سهى و هه فاللا مارلين
مونرو" راگه هاند كو "جولى" دى رولى
مارلينى گيريت و ستيرى هوليوڤدى
"جورج كلونى" دى دڤى فلمى دا
رولى "فرانك سيناترا" ي گيريت. دهيته
چاقه رى كرن كو كارى وينه كرنى بو
ئه قى پروژى سينه مابى تا ده مه كى دى
بهيته ده ستپيكرن و هه قدهم ده ست
نیشانكرنا جوليه ژى بو قى رولى
پشتى هندى هات كول ده ستپيكي بريار
بوو ئه كته ران "سكارليت جوهانسون"
و "كريستينا هندريكس" رولى مارلين
مونروين بگيرن. نوپترين بهرهمى
نه نجلينا جولى نوكه ل سينه مابين
ئهمريكا بين دهيته نيشادان ب ناڤى

دفيسته فاللا فلمى (سه ن سيباستيه ن) يا نيسپانى خهلاتى شانازين بو جوليا روبيترس" ه.

هه والگيريا فه رهنسى "فرانس
پريس" به لافكره برياره دفيسته فاللا ئهڤ
ساله دا يا فلمى (سه ن سيباستيه ن) يا
ئيسپانى خهلاتى شانازين يى قى گه رى
پيشكىشى خانمه ئه كته را ئهمريكى
و وهركرا خهلاتى ئوسكار" جوليا

دداخويانه كى دا به همهنى قوبادى
دهرهنه رى ناڤدارى كورد دايه
راگه هاندن بو ده زگه هين راگه هاندن ل
وهلاتى ژاپونى كو ب پشته فانيا به ريز
"نيچيرقان بارزاني" مژويلي سازكرنا
ناڤه نده كا مه زنى يا فه رهنگا ل هه قلىرا
پايته خت و دناقا وى دا مه زنترين
فيسته فاللا نيڤ دهوله تى يا فلمى
كوردى دى هيته دامه زاندى. قوبادى
ئهڤ چهنده دا راگه هاندن د چارچوڤى
به شداريا خو دا ل وهلاتى ژاپونى كو
فلمى خويى سينه مابى "كه سى چ دهنگ
و باس ل سه ر پشيكين ئيرانى نين" ل
سينه مابى "ئورو ئيسپيس" ل "شيبويى"
ل باژيرى توكيو نيشا دا كو ژلايه
بينه راقه پيشوازيه كا باش لى هاته كرن
و زوربه يا روژنامين ناڤدار بين ژاپونى
ره خنه بين خول سه ر فلمى قوبادى
به لافكرينه. هه ژيه بيژين كو قوبادى
چهندين خهلاتين ناڤدار ل سه ر ئاستى
جهانى وهركرتينه ب ريك پشيكين
ئيرانى. خالا سه رنج راكيش دڤى فلمى
دا ئه وه كو جورين موزيكي بين "راك
-هوڤى ميتال -راپ و هند" دگه ل
وان ديمه نين سروسى و واقعى بين

**ستیرا نیمای ل جادا هولیود هاته
هه لایستین**

ناژانسین جیهانی بین دهنک و باسا به لافکریه کو ستیرهک بو "تیما تومسون" ل جادا ناقدارا یا هولیود هاته دانان وهک ریزگرتهک ل ناقریبی بو کارین وی بین هونه ری سینهمایی. نهف چهنده د ری و رهسمه کی دا ب ریقه چوو کو هه ر نیک ژ (هیو لوری) نه کتوری به ریتانی و "ماگی جیلیمهان" نه کتورا سینهمایی تیدا به رههف ببوون. "تیما" تا نوکه شیایه دهندهک فلمین سینهمایی دا به شدار بییت و ب ریکا رولی خود ری و رهسمین خهلاتی ئوسکار دا خهلاتی باشترین نه کتورا ژن و دیسان خهلاتی باشترین سیناریونقیس وه ربگریت. ب ناف و دهنگترین فلمین وی نه و ژی فلمین "هاوردزئاند" و "سانس ئاند سانسیبیلیتی". ژلایی خوقه ناقریبی ئاماژه کره وی چهندی کو زور پی دلخوشه ستیرهک بو ل جادا هولیود بهیته دانان نهفه ژی نیشانا وهفاداریا هولیوده بهرامبهری کارین من بین هونه ری و گوت ژی نهفه ژی نیک ژ خهونین من بوو بومن بجه هاتی.

یاسایی نهجام دای سترانیبیژی ناقریبی بی نوکه ژیی وی (۴۷) سال ل (۲۰۱۰/۸/۲۴) ل دادگه ها هایبیری ل لهندهن که فیه ل بهر دادگه هی بو وهرگرتنا سزایی خو و نهجام ژی دی ب شیوه کی فه رمی هینه راگه هاندن. ناقریبی چه ندین جار ب هه مان تومته هاتیه دهسته سه رکن کو دناقهه را سالین "۲۰۰۷-۲۰۰۸" دهستویردانا هاژوتتی ژی وهرگرت بوو. جورج مایکل بی سترانیبیژی ل دهستیکا کاری خو بی هونه ری ب ریکا گروپی "وام وو" کو تا نوکه ل سهر ئاستی جیهانی ژمارهکا بی وینه ژ نهلبومین وی هاتینه فروشتن کو (۱۰۰ میلیون) کوپی یا دهرباز بووینه.

"سالت" ه تا نوکه شیایه داهاتیه کی باش ب دهست خوقه بینیت. ژلایه کی دی فه دهیته زانین کو مژاره کی دناف قی بابتهی دا پهیدا دکن کو کهس چ هویریبینان ل سهر قی فلمی نه زانیت ژلایی خوقه تورا "سکای نیوز" یا به ریتانی دبیزیت کو نهنجلینا جولیی نهف چهنده ب تشته کی پیکه نین ل قه لهم دایه و چ هزرین ب قی شیوهی د سهری وی دا نینن بهلکو نهفه تشته کی پیکه نینه و تا نوکه گری یهک یا دناف پروژهی دا پهیداکری داکو راستیا وی ل چ جها نه هیته زانین.

جورج مایکل ل بهرمبهری داگه هی یه

ناژانسا رویتهرز به لافکریه کو سترانیبیژی به ریتانی "جورج مایکل" بی ناقدار پشتی کو درویدانهکا نه چاقه ری کری یا هاتن و چوونی دا توشی بیهوشیهکا دژوار و برینین مهزن بووی هژمارهکا ماددین بیهوشکه ر ب کاردینیت و ب بی هوشی ترومبیل دهاژوت هه فدهم ژلایی پولیسین بریتانیا فه هاته دهسته سه رکن و د دویف دا ب که فالت هاته ئازادکرن ژبو وی نیک کی کو د دویف دا ل دادگه هی بهیته حوکم کرن. ژبه ر قی کاری دژی

(كى دىتى يە ۋەك نھا..... ھونەر مايتە بى بەھا)

عاصر ماى

بوتانى) ئىكە ژ رىقنكىت قى كاروانى ل كوردستانى. من پيش شورەشا ئەيلوولا مەزن دىتى يە. ۋەختى ھاتىە گوندى مە ل (مايى). ھەقالى ھوزانقانى رەحمەتى (مەلا تەھا مايى) بوو. دگوتى (باھوز). مروفەكى روح سقك بوو. و سوحبەت خوەش بوو. خزمەتكار و سوتىي كوردستانى بوو. و خەلكى دەقەرا (بوتان) بوو ژيانا خوە ل كوردستانا عىراقى و بەغدا بوراندىە. دساليت (شىست و ھەفتيا) دا ژ چەرخى بىستى.. سەيدايى ھىژا (صبرى بوتانى) خزمەتا ۋى بەر چاقە دبارى ھوزانى و نقيسىنى دا.. يا سەرنجا من راكيشاى ل قىرى.. (۲) دوو بەيتىت ھوزانەكا قى ھوزانقانى نەۋەختى دىبىزىت. (كى دىتى يە ۋەك نھا... ھونەر مابت بى بەھا)

(ل. بن سى كەرى رەش..... د. پەرچقن گوليت گەش) ئەف گوتنىت پربھا. رامانەكا مەزن تىدا ھەيە. بو خاندەقانىت ھىژا دمللەتى مە دا. چونكى ھوزانقانى مە. گەلەك بى داخبار بوويە. ب روشەنبىرى و ھوزانا. ئو ھەر قىايە. ل ئاستەكى بەرزبن و پرفا بن ھەر چەندە. ھونەر. ل ناڤ مللەتت روزهەلاتا ناڤن ھەميا. لەنگ و پاشقەمان كەفتىنى .. چ (ستران - ھوزان - چىروك) ...ھتد)

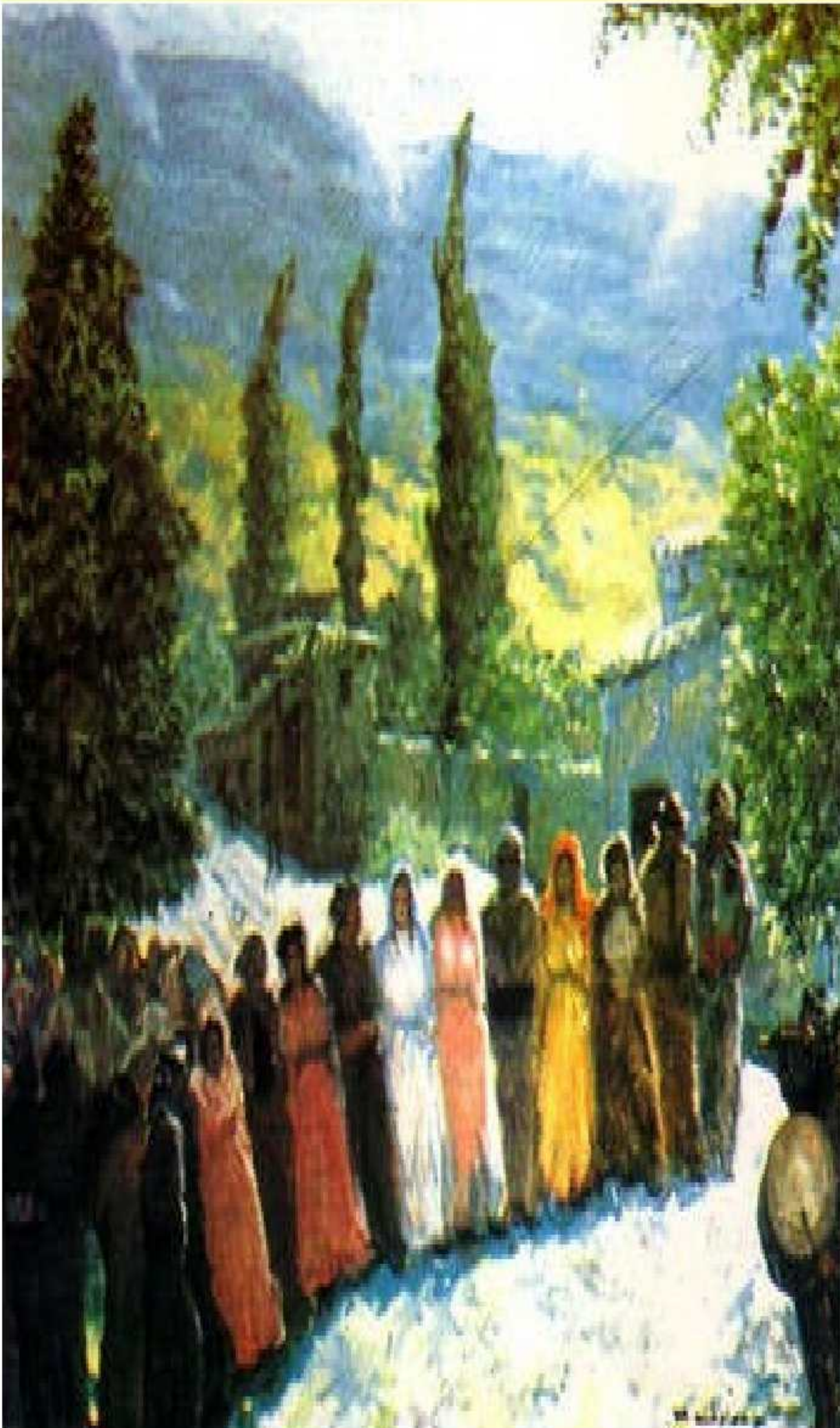
لى نە (صبرى بوتانى) و نە چ روشەنبىررىت مللەتى مەيى كورد رازى نىن ل كوردستانى. ھەنەرى مە لەنگ ببىت د چ بارەكى دا.

بى قوتا دوژمنا رازى نەبويە.. ھەر ۋەسان پاشقەمانا مللەتى كورد دبارى روشەنبىرى دا ئو ل ژىردەستەھلاتىت (عەرەبا- فارسا - ئوسمانيا - مەغولار) دىروكا قى مللەتى يا ئىخستىە قەبارەكى چارچوقەكرى. لى مەزناتى و شارەزايى و زىندىاتيا كوردا. ۋەكرىە بشىن دبارىت ھونەرى دا ۷۵% ژ دىروكا مللەتى مە ب پارىزن ئەف چەندە يا بەر چاقە. دىسترانىت داستانىت شەرادا ل كوردستانى يان چىروكى و سەرھاتيا سەبارەت ژيانا مللەتى مە ئو ئەو دەرەسەرى و پەنجىت دىتن ژ لايى دوژمان قە. ھەر ژ دەسپىكا ھەبوونا قى مللەتى. و ھەتا قى سەر دەمى ل قىرى بابەتى مە نە بەحس كرنا بزاقىت سىياسى و لەشكەرى دكوردستانى دا. لى تايبەتە ب ھونەر و روشەنبىررىت مللەتى كورد قە.. ل ھەر چار پارچىت كوردستانى ب سەدان ھوزان قانىت مەزن و نقيسەرىت بەاگران. و تورهقانىت ھىژا رابويىنە و خزمەتا مللەتى مە كرى يە دقى كولانى دا. چونكى خزمەت كرن ب راستى نە تەنھا ب رىكىت زانستى و روشەنبىرىا دەيتە ئەنجام دان دەرڤەت نىنە ل قىرى. ئەم ناڤىت قان ھىژايان ھەميا بنقيسىە و بەر چاق بگەين.. ب دىتتا من ۋەفادارى يە. مللەتى مە خزمەت و زەحمەتا روشەنبىرى ھوزانقانىت خوە ژ بىرنەكەت. و يادا وان بەردەوام ساخ كەتەقە.. رەحمەت. ھوزان قان و روشەنبىرى مەزن(صبرى

كىشان و پىقانىت مللەتا دشارستانىەتى و پىشكەفتنى دا يا گرىدايە ب ئاستى روشەنبىرى و ھونەرىت وان مللەتان. چونكى ناسناما مللەتان ب قان ھەر دوو رىكا دەيتە نىاسىن ممكە دى بىنن ب درىژاھيا دىروكى. ھندەك مللەت ھاتىنە و دەولەت دامەزراندىە. ب رىكىت لەشكەرى و زوردارى و داگىركرى. لى شوين بو نەمايە ئەڤروكە. و كەسەك ھزرى لى ناكەت. ژ ئەگەرا نەپەيدا بوونا روشەنبىرى ب ھەمى لايەكى قە. ھەر ۋەسان نەبوونا ھونەرى ب ھەمى جورەكى (چىروك - ستران - ھوزان - نەخش و نىگار - و ھتد.) دناڤدا.

مللەتى مەيى كورد. ب دەھان ھزار ساللا. ھەر ھەبوويە و ژيانا خوە ل كوردستانى برى يە سەر ھەر چەندە. ب ھزاران گوندلى وىران بوينە ل كوردستانا مەزن. ئو ب مليونان كوردىت قى مللەتى بوينە ھەڤرانى ئاشتىت دوژمنىت داگىركەر.. ژ ھەمى لايەكى قە و ھەول دان ھاتىنە كرن بو قركرنا نەژادى. ل كوردستانى، لى جەي سەر بلندى و شانازيا مە كوردايە. ئەف مللەتە شىايە ناسناما خوەيا نەتەۋەيى. ب پارىزىت ژ (ھەبوون- زمان - ئەرد - ھونەر)...

ممكە كەسەك پرسىارا بگەت. كوردا دىروك نىنە، يان نەھا ھاتىە نقيسىن، ئەم بسەھ و بشت راست بەرسقا ۋى دەين و دىبىزىن. نەخىر.. كوردا گەلەك جارا دەولەت، يان، كىانىت سىياسى دامەزاندىنە، ب درىژاھيا دىروكى، و چ جارەكى ب

پیدئیه بەردەوام. (ھەلسەنگاندن
 - تاقى كرئیت دروست - شیان).
 بو ھەمی ھونەر مەندا بەیتە کرن.
 ئو بزانه. كانی ل ئاستی پیدئی نە
 باوەرناما وەر بگرن. یان نە....
 ئەم ناڤا نائینین. لی تەنھا ئەم
 نیرینه کى ل ھونەر مەندین مە بکەین
 د چەرخى (نوزدى - بیستی) دا.
 تو ئەڤرۆکە تە ماشا بکەین .
 ئاستی ھونەرى و چ شکەستى
 دایە ئەڤ چەندە جەى داخى یە.
 وەختى مە گوە لی دبیت. ھندەک
 لایەن دبیزن ئەڤە (نوی خازى یە)
 .. ب دیتنا مە یا کەسایەتى ئەڤ نە
 (نوی خازى یە). ئەڤە (شکاندە
 و پاشڤە ھیلانە) بوو ھونەر و
 وەرۆشەنبیریت مللەتى مە . چونكى
 (نوی خازى یە) مەرجیت خوە ھەنە
 . ژ بەیى:
 (نڤیسین - ھوزانى - سترانى
 - چىروک) و ھتد..
 وەختى ھوزان قانى مەزن)
 صبىرى بوتانى) سەرنج دایە قى
 بابەتى گرنگدا.
 ژ کویراتیا دلى خوە . ھوزانە
 تومار كرى یە. ھندى ھندى
 تەنگاڤ بوو. و دلى وى ئیشایە.
 وەختى دیتى. ل قى سەردەمى
 ھونەرى مللەتى مە . مایە بى بەا
 ...ئو مروڤیت ئاستەكى نزم و
 نەزان . وەسان وەسف كرىنە وەك
 كەرى رەش دچیتە ناڤ باغڤیت
 گولان . ئو پى لى نیت ل دەڤ وى
 حەیفە. و جەى مخابنى یە.
 ھونەرى مللەتى كورد (گولیت
 گەشن) ل بن پیت مروڤیت ئاست
 نزم و بى رەوشەنبیرى و زانین .
 بەیتە پەرچقاندن ئو لاواز و پاشڤە
 مای بمین. چونكى پاشڤە مانا
 ھونەرى و رەوشەنبیریا مللەتى.
 ئانكو پاشڤە مانا مللەتى دبارى
 پیشکەفتن و شارستانیهكى دا....

بیرو باوهرین کوردا

نەزیر بەرچی

سێلهكا لسه ر كوچكى خرڤه دبن
هندهك جارا دى بېنن چرىسك لسه ر
پشتا سېلى رادبن ههكه ژلايهكى
سېلى دچوون بو لايهكى دى دا
بېژن فلان كهس يان فلان گوند يان
فلان عهشيرهت يان فلان دهولت
بېشى كورتانى خوڤه دخوڤت نهو
نا هون لڤ لڤى دكه ن نا تهبتن وا
دڤتېن ديسكا خوڤه ل كاسكا ئىكى
بدن لى يى بهلايى بگهرىت دى قه دا
هېته ريكى ههكه وان قيا با لايه نى دى
بسه ركه قىت دا بېژن دى هه رن دى
زانن دى چه وا چن لى هوين نزانن
دى چه وا زڤرن. ههكه چرىسك ل
هه مى لايىن سېلى بهرف ئىك چوون
دا بېژن سالاكه ره شه ژهه مى لايانڤه
دى بيته شه رو فتنه برنا خوڤى يا بو
هاتى خه لك هه مى دى به ربيته گيانى
ئىك ته نها خوڤى دشىت ئاگرى وان
قه مرينىت يا خوڤى تو مه بپارىزى
، يانى وان مروڤىت ل دورىن سېلى
ديف جورىن چرىسكا و ديف زانين
و مه يلا خوڤه ئاستى شهر كه را و
شه راد دا شروڤه كه ن .

ملله تى كورد وهكى هه مى ملله تىن
جيهانى خودان بېر و باوهرىن هه مى
رهنگه ل هه مى بارىن ژيانى دا دڤى
بابه تىدا دهىته خوڤاكرن كو ئه ف
بېر و باوهره هه مى ده ركه ين ژيانا
كورد وارىن قوتايىنه و بڤى رهنگى
خارى چه ند نمونا قه دهينىن ژوان

سه نتا دو كىلى :-

دهمه كى دا بېنى چه ند مروڤه كا
ئاگره كى دارا يى هه لكرى ويىن ل
دور خرڤه بوى ، نشكه كى قه به رى
دو كىلى دا چىته چاڤىن ئىك ژوانا
و دا ديف زڤ رىت ودا گه له ك
شه پرزه كه تن ورونداكا دا دچاڤىن
وى يان وى به رده تن ودا نه و ڤىزار
بىت ودا گازندا كه تن و دا بېژىت
ئه رى بوچى دو كىل ته نها ل ديف من
دڤرىت و يه ك سه ر هه قال دا بېژنى □
تو دزانى لى تو خوڤه تى ناگه هينى
ئه گه ر ئه وه پاره بېن دبه ركىن ته دا
هه مى ودا پىڤڤه هه قرىشى بى و دا
بېژنى قه لس و دكىلى تو ئاشكرا
كرى تو كه تيه به ر جزاى دڤىت تو
بو مه تشتا بكرى هه كه نه و بى قه سبا
دا سه رى سه رى خوڤه چه مينيىت و
چاڤىت خوڤه دا شور كه تن لى هه كه
كه سه كى مه ردبايه دا بېژىت حه قى
وه يه دى بو هه وه تشتا كرم .

چرىسكىن سه ر سېلى :-

گاڤا چه ند كه سه ك ل دوور

ما تى و كانىن ، ما تا و كانىن :-

هه كه مروڤه كى ل هه يڤا
كانىنى زستانى تا هاتنى و نه ساخ
بوو كو دبېژنى تايىت سىرو، ئه ف
نه ساخيه پتر ل ده مى هاڤىنى يا به ر
به لاقه دناڤ مروڤاندا، لى هه كه ده مى
زڤستانى كه سه ك توشى تا بوو،
ئه و نه خوڤ دا هندهك هشكولكىن
تويا و گويز و ميويزا داهه لگريت و
هه لبا سكى داره توويه كى بىت و دا
ل بى پيا گازىكه ت هى ئى گه لى
گوندى ويا گه لى زاروكا وهرنه تيا
وه ره تيا ، موڤ دا پىدا وه شن و
دا بېژنى □ ئه رى ماتو دىن بووى
و دا بېژنى ما كانىن و تى ، دا نه و
بېژىتى ئه رى پا بوچى هوين نابېژن
ما كانىن و تا ، وپاشى دا تايىن وى
ژى چن .

خورىانا نيڤا ده ستا :-

هه كه نيڤا ده ستى كه سه كى خورىا

بىنى ئه گه ر و بېژىت ده ستى من بىت
خورىبىت ، ل وى ده مى دى مروڤ
بېژنى خىره دى پاره هېته ده ستى ته
به لكو هندهك بگه هه نه مه ژىك .

خورىانا دڤنى :-

هه كه دفا كه سه كى خورىا ،
دى بېژنى هزره كى بخوڤه بكه ن دى
مىڤان بو هه وه هين ئه فجا مالا
خوڤه سه ر و به ر كه ن و خارنه كا
باش چىكه ن به لكى ئه مژى بىرا وان
خارنه كى ل مالا هه وه بخوڤىن .

پرچ به ردانا زه لاما :-

هه كه نشكه كى قه مروڤا شڤانهك
ديتبا كو بى پرچ به ردابى يه ، دا بېژنه
ئىك دوو ئه قه قى شڤانى خىره
سه رى خوڤه گويزنناكه ت ، ئىكى
شاره زا دا بېژىتى وى لبه ر هندیيه
دا گيسكىن وى دمى بن دا په زى وى

زیده ببیت.

کوره یان کچ :-

ههکه ژنهک یا دووگیان با دا چهوا زانن کانئ وی ژنی کور قییه یان کچ، وی دهمی دا ههکه ژن یا قهلس و دهست گرتی با دابیژنی تویا دری تویا قهلسی دئ ته کچهک پیدابیت وههکه ئەو ژن یا مهرد و دل فرده هاتبایه لبر چاقان دابیژنی خوشکی دئ خودئ کورهکی ده ته .

مزگینییت خوش و نه خوش :-

قهله رهشهکا رهش بهلهک یا ههی ل کوردستانی بتاییهت ل دورین گوندا زقریت، ئەف قهله جار جاراق قغ قغی دکهت، دهمی مروقا گوہ ل وی دهنگی دبیت دئ بیژنی گه وریا ته بدرییت نهک و ته مزگینییهکا نه خوش بومه ئینابیت مروف بو چهند روژا

دا مینیت گوہ قهچنی کانئ دئ چ رویدهتن .

خودانی دوو ژنا :-

ههکه شهقی نهحله تا هاتبا مروقهکی دا چپته لایی خودانی دوو ژنا دهمی ل سهر سفرا خارنی ئاماده دبیت دا بیژیتی خودانی دوو ژنا ئەقرو نهحله تا ل منه ، ئەو دا بیژیتی ها بگره دهرمانی ته پاریی دهقی منه دا ئەو پاریی وی بخوه ههلگرتی دهته نهساخی داخوت و دا ئەو پارئ بو بیته شیفا دا تایین وی قهرهفن .

دوو کهفچک :-

ههکه نشکهکی قه دوو کهفچکین چایی چوونه دناف په یالا کهسهکی دا، ههکه ئەو کهس خودان خیزان بیت دئ بیژیت ئەقه چیه من هایژ چینی یانی ئاشکرا بو وی نیهتین

دوو ژنا بین ههی وهیان وی یارهکا لسهر ژنا خوہ یا گرتی کوت و کرمانج نهینین وی یان وی ئاشکرا بوون لبارا ئەشق و ئەقینی دا یانی سهر بارکهک کهته سهر بارئ وی . بربرا گوریا بزوتی :-

دهمی مروقهک یان کومهکا مروقا لبر ئاگرهکی دارا دروینشتی بن لنشکهکی قه گوریا بزوتهکی بربری دکهتن دهنگی ئاوازهکی خوش ژئ دهیتن دئ بیژنه ئیک کهسهک یی غه بیهتا مه دکهتن .

لقلینا مژیلانکا :-

ههکه مژیلانکا چاقئ چهپی لقلی ئەو نیشانا هندییه دئ مزگینییهکا خوش هیتن ، لی ههکه مژیلانکه چاقئ راستئ لقلی ئەو نیشانا هندی یه دئ مزگینییهک نه خوش هیتن .

ژین و ځین... راستی و شاشی

د. ناشتی عبدالرحمن کبیر

خه لکه دهی

قه رکنی. دفتیت بهرکا خو ل دویف پین خو دریز بکهت. دیسان نابیت ژن شهرم و نافرین زهلامی خو بیهت و چک و تهعنا تی وهر بکهت و وی ب هه ژاری و دهست کورتیا وی بشکینیت.

۹- نابیت ژن یا دهف بهردایی بیت و نهینین مالی دهر بیخیته ژ دهرقه. گه لکه جارن مروف هزر دکهت کهسهک یی ل جهی باوهری یه و پاشی دیار دبیت کو ئه و هزر یا تهوش و خرش بوو و ئه و کهس دی د پشت مروفی را چیت ((ژ هه لویل و مه لویلان خه بهر دهت)).

۱۰- نابیت ژن هه ردهم هه وارا خو ب گه هینیته مروف و کهس و کارین خو هه رگاځا دلمانهک دناځبه را وی و هه ځینی رویدا. ئه و ژنا به ردهوم و ب ئه گهر و بی ئه گهر گازندا خو گه هانده دایباین خو زهلامی پتر سه هه ند ((معند)) دکهت و نه دویره هه ول بدهت تولین خو ژ وی ځه کهت.

۱۱- دناځ ملله تین روژ هه لاتی دا نابیت ژن یان زهلام بیژیت: ئه ځه مالی منه و وی هه یی تهیه. هه می داهاتی مالی، چ ژ لایی زهلامی ځه و چ ژ لایی ژنی ځه بهیت دی بیهت یی مالی هه میی و پیکځه دی هیته مه زاختن و یی زیده دی هیته هه لگرتن بو دهر اځه کی بهرته نگ، وهک پیشیان گوتی: ((دراځی سپی بو روژا ره شه)).

دفتیت هه ژنهک بزانیته کو مه رچی سه ره کی یی سه ربخوی و نازادیا وی سه ره ستیا وی یا نابووری یه. ئه و ژنا کارهک هه بیت ل دهر ځه ی مال و داهاتی هه بیت و هندهک ژ وی داهاتی ل مالی ب مه زیخیت پتر و زویتر دگه هیته هه می مافین خو ژ ئه و ژنا چ کار ل دهر ځه ی مال نه بن یانژی داهاتی خو هه میی ل خوشی

په لین وی گه شتر دبن. ۲- زالبوونا لایه کی ل سه ر یی دی یان ل بهریک راوه ستیانا وهک کیر و په نیران چ مالین خو ش و ته نا ئاځا ناکه ن.

۴- دفتیت شه رده ځین ژن و میران ب که ځنه د ژوورا نفستنی ځه و دویر ژ زاروک و هه ځسویان. بلا ئه و شه ر ژی د کورت بن و د شلیز و د بی مه ریز نه بن و د دویر بن ژ که رب و کینان. کریارا سیکی ل ځان ده مان ((هه که د شیاندا بیت)) دی بیهت باشترین ریکا ځه مراندنا ئاگری!!!. گهر نه، بی دنگ بوون و ځه هیلانا ئاریشه یی بو روژا پاشتر چاره یه کا دی یه.

۵- ژنا ژیر و هوشمهند نابیت به حسی ژینا خو یا دلینی یا بهری شویکرنی بو زهلامی خو بکهت و چیرو کین په یوه ندین خو بین بهری بو وی ځه گیریت. ئه ځه زهلامی روژ هه لاتی د ئیشین و برینه کا کویر د دلی ویدا په یدا دکه ن و هه ستا وی ب میرانیا وی لاواز دکه ن.

۶- دفتیت هه ر دوو لافیری جانی لی بوورینی ببن و شیانین ئیک و دوو ب نیاسن. ژن نه فریشته یه هیچ گونه نه بن و نه خزمه تکاره که هیچ ماندی نه بیت. زهلام ژنی نه ((سو په رمانه)) و یا ژنی ژنی بځیت بو دگاځی دا بکهت.

۷- بلا ژن و میر چ تشتی گرنګ ژ هه ځدوو نه ځه شیرن، ل هه مان دهم نابیت ژن هه رویدانه کا بچویک یان هه ر په یځه کا ژ ئیکی بهیستی بو میری خو ځه گیریت و وی پی سه و داسه ر بکهت.

۸- نابیت ژن زیده یا دهست دریایی و دهست به لاف بیت و هندی بشیت بلا بهری میری خو نه ده ته

چاوا بیت دفتیت هه ر کهسهک، نیر و می، ده می خاترا خو ژ ژینا زوگور دین دخازیت و دهست ب ژینا هه ځینی دکهت خو فیر بکه ته جانی لی بوورینی و چاځرتنا ژ هندهک هه لنگفتین سفک و کیم زیانین لایی دی. دفتیت بزانیته ژی کو د دونیایی هه میی دا نینه مرو ځه کی وهک فریشته یان و بی گونه، گهر نه دا ئه م هه می بینه فریشته و ل ئه سماني ژین نهک وهک په پوکهک و په ریشانان دناځ کومه کا سختی و دهر دسه ریان دا بین.

ئه ځ خالین ل خواری من ریزکرین هندهک شیر هتین ب هه روه نه (به لاشن) بو هه می هه ځینان به لکو مال و مه زه لین خو ب هاریکاریان وان ئاځا بکه ن و ب ریکا وان ژینا خو خو شتر و گه شتر بکه ن:

۱- من یا گوتی و دی بیژمه ځه کو سینکس بهری بنیاتی یه د ژینا ژن و میران دا، به لی بلا هه ر ژن و میرهک بزانیته کو دلشادی و کامه رانی و به ختیاریا وان نه ب تنی د خوشی و له زه تین سینکسی دا یه. له وا ژی ل سه ر هه ر دوو جوینان پینځی یه ریز یی ل هه ځدوو بگرن و باوهریه کا موکوم دناځبه را خو دا ئاځا بکه ن و پویته ی ب هزر و بیرین هه ځدوو بدهن زیده باری پویته دانا وان ب مال و سه رو بهر و پاځریا خو.

۲- پتیریا ئه و که سین کچهک چه باندي ب تنی ژبه ر به ژن و بالین وی یان رندیا دیمی وی ځینا وان پشتی هه یامه کی یا که ځنیه ئاځوکا مرنی ((سه که راتی)). ل هه مان دهم ئه و کهسی کچه کی د چه بینیت ژبه ر سنج و توره و ژیری و ریبه ری و هه ستی سفکیا وی ځینا وان زوی ب زوی نامریت، به لکو روژ بو روژی

و جوانکاریین خو دمه زینخت.

فره ژنی:

دناډ ئایینی ئیسلامی و جویان دا ئینانا هه تا چار ژنان کاره کی دروست و حاله. به لئ ئایینی مه سیحی قی ری ناده ته زه لاسی و قی چه ندی ب گونه هه کا مه زن دزانی و نابیت زه لاسه ک پتر ژ ژنه کی بینیت. دیروک دبیژیت کو فره ژنی دیارده یه که د که قندا هنده ک ملله ت ل دویف چووینه و بنه مایین وی هه تا نه فرو ژی دناډ هنده ک جفاکان دا ماینه. ب زمانی کوردی دبیژنه نه و ژنا شوی ب زه لاسه کی خودان هه قژین دکه ت ب سه ره وی شوپیری یان چووی. یا خویایه کو هه وی دلته نگی و بارگرانی و بی ئارامیه کی دناډ دلی هه قژینا ئیکی دا په یدا دکه ت وی بقیت و وی نه قیت. له وا ژی هه رچه نده ئیسلامی ری یا دایه زه لاسی پتر ژ هه قژینه کی بینیت، لی هنده ک ژ دهوله تین ئیسلامی نه ق ژ هه ده غه کریه، یان هند ریگر و ئاسته نگ ل بهر سینگی زه لاسی داناینه کو زوی ب زوی هزرا هه قژینا دووی نه که ت. پتریا ژنان دناډ جفاکین وه ک بی مه دا رازی دبن دگه ل هه قژینی خو بژین ده می دبنه خودان هه وی و کیمه ک ژ وان داخازا بهردانی دکهن. ژبلی حاله تین نه زوکیا ژنی یان نه ساخیا وی یا دومدریژ کو مروف دکاریت مافی بده ته زه لاسی ژنه کا دی بینیت، هنده ک زه لاس هه نه ژ که ربین هه قژینا خو دا، یانژی ژبه ر نه مانا ژنا ئیکی وه ک جارن ته ر و رند و قه شه نگ و له شجوان دی ژنه کا دی ب سه ر ئینیت دی بیژی ژن ئامیره که مودیلای وی چوو و پیدقی یه بهیته گهورین!! ب راستی نه قه خو په رسته یه که ژ لایی زه لاسی قه دقیت ری لی بهیته گرتن و نه و زه لاس نه هیته ده ستویردان وی بکه ت یا دلی وی ژنی دخوازیت. ده می زه لاسه ک ژنا دووی دئینیت نه دویره ژنا ئیکی تروبوکه ت و وه ک به ری پویته ی پی نه ده ت و کریارا سینکی

ب ده ست و دار دگه ل بکه ت. نه قه ژی گونه هه کا مه زنه هه که ر خودان دخو ب گه هیت، چونکی دی بیته نه گه را تیکدان و شکاندنا دله کی و بی بهابوونا وی ب مه ره ما چه زه کا له شی یا زه لاسی. بلن دبوونا ئاستی ئابووری دناډ هنده ک جفاکین روژه لاتی دا هاریکاریا گه له ک زه لاسان یا کری کو ژنا دووی و سیی و چاری بین!! بو نمونه ل دهوله تین که دناډی فارسی ۴۲٪ ژ زه لاسان دوو هه قژین هه نه و ۲۵٪ سی یان چار هه قژین هه نه. ئیک ژ دیارده یین هه قبه ند دگه ل فره ژنی مشه بوونا جادوباز (ساحر) و خیفزانک و ره ملدار و ده جالا یه کو ب کاری گریدانا زه لاسی رادبن ل دویف هزرا ریژه یه کا باش ژ خه لکی مه. نه قه ده جاله وه سا دیار دکهن کو وان شیانا گریدانا هه ر زه لاسه کی هه یه دگه ل هه ر ژنه کی، چ نه و ژن ئیک ژ هه قژینین وی بیت، چ ژنه ک بیت ل ده رقه ی چارچوخی هه قژینی. تشتی سه رنج راکیش نه وه فان ده جالان ناډ و ده نگین خو دناډ گه له ک ملله تین پیشکه قتی ژی دا هه یه و وه لاته کی وه ک نه مریکا یا فالانینه ژ فان توخمه مروقان، به لکو کاره کی ب ره واج دکهن ل گوند و باژیران!! هه لبه ت مویه کی نه زانین و ساویلکی مه هه میان ب ژینی قه گری دده ت و گه له ک جارن دی ته گوه لی بیت مروقه کی مه زن و فه هه یان ژنا زه لاسه کی که نکه نه و ماقویل یا ل ژفانا خیفزانکه کی راوه ستیایه دا ده ستویری بده تی ئاریشه یا خو بو بیژیت و نه قه که سی خودان دهسته لات و شیان دی وه ک به نیه کی فه رمانین وی ده جالی ب جه ئینیت!! هنده ک جارن زه لاس ژنا دووی دئینیت ژبه ر نه و چه ز و هیژین سینکی بین به رده وام له شی وی دئازرین و ژنه ک ب تنی نکاریت هه می که لا وی ب رژی ت و ب هه می داخازین وی بین سینکی رابیت. هنده ک زانایین جفاکی چه زا زه لاسی بو پتر ژ ژنه کی دزقرین بو ده می

زاروکیا زه لاسی و هه قبه ندیا وی یا سست و نه موکوم دگه ل ده یکا وی ژبه ر چه مساریا وی یان ژبه ر هه ر نه گه ره کا دی. نه قه چه نده سیبه را خو ل ژینا وی دکه ت ده می مه زن دبیت و برسه کا دلینی و سینکی یا به رده وام و بی تیربوون دناډ له شی وی دا په یدا دکه ت کو نه دویره به ری وی بده ته کریارا سینکی دگه ل هه ژماره کا مه زن یا ژنان یان له سفروشان.

ب راستی تیربوونا سینکی ل ژن و میزان دقیت ل سه ر بناشی دانی و وه رگرتنی بیت، نه ک وه رگرتنی ب تنی. ئانکو هه رده می نیازا زه لاسی یا که سوکی بیت و مه ره ما وی خو تیرکرن بیت بی پویته ی ب تیربوونا ژنی ژی بده ت، نه و په یوه ندی دی ل سه ر بنیاتی خو په رستی راوه ستیت و فره ژنی ئیکه ژ نیشانین خو په رستی. زانایین دهروونی هزره کا تایبه ت یا هه ی ل قی واری نه و ژی: دریژیا ماوه یی هه قژینی هه وه سا هه ردوو لایان بو کریارا سینکی سست و خاډ دکه ت و هنده ک جارن زه لاس نه میر دبیت و ژن تووشی ساربوونا سینکی دبیت. له وا ژی ژلایی زانستی قه، نه کو بی سنجی قه، فره ژنی یان تیکه لیا سینکی دگه ل پتر ژ هه قاله کی مفایه کی به رچاډ هه یه!! جفاکین روژناډای گه له ک جارن ده ستویریا زه لاسی و ژنی دده ن تیکه لیه کا نیزیک دگه ل هنده ک ژن و میزین دی بکه ن بی کو ئیک ژ وان تووشی تیکه لیه کا سینکی دگه ل ئیکی دی ببیت. سه ماکرنا تیکه لا هه ردوو ره گه زان ل ئاهه نگان و شه هیان و شیلانان و کارکرن و خویندنا تیکه ل نمونه نه ل سه ر قی ئاوی. زانایین دهروونی دبیژن نه قه تیکه لبوون و نیزیکبوونه هاریکاریا هه قژینان دکه ت پیچه ک دویره که قن ژ خه م و خیالین ژینا هه قده م و لایی سینکی ل جه م وان هه قژینان ب ئازریت داکو نه و ژین به رده وامی بینیت و نه و زقیریا هه ردوو لا که قنینی سست ببیت.

نووچه یین زانستی

ئوروپا دژین و پاشی هیدی هیدی خو قه کیشا (سیبیریا) ژبه ری ۱۴ هزار سالان و ل داویئ قرقه بوو ژبه ری ۴ هزار سالان.

هه ژی گوتنی یه کو به ری نوکه هنده ک زانایان هزر دکر قرقه بوونا ماموسی ژ نه جامئ گهورینن کesh و بای بوو و هنده کین دی نه گه را وی دزفرانده زیده بوونا مروشان و نیچیرکنا وی.

هه یف یا ده ست ب تیکچوونی دکه ت

ناژانسا نه سماني یا نه مریکی (ناسا) راگه هاند کو هنده ک به لگه د له پین وی دا هه نه هاتینه هنارتن ب ریکا هه یقه کا ده ستکار و دیار دکهن هه یقا مه یا تیک دچیت. نه ف چه نده دیار بوو ده می زانایان دیتی هنده ک گر و بانی یی لسه ر رویی هه یقی په یدابوون ژنه نجامی هه شکبوون و ره قبوونا زکی هه یقی کو بوویه هوئی تیکچوونا تیقلی وی. بو زانین ژیی هه یقا مه وه ک یی نه ردی دگه هیته ۴,۵ بلیون سالان.

ریکخراوا ساخله میا جیهانی (WHO) راگه هاند کو ترسا به لاقبوونا په ژیی (وباو) ئنفلوه نزا به رازان H1N1 هاته قوتبرکرن و نه و هزر و ترسا زانایان دکر ژ به لاقبوونا وی ل جیهانی گه لک مه زنتر بوو ژ راستی.

مارگریت چان ریقه به را گشتی یا وی ریکخراوی پشتی کو ره خنه لی هاتیه کرن ژبه ر مه زکنا بابه تی ئنفلوه نزا به رازان کو دئه نجامدا گه لک ژ حکومه تین روژئاقای رابوون ب عه مبارکنا هه ژماره کا مه زن ژ فاکسینی دژی نه ساخی گوت: به ختی جیهانی یی سپی بوو چونکی قایروسی نه ساخی خو نه گهوری ب ناوایه کی کو بشیت ئاتافه کا مه زن ب سه ری خه لکی بینیت. پاشی پیقه چوو و گوت: نه و فاکسین هیشتا یی کاریگه ره. دیسان گوت: قایروسی قی نه ساخی دی هه ر به لاف بیت وه ک ئنفلوه نزا وه رزی چه ند ساله کین دی و دقیت هه ر هشیار بمینین.

بو زانین ل ویلایه تین ئیکگرتی هه ر مروقه کی ژیی وی ژ ۶ مه هان بووری فاکسینی دژی ئنفلوه نزا وه رزی ددانیت.

مروقی ده ست دگه ل قریوونا فیلی ماموس نینه

قه کولینه کا زانستی یا نوی ئاشکراکر کو فیلی (ماموس) یی قرقه بووی ژبه ری چار هزار سالان ژبه ر کیمبوونا چه روانی وی و نه ژبه ر نیچیرکنا وی ژلایی مروشان نه. د وی قه کولینی دا دیار بوو کو نه و جهین تیز گیا کولی ماموس لی دژین ب ناوایه کی به رچاق کیمبوون پشتی کو دووماهیک سه رده می به فرین هاتی به ری ۲۱ هزار سالان. دگه قندا ماموس ل گه لک جهین

کومپیوته ره کی هندی ب ۳۵ دولا ران

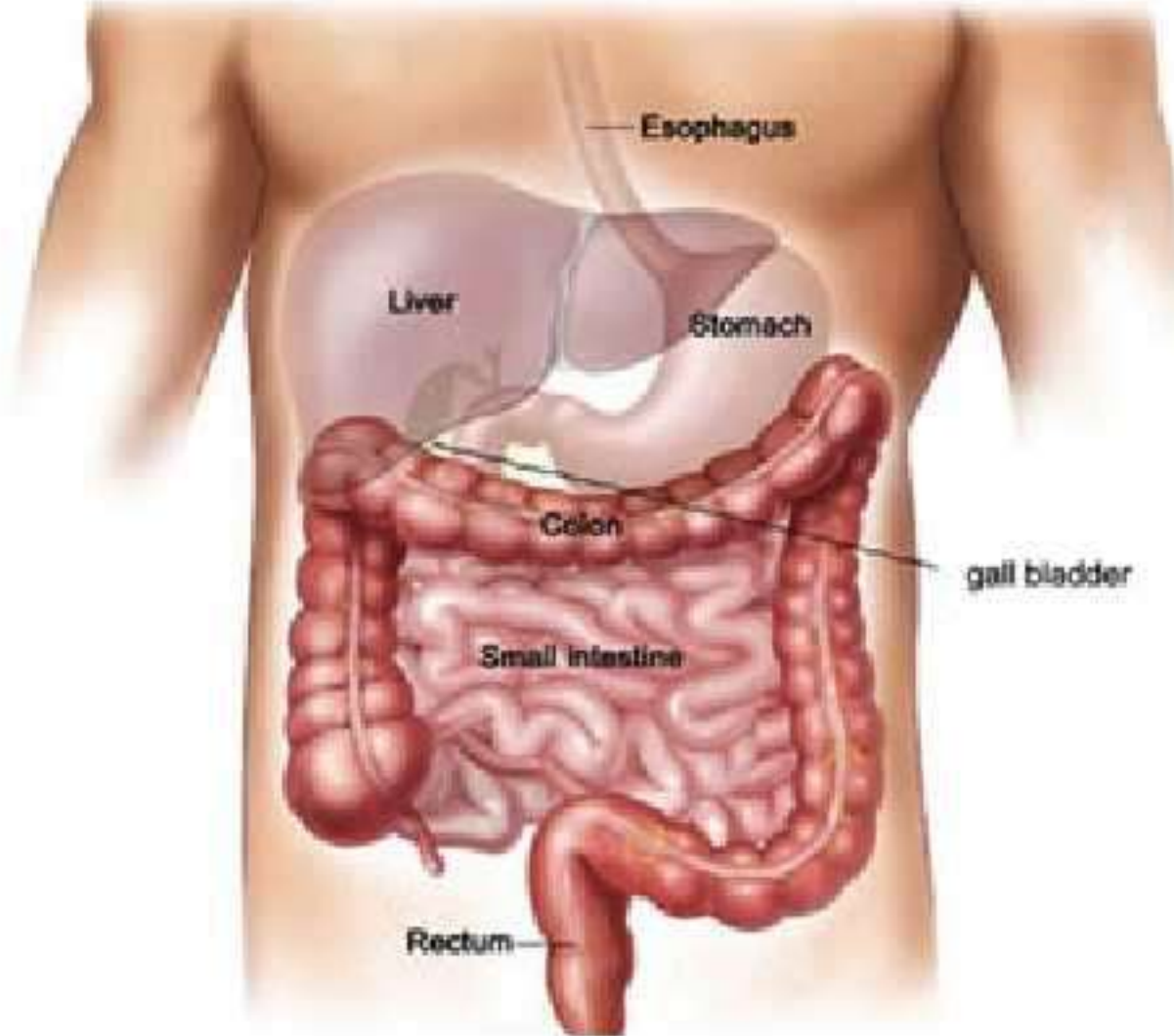

هندستانی راگه هاند کو ئامیره کی کومپیوته ری یی ئه رزان (بهایی وی ب تنی ۳۵ دولا رن) هاته چیکرن ژبو هاریکاری کرنا قوتابیان ل فیرگه هان. نه ف کومپیوته ره دی که فیته لبه ر ده ستین قوتابیان ل قوتابخانه و زانکویان. کومه کا ساخله تان قی ئامیره ی هه نه وه ک کارکنا وی ب تیه نا چاقی روژی ژی و وه رگرتنا وی بو هیلا ئینته رنیتی و گریدانا وی ب قیدیوی قه.

حکومه تا هندستانی لبه ره هیله کا ئنته رنیتی یا تایبه ت بده ته هه می ده زگه هین خویندنا بلند ل وه لاتی کو هه ژمارا وان دگه هیته ۲۲ هزاران داکو هه می قوتابی مفای ژ قی کومپیوته ری ببینن.

ریکخراوا ساخله میا جیهانی راگه هاند کو ترسا ئنفلوه نزا به رازان نه ما

رینفنگه کی ژنشکافه دیار دبیت و پاشی ب له ز رینا خو دگریت و وه غهری دکهت بی کو مروف دهرمانه کی ب کار بینیت. دهرمانین وهک (لوموتیل و ئینتروستوپ) کو مشه خهک ب کار دئین دهرچوونا زکی سست دکهن، لی نه گهرا نه ساخی نابهن.

داکو نه ساخ تووشی هشکبوونی نه بیت و توندی و دژواریا نه ساخی سفک بییت گهرهک ل دویف فان شیره تان بچیت:

۱- ههرو ۸-۱۲ کوپین ئافی و شله مه نیا فه خوت (وهک شوربه و شیر و ئاقه ماست و ئاقا فیتی).

۲- خو ژ ریچالی و خوارنیز تیر روین و هار و تیژ و ترش بپاریزه چه ند روژه کان.

۳- هیدی هیدی خوارنیز تیر، به لی کیم روین و کیم داف (بی بستیک) ب کار بینه وهک بسکیت و برنج و مریشک.

۴- گهر زکچوون ژ چه فنیه کی پتر فه ما یانژی نیشانین هشکبوونی له شی دا دیار بوون یان خوین دگهل پیساتی درکه فت یانژی پله یا گهرمیا له شی ژ ۳۸ دهر بازبوو گهرهک زوی خو ب نوژداره کی را ب گه هینیت.

۵- هندهک جارن نوژدار دهرمانین دژی به کتیا بو نه ساخی دنقیسیت.

زاروک زویتر ژ مه زنان تووشی هشکبوونا له شی دبن له وا ژی پیدقی یه نیشا نوژداره کی بهیته دان هه کهر زکچوونا وی پتر ژ ۴۸ دهمژمیران فه کیشا.

۱- تووشبوونا که نالی ههرسکرنی (زاد چه لاندنی) ب قایروسه کی.

۲- به کتیا و مشه خور هندهک جارن هیرشی دبه نه سه ر وی که نالی و کول دکهن.

۳- که رستین شرین کو دهینه زیده کرن ل هندهک شریناهی و خوارنان.

۴- هندهک دهرمان وهک نه مپیسلین.

نیشان:

۱- دهرکه فتنا پیساتیه کا روین و بیهن نه خوش پتر ژ ۳ جارن ههر روژ.

۲- ئیلنجی و دلرابوون گه لهک جارن ب هه قرا هه نه.

۳- ژانین دژوار ل زکی په یدا دبن.

۴- بلندبوونا پله یا گهرمیا له شی و ژانه سه ر و له ش نیشان دبیت دگهل هه بن.

۵- هندهک جارن خوین دگهل پیساتی دیار دبیت.

هه کهر زکچوون زیده یا دژوار بیت یانژی چه ند روژه کان فه کیشیت مروف تووشی هشکبوونی دبیت ژ بهر کیمبوونا ئاف و خوینان دناف له شی دا.

نیشانین هشکبوونی ژی نه فه نه: دهف زوها بوون، زیده تیهنی بوون، کیم میزتن، چاف ته بقین، ژهیز که فتن، سه ر زقرین و گیزبوون، ب له ز که فتنا بریا دلی، کیمبوونا په ستانا خوینی. ل قیره هه کهر زوی نه ساخ نه هیته چاره کرن ل خهسته خانه کی نه دویره گیانی خو ژ دهست بدهت.

چاره کرن:

گه لهک جارن زکچوون وهک

نوژداری سیلاف

زکچوون

نه فه ئاریشه یه کا دلگران و نه خوشه تووشی مروقی دبیت هه رسال ۳- ۵ جارن و نیشانین وی دپیکهاتینه ژ دهرکه فتنا پیساتیه کا نه رم و روین و ل پرانیا جارن گفیری (تقلصات) و ژانین زکی دگهل هه نه.

نه گهرین وی گه لهکن، لی به هرا پتر ژ وان نه ب ترسن و پشتی دهمه کی به رزه دبن و نامین، بو میناک:

يانا پايتهخت (ههولير)

يانا ههوليری يانه‌یه‌کا هه‌ریمما کوردستانا عیراقي یه و ئیکه ژ وان یانه‌یین هه‌ره زیره‌ک و بناق و دهنگ د خولا عیراقي دا، کونها ب پله ئیک د وولاتی عیراقي دا دهیته ناسکرن ئه‌و ژی پشتی شیایی بیته قاره‌مانا خولا عیراقي ب سئ وه‌رزان ل دویف ئیک.

ناسنامه :

يانه : ههولير

هه‌ریم : کوردستان

وولات : عیراقي

باژیر : ههولير

دامه‌زراندن : ۱۹۶۸

ياریکه‌ه : شه‌هید فه‌ره‌نسو

حه‌ریری

سه‌روک يانه : د . عبدالله مه‌جید

راهینەر : سائر ئه‌حمه‌د

جلکین ياریکه‌را : زهر سه‌ره‌کی،

سپی یه‌ده‌ک

يانا ههوليری ل سالا (۱۹۵۸) ئی بناقی يانا (بروسک) هاته دامه‌زراندن پاشان ل سالا (۱۹۶۸) هاته ناڤکرن ب ناقي (ههولير) و قی يانی ئیکه‌مین ياریا خود خولا عیراقي دا ل سالا (۱۹۶۸) ئی د پلا دووی دا ژ خولا

(۱۹۹۶) ئی هاته دمه‌یدانا خولا عیراقي یا پلا نایاب و ل سالا (۱۹۹۸) ئی تا نها یا به‌رده‌وامه د پلا نایاب دا.

و ل سه‌ر ئاستی هه‌ریمما

کوردستانی يانا (ههوليری) ل وه‌رزین

(۲۰۰۴ - ۲۰۰۵)، (۲۰۰۵ - ۲۰۰۶)

شیا بیته قاره‌مانا خولا کوردستانی

یا پلا نایاب، پاشان ل وه‌رزین (۲۰۰۶ -

۲۰۰۷) پشکداری د خولا قاره‌مانین

وه‌لاتین عه‌ره‌بی دا کر لی د قوناغا

ئیکي دا قاره‌مانی بجه هیلا و ل سالا

(۲۰۰۶) ئی شیا ریزا سپی بده‌ستخوڤه

بینیت د قاره‌مانیا (زه‌یتون) دا ئه‌وا

دهاته ئه‌نجامدان ب سه‌ره‌رشتیا

هیزا (زه‌یتون) یا وه‌لاتی کوریا ژیری

ل عیراقي، باشترین ده‌سنگه‌فتین

يانا ههوليری ب ده‌ستخوڤه ئینایی

قاره‌مانا خولا عیراقي بو سئ وه‌رزا

ل دویف ئیک ئه‌و ژی ل وه‌رزین

(۲۰۰۶ - ۲۰۰۷)، (۲۰۰۷ - ۲۰۰۸)،

(۲۰۰۸ - ۲۰۰۹).

هه‌روه‌سا گه‌له‌ک ياریکه‌رین

زیره‌ک و لیهاتی ياریا بو يانا

(ههوليری) کری وه‌کی: (تارق

عبدالرحمن، کامران محمه‌د، محمه‌د

خوشناو، سه‌لاحه‌دین سیامه‌ند، رافد

به‌دره‌دین، سه‌ره‌نگ محسن، دیدار

حامد).

عیراقي ئه‌نجامدا، پاشان هه‌ر د هه‌مان سالدا ده‌ربازبوو پلا ئیکي لی گه‌له‌ک نه‌ڤه‌کیشا ئه‌بوو ل سالا (۱۹۸۷) ئی ژبه‌ر نزمیا ئاستی ياریکه‌را و نه‌بوونا چ راهینه‌رین زیره‌ک جاره‌کا دی يانا پايتهخت هاته خواری بو پلا دووی و ل سالا (۱۹۹۲) ئی پشتی چه‌ند گوهورین د یانی دا هاتینه کرن دوباره هاته د پلا ئیکي دا و ل سالا

سالانه ریکلامین (رونالدو) ی (۸۰) میلیون یورونه

د جیهانی دا. هه‌روهسا کومپانیا (جیستیویتی) ژلایی خوځه راگه‌هاند کو (کریستیانو) د شیت داهاتیه‌کی پتر ب دهست خوځه بینیت، به‌لی (۹۰٪) داخازیا وهرناگریت نه‌وین بو ریکلامکرنی پیشکیشی وی دکهن، نه‌و ژی ژبه‌ر چهنه‌گه‌ره‌کا: یا نیکی نه‌گه‌ر نه‌و ریکلام دگهل که‌سایه‌تیا وی نه‌گونجیت، یا دووی نه‌گه‌ر وهختی وینه‌کرنا ریکلامکرنی د وهختی راهینانین یانی دا بیت.

ژلایه‌کی دوپه‌ روژناما (ناس) یا نیسپانی به‌لاقریه کو یاریکه‌ری یانا شاهانه (رونالدو) ی نمرا پیچایی ب فروتا دریسا شکاند کو تا نها پارین دریسین (رونالدو) ی دگه‌هپته پتر ژ (۱۲۰) ملیون یورویا نه‌هه‌ ژی بو وی نیکی دزقریت کو (کریستیانو رونالدو) خودان پترین پشته‌فانه د جیهانی دا، وهک د وی روژنامی دا هاتیه به‌لاقرن کو تهنی د (۲) ده‌مژمیراندا (۱۸) هزار دریسین (رونالدو) ی هاتنه فروتن.

ب کارئ دروستکرنا ریکلامین (رونالدو) ی رادبیت، وهک د وی روژنامی دا هاتیه به‌لاقرن کو نوکه داهاتی (کریستیانو) ی ژ داهاتی یاریکه‌ری بناف و دهنکی ٲینگیزی و یانا نه‌ی سی میلان یا نیتالی (دیفد بیکهام) پتره و پر داهاترین یاریکه‌ره

روژنامیت نیسپانی به‌لاقریه کو یاریکه‌ری پورتوگالی و یانا ریال مه‌درید یا نیسپانی (کریستیانو رونالدو) سالانه (۸۰) ملیون یورویا تهنی ژ ریکا ریکلامین کومپانین بازارگانی وهردگریت، سه‌ره‌رای هندي (۹۰٪) ژ داخازین ریکلامکرنین کومپانیا وهرناگریت.

کریستیانو رونالدو کو نوکه خودانی پترین پشته‌فانه د جیهانی دا ژبه‌ر هندي پرانیا کومپانین بازارگانی بین جیهانی هه‌ول بو وی نیکی دهن کو ب ریکا نه‌فی یاریکه‌ری بناف و دهنک کومپانین خو ریکلام بکن، هه‌روهسا به‌لاقریه کو (۸۵٪) ژ کومپانین جیهانی داخازین خو پیشکیشی نه‌فی یاریکه‌ری کرینه بو ریکلامان.

ژلایه‌کی دیفه روژناما (مارکا) یا نیسپانی به‌لاقریه کو (کریستیانو) ژبلی موچی خو بی تاییه‌ت و نه‌و سوودی ژ یانا شاهانه وهردگریت سالانه (۸۰) ملیون یورویا تهنی ژ ریکا کومپانین بازارگانی وهردگریت، به‌لی تهنی (۴۰٪) بو وی دمینیت، چونکی (۴۰٪) بو یانا ریال مه‌دریده و (۲۰٪) بو کومپانیا (جیستیویتی) یه یا پورتوگالی، کو نه‌ف کومپانیه

هیشتا ژن دجفاتیت روژهلای د کالایه

حسین فتاح/سوید

پرسا ئافرهتی نه بابه ته که مروؤف بؤ خوشیا خو یا بووراندنا ده می و نان په یاد کرنی باس بکه ت. تو باسی کیشنه یا مروؤفان دکهی مه گوت مروؤف و مه نه گوت نیر، یان، می. دقیت بابه تیانه رهوش و بارئ ئافرهتی ژ که فن قه هه تا نوکه، چهوا بووریه بیته هه لسه نگاندن و شروؤفه کرن، هنگی دئ شینین بیژین و پشتراست بین کو روژیت بهری زکیربوونا ئیکه مین ئافرهت، جوداهیه کا بهرچاؤف دنیقیه را زهلام و ئافرهتی دا نه بوویه. لی پستی کو رهوشا دژوارا ژیانئ و ریسایا بهر دهوام بوونا ژیانئ و مرقایه تی ب دووگیانبوونا ئافرهتی قه هاته گریدان، ئیدی ئافرهت نه چار بوو بؤ دهمه کی دریژل جهه کی ئاکنجی بییت و کیمتر چالاک و بزوزبییت، لهوا هیدی هیدی دگه ل بوورینا ده می ئافرهتی هیزا ماسولکه بییت خو بییت جاران ژ دهست دا. ئیدی زهلامی ئه قه ب دهلیقه زانی. خافی و کیم هیزا ماسولکیت ئافرهتی دخلمه تا بهر ژه وهندی و له زه تین خو دا ب کارئینان و کرنه قانون و ریساییت جفا تی. مخابن هه تا ئه قرو ژی دبه رده وامن، دقیت بیژین ئه قه هه دئ هه را بهر دهوام بییت هه تا مروؤف ل خو دزقریت و مه ژی و هشان بکه ته پیقانک بؤ مروؤفه کی خودان شیان نه کو هیزا باسک و ماسولکه یان. لهوا رشادی کیم و زوریا ماف و نازادیا ئافرهتی د هه ر جفا ته کی دا ئاگریدایه ب کیم و زوریا رادی ب کارئینانا هشی د داریتنا سیسته ما وئ جفا تی دا.

بیگومان گه ر بزافئ بکه ین بؤ نه هیلانا وان بناسیت بووینه نه گه را بی هیزکرنه ئافرهتی ژ که فن قه هه تا نها و ماف ب زقریته قه بؤ خودان مافان و ئافرهت بشیت بخو مافین خو دیار بکه ت.

د پاشه روژه کا نیزیکی دا ئه و دئ شیت د هه می پاناقاندا په ییت و چالاک بیته قه و د هنده ک به یاقا ژی دا دئ پیش زهلامی که قیت. هه ر وه کی ئیگافئ د جفا تیت روژنا قایی دا هیدی هیدی سه ره دا قیت قئ راستیی دهر دکه فن.

دیاره جفا تیت روژ هه لاتی هیشتا دساقانه دقئ پاناقئ دا لی خه بات یا بهر دهوامه، ئه قه شیخی ئه زه هری هیزا قه ده را وی خشته کی دی دانا سه ر

بلندکرنا قئ دیواری ب هندی کو فتوه دا کو په چه (النقاب) بؤ ئافرهتی دوور ئو نیزیکی چو په یوهندی ب ئولا وئ قه نینه و ئه و ره وشت و تیتاله کی جفا تی په و ئه و وئ نه گریده ت ژی چ گونه ه تیدا نینه و کار ناکه ته سه ر باوهر و ئولا وئ. ئه قه ژی پینگافه کا بلند و پیروزه نابیت دهست خوشیی لی نه که ین.

نه یا قه شار تییه دهمه کی دریژه جرحه کا توند یا ل ناقبه ینا بوسلمانیت ئاکنجییت ئه وروپا و دهسته لاتدارین وان ب گشتی و حکومه تا فه ره نسی ب تایبه تی دا ل سه ر قئ پرسئ هه ی، سه روکی فه ره نسا سارکوزی دهما هاتیه سه رکار ئیکسه ر وره گرتنا ئافره تیت په چه دار ل هه می دانیشگه ین فه رنسه قه دهغه کرن. چونکی ئه ق جوره خو پیچانه دگه ل کیمترین پرنسیپیت مافی مروؤفی ناگونجیت و دبیته گه ف ل سه ر ته نا هیا خه لکی سفیل ل ئه وروپا. خویایه ل ناف مه ژی گه له ک ژ وان بییت پاریزگاری ل مافین ئافره تی دکه ن دژی دیاردا په چه گریدانئ را وه ستیانه لی که س گو ه ناده ته ئاخفتنا که سی خو بی بلا چه ندی هه ژی و ژیهاتی بییت هیقی دئیه کرن کو فه توه یا قه رزای جهی خو و باناقئ جئ به جئ کرنی دا بگریت. دیاره گه له ک ره وشت و تیتالییت

گه نی دهر باره ی بنپیکرنا مافین ئافره تی هه نه کو چ په یوهندی ب ئولی قه نینه، لی ئه م گو هی خو ناده نیی. دا دویر نه چین هه رو ل ناف ژنا مینا تشت و کالا دهیته کرین و فروتن. گه لو کرین و فروتن مروؤفان د کیژان په رتوکا پیروزا ئولی دا قه دهغه نینه و نازاده؟ دزانین نه یا ب ساناهی په گو رینی دعه ده تیت خه لکی دا بکه ین، لی ب راستی هنده ک تشتین زیده بی تام دناف مه دا هه نه، گه ر ب عه قل ب ئاخقین، وژدان قه بول ناکه ت مخابن هیشتا مروؤفی کورد بؤ ئافاکرنا که سیتیا خو بی دبن باندورا جفا تا عه ره بی دا، سه باره ت هندی کو جفا تا عه ره بان ل ریزبه ندا هه ره داوی یا جفا تین پیشکه قتی بییت جیهانی دهیت، لی دابنیکرنا مافین ئافره تی دا ب پله یا ئیکی دهیت! وهرن دگه ل من به ری خو بدن قان دیمه نیت حیبه تی، قان روژبییت بووری که نالی ئاسمانی بی ب ناف و دهنگی لوبنانی ((LBC دپروگرامی

(سوربخه ته کی پان) دا چه ند نمونه بییت سه یر و حیبه تی ژ په یوه ندییت نیقبه ینا زه لام و ئافره تی نیشادان کو قه ره شیانا مروؤفی ل پیشقه هات.

بی ئیکی زه لامه ک بوو ب ره چه له ک هندی لی خودانی ره گه زنامه یا ئیماراتی بوو کو ب عه ره بیه کا شکه سستی دئاخفتن. ئه وی ب دریزه ایا ژبی خو هه ر گاف چار ژن بییت هه بووین. لی هه ر ژنه کا وی ژ بهر هه ر ئه گه ره کی (نه خوشی، ژی) زاروک نه بانه ئه وی یا ته لاق دای و ئیکا دی یا بو خو ئینای. هه تا قئ گافئ ئه ژمارا زاروکیت وی یا گه هشتیه (۸۶) ان. لی ئه و بی رژه ل سه ر هندی کو دقیت ئه ژمارا وان بگه هیته (۱۰۰) سه ر زاروکان بو هندی دا بشیت دقان ۲- ۳ سالیته بهیین دا بلندترین ئه ژمارا ئولومی یا جیهانی بشکینیت و ناقئ وی بکه قیته دپه رتوکا زیره ک و ژیهاتییت

نمونى چارى زهلامهكى مۇرىتانى بو، وى ههتا ئىگافى(۱۷) ههفده ئىت ئىناين، ئارىشا وى ئهوه ئهول دويىف ئنهكى دگهرييت كو يا چاكال و مهن ئىت و كماخيت وى ئى دمهن بن. لى گاكا ئنهكا چاف جان دئىت دهردهكفيت كو كماخيت وى دبچويكن ئو كو ئىكا كماخ پان ب دهست دكهفيت نهيا چاكاله!!، لهوا بهختى خو هنده جارن تاقى كرىه ئو دى بهردهوام بيت. نهها هوسا ئهم د دهوروبهركى هوسا حىبهتى دا دئىن كو ئافرهتى مينا تشت و كالا بو دابىنكرنا ههز و مهرهमित زهلامى ب كاردئىت. ههلهوا ئى نهوى راستى كوتيه كو دبىت ل روژهلاتى (ئافرهت كوتاله - قوماشه). باشتىن كوتالى قى دونيايى ئنا باشه!!.

مهزن ههى، لى مخابن ههتا ئىگافى دگه چ ئىت خو نهگههشتيمه وى جوشى يا من دقئت، لهوا دى بهردهوام بم ههتا وى ئنى پهيدا دكهم ياكو جوشى ددهته من هنگى دى شىم گهرمترىن و بهاترىن هوزانى فههينم كو بو سترانى بشىن دا بكهفته سهر زارى خهلكى و ههر روژ بيته گوتن و فهگىران!! ههى ئافهرين دهستور تو رى بدهى كو مروف مروقان بكهنه قوربانى ههز و مهرهم و خهونىت خو!! نمونى سىبى ئ سوريا هاتبوو، لى نهى ب تهنى بوو، ههر سى ئىت وى پىرا بوون، نهو هه مى پىكفه دشوقهكى دا دئىن، ب گوتنا وان ههر ئىكى ئىت وى ههوىا خو بو مىرى خو پهيداكرىه و ئىنايه. نوكهزى ههر سى پىكفه مژوليت هندى نه كو ئنا چارى بو زهلامى خو پهيدا بكن و بينن!!

جيهانى دا!!! بو قى چهندى ههر چار ئىت وى ههركاف بيت دبارى دوگىانى دا و ههر ئىك ئ وان خرشه ببىت ئ بهر ههر نهگهركى ئىكسهر دى تهلاق دت و ئىكا دى بو خو ئىت نهفهيه قانون و دهستور كو رى ددهته مروقان دا مروقىت دى مينا كارگههيت چىكرنا زاروكان ب كاربىت!! بى دووى خورتهكى سعودى كو ههز ئ هوزانى دكهت، نهو رو نهرم و خاف ديار بوو. دهما دئاخفت نهزمانى وى بى گرانبوو، قى هوزانقانى دگوت ههتا قى گافى دوازده(۱۲) ئن بيت ئىناين، لى چو جارا وى ئنهكى پتر دهه مان ده مى دا نهبوويه چونكى وى باوهرى ب زور ئىنى نينه! لى نهو دى بهردهوام ئنا ئىت و بهردهت. گاكا ببىزهرى كوتىي بوچى؟ كوت هوين دزانن كو نهز هوزانقانىم، هوزانقانا ئى پىدقيا ب كهل و جوشهكا

ناکارنا که سایه تیا زاروکی

عبدالرحمن بامهرنی

قوناغا زاروکی نی بو زاروکی گلهک یا گرنگه و هر زوی ب خه یالی و ناشوپی قه دهیته گردان. دق قوناغی دا میشکی وی فیری چه ندین تشتین نوی دبیت، فیری هندک چپروک و سهرهاتیان دبیت، دویر ژ دورهیلی نه و تندا دژیت، ب که قناتیا دیروکی قه، چاوانیا په یابونا میژوا موقایه تیی، هه بونا قاره مان و مروقی زیرهک و دیسان چاوانیا ژیا نا مرقان دگه ل جیهانا گیانه وهران، چاوان زاروک دی شیت خوه ب دهمی و جهی قه نه هیلیت یان نه و جادوگره یا خه یالا وی ژ قوناغی و ژ جهکی دبه ته جهک دی، کارتیکرنا چیفانوکی ناشوپی ل سهر زاروکی پروسه کا گلهک گرنگه. گلهک قه کولر دبینن کو زاروک ب گوهدانا فان چیفانوکان دشین میشکی قه کری ناکه، ب تایه تی نه و چیفانوکی سهر بورین خیزانی به حس دکن و دبه پیقه رهک بو زانینی و چیکرنا وینه یی عردی، دیاردا هاتنا شهف و روژان و ههمی دیاردین دی بین خورستی. وهک ترسی و مرنی و کاره سات و رویدانان، ب تایه تی د چارچوقی وی کومه لگه ها نهف زاروکه تندا دژیت و یا تندا دی مه زن دبیت. گرنگیا گوهدانا زاروکی بو چیفانوکی ناشوپی، ژبه وی چه ندی یه دا بشیت بهر سینگرنتا وان ناریشان بگریت بین دکه قنه پیشیا وی د نایندهی دا و بهرهمه ندیا وی بهیز دنیخت.

قه گیرانا فان جوهره چپروک و چیفانوکان بتنی ل گوندان مایه، هر چه نده نهف دیارده ل باژیران ب کیمی دهیته دیتن، و ل گوندان زاروک پتر مفای ژی وهر دگرن، بهلی نه ب وی رامانی یه کو زاروکی باژیران ژ قی چه ندی دبی بهرن! ژبه کو نه و بجوره کی

دی قی ناشوپی وهر دگرن.

که ساتین ناشوپی د چپروکی زاروکان دا

پتريا چپروک و چیفانوکی ناشوپی ل سهر بنه ماین باشی و خرابی په ییدا دین، رویدانین وی تا دوماهیا چپروکی بهر دهمی دکن و حالا گرنگ و سهرکه قتی ژی دقان چپروکان دا قفلا رویدانا چپروکی یه کو هر دم باشی ل سهر خرابی ب سهر دکه قیت. نه و بونه وهرین دقان چیفانوکی ناشوپی دا ب بهرچاف دکه فن ژی، هندک بونه وهرن ب سالوخه تان د مه زن و خه یالی نه و ژ هزرا زاروکی مه زنترن و خودان هیزه کا نه ناسای نه. بکارنیا فان جوهره بونه وهران دچپروکی دا ته کنیکه بو دقیت، چیکرنا باوهری لدهف زاروکی یا گرنگه و نیشاندانا رویی باشی کو هندک ژی دبه رژه وهدنا مروقان دانه و دگه ل باشی کاردکن و بریقه دچن و ژبو خزمه تا موقایه تیی نه کو نهف ژی وی باوهری لدهف زاروکی په ییدا دکه ت، کو چ تشت یی نه لف نینه و هر تشتکی دوو روی هه نه و دشیت مامه له کرنا خو دگه ل وی تشتی باشی ژی ب بینیت و هر دوی دهمی دا لایی دی ژی ب بینیت، کو خرابیه.

ژ وان که ساتی و بونه وهرین د چپروک چیفانوکی کوردی دا و دکه قنه بهر گوهرن مه، هر ژ (نه جنه، دیوین رهش و سپی، پیره قی، کافرین هفت سهر، نه ژده ها، کوری به حری و تا دوماهی) و فان چپروک و چیفانوکان ژی دهمه نهف بونه وهره دبه پاله وانین وی، بتنی خه یال و ناشوپه بو لفینا وان دقیت و چاوانیا کارتیکرنا وان ل سهر میشکی زاروکی و چاوان هه فرکی یا مروقی دگه ل وان بونه وهران دهیته کرن و دوماهی سهرکه قنتا قاره مان سهرکی، کو کوره که یان کچه که یان بابکه و ب ناقل و هوشمندی یان زیره کاتیا خوه دشیت بهر سینگا فان که ره ستین خرابی بگریت و وی چه ندی لهر سینگی زاروکی نیشان دده ت، کو چ تشتک دخانا (نینه و نه بویه) دا نینه، هر تشتک چه ندی مه زن بیت و هیزا وی چه ند بیت و بهایی وی چه ند بیت، دشیت دده ستین وی دا بیته تشتکی ساده و بتنی دهمه بو خه باتی و کاری دکه ت نه و تشت وهک وی دقیت، بو ب دهمه قه بهیت.

دسهر وی چه ندی را کو پتريا قه کولهران بو وی چه ندی دچن کو چپروک و چیفانوکی ناشوپی بو میشکی زاروکی پروسه کا زور گرنگ و ههمی زاروک دقیت دق قوناغی

دا دهر باز ببین. بهلی هندک قه کولهرین دی دیتنه کا دی بو قی چه ندی روهرن دکن کو ناشوپی دیتنه کا دویرال سهر میشکی زاروکی و نایندهی وی هه، هر نهف قه کولهره دژی وی چه ندی نه کو نهف ژانه ب نه دهمی زاروکان ژی بهیته هژمارتن. نهفین هه دژاتیا هر قه گیرانه کا کو نالاقین وی ناشوپ و جادوگری بیت دکن و گردانا فان نالاقان ب جیهانه کا دویری دور هیلی مروقایه تیی و زاروکی قه گردندهن.

نهف قه کولهرین نهف دیتنه هه دی دبینن کو جیهانا ناشوپی یان خه یالی دشیت میشکی زاروکی دگه ل خوه ببه ت و ل دوماهی که ساتیا خوه نه نیاسیت و نه زانیت سهره دهریا دگه ل دور هیلی خوه بکه ت.

دیسان هندک دبیزن نهف چپروک و چیفانوکه بو دهمه کی میژووی دزقرن کو ناشوپی و خه یالی جیهان قه گرتبو و نهف ته کنه لوژیا پیشکه قتی نه په ییدا بو.

بهلی دق دهر باره ی یا دروست تر پتريا بوچونا بو وی چه ندی دچن، زاروک پیدقی قوناغی کا ژ قی رنگی نه دا میشکی خوه ل سهر ناکا بکن، ژبهر کو میشکی مروقی دین باندورا هندک هیزین نه دیار دا وهراری دکه ت و دبوریت، وهک بون و مه زن بون و پیربون و مرن و نه و کاره ساتین سروشتی بین ل عهردی رویدندن وهک قولکانا و بیقه لره زا و تا دوماهی کو هر گاگا ٹیک ژ فان تشتان که ته بهر سینگی هر که سه کی، نه شین چ شروقی زانستانه دده تی.

دوماهی بابته خو ژی دی ب وی ب گوتنا (د. مول) د کتیا وی یا بناقی په روه ردیا ناکا که را زاروکی نه و ژلایی ریکخراوا یونیسکو قه هاتیه به لافکرن ب دوماهیک ئینن دهمه دبیزیت: گهر مه زن ژ دهمه کی بو دهمه کی دی پیدقی وی چه ندی ببین کو دگه ل هزرین خوه و خه یالا خوه بچن و بخو چپروکا چیکن و تشتین خه یالی د هزرا خوه دا ب داهینن.

زاروک ل نه گهرین وان تشتین خه یالی دچن و پیقه مژیل دین و رولی په روه ردی هر وهکو دکوری نافرین دبیزیت نه وه، کو هزرا زانستی بو نه گهران بهیته ب ساناهی کرن بی کو ب داهینانا نازاد و خه یالی بهیته کرن و هه بونا ناشوپی د نه دهمی زاروکان دا ب پروسه کا ته ندروستی ددانیت.

ژندهر:

الاطفال و القصص الخرافیه ، د. حقی اسماعیل

هیشتا یین دخوینا خو دگه ژرن !

ب/ عیهاد مهلا یاسین

و گوتارین روژا ئەینی ب شارینین نابیتە باتی هندی ئەم د رژد بین بو ب جهینانا ئیک یاسایا خو ئەقین مه دارشتی کول سەر راوهستین و بلا ئەوئ دکهفته بهر کی بیت و چ هه بیت و هه می د وهک هه قبن ل بهرامبه یاسایی و رینمایین شه رعی ئەقین بهرهنگاریی ژ وئ دکهن هه ر وهکی سه روک بارزانی دکوتنا خو یا زیریندا ئاماژه پی دای: ل کوردستانی کس ژ یاسایی بهرزرتر نینه.

ژیانا وان د مهترسیی دا، ئەقه ژئ ژلایی وهزارهتا کار و کاروبارین جفاکی قه، هه ر وهکی ئەفسه رئ پولیسا (فلامینا وحید) ئاماژه پیدای کو بهرپرسا ئەقی دهزگایه، لی سهره رای ئەقان پینگافین زیرین موخابن ئەگه ر ئەم بئین نیرینه کئ ل وان ئامارین هاتینه تومارکرن هه ر ژ پشتی سالا (۱۹۹۱) ئ ئەقین ژلایی ریکخراوین جفاکی مه دهنی و بین بهر ه قانیکرنی ژ مافی ئافره تی دی بو مه ئاشکرا بیت بو نمونه کو ریژا خو سوتتی یا بهر هف زوریی دچیت، ئەگه ر ئەم بهراوردی دسالین پیشیدا بکهن سه بارهت هه رسی پاریزگه ها ب تتی کو هژمارا وان (۱۱۹) بوون دسالا (۲۰۰۸) ئ دا و (۲۴۵) بوون د سالا (۲۰۰۹) ئ دا، به لی ئەگه ر تو بئنی ته ماشه ی پشتی سه ره لدانی بکه ی کو (۱۹۹۱) ئ ریژه دگه هیته (۴۱۹۰) ئافره تان هاتینه سوتن و ژوانا (۲۶۸۰) مرینه. سه بارهت ئەقین ب نا قئ نامویسی (غسل العار) دئینه کوشتن یا دابه زی ریژا وان چونکی (۲۰) حاله تین کوشتنی دسالا (۲۰۰۸) دا هه بوون، و (۱۷) حاله ت دسالا (۲۰۰۹) ئ دا، ئەقجا ل دو ماهی دی بیژم سه د گوتن گوری کریاره کی بن هندی ئەم دوریشمین ته یسوک بلند بکهن و مانشیتین گو قار و روژناما ب خه ملینین و میدیاین خو ب بهرنامین جوان ده رباره ی ئافره تی داریزین

دیاره دیا توندی و تیژیی دگه ل ئافره تی یا بهر ده وامه ل وه لاتی مه ب تاییهت و ل ته ف جیهانا سیی ب گشتی، قیچا چ د نا ف خیزانیدا یان د جفاکیا و ههروه سا دنا ف دهزگه هین میریدا، نه مازه نه خوشیین رهفتاری و جهنگین دهرونی و ئەشکه نجین له شی و بین تیکه لیا هه قزینی و ئابلوقه یا ئابوری و نه ریزگرتنا بیر و رایین وئ و... هتد. سه ره رای هندی کو ئەم باش دزانین ئەف رهنگه کریاره د چ فه ره نه گادا نینه، نه بین ئەسمانی و نه بین مرو قایه تی، به لی ئەگه ر ئەم قه نیرینه کا هویریینی بکه ی ل نا ف گه لی عیراقی چ ل باشوری بیت یان ژئ ل باکور و نا قه راستا وئ بیت دی بین یا بهر ده وامه سه ره رای جودا هیا هه ی ژ ده قه ره کی بو یا دیتر، و ئەف دیاره دیا کوژه ک و مه ترسیدار لسه ر جفاکی مه ی مه دهنی دزق رته قه بو چهن د ئەگه رین سه ره کی مینا: گوهرینین ب له ز دئا قارنا جفاکی کوردستانیدا و گه هاندنا ئالاقین راگه هاندنی بین جیهانی مینا تورین ئیترنیی و موبایل و سه ته لاینا و قه مانا هنده ک تیتال و دابونه ریتین جفاکی کوردی وهک دانه شو یا کچان ب کوته کی و کوشتتا وان ب هه جته تا نامویسی (غسل العار) و دیاردا پیک گوهرینا کچان بی ره زامه ندیا هه ر چار لایان و... هتد، له و ما زور فشارین دی بین جفاکی لسه ر وئ هه نه سه ره رای ده رکرا چهن دین یاسایان، مینا نه بهردانا ژنی بی ئەگه رین پیدقی و ب ره زامه ندیا دادوه ری و ل بن زیره قانیا وی، و نابیت ژن بیته کوشتن ب نا قئ ده هه من پیسیی (زنا) ته نها یاسای مافی هه ی سزایی قانونی لسه ر جیه جیهکته، و هه ر وه سا نابیت کچی بده نه شوی ئەگه ر ته مه نی وئ نه گه هیته (۱۸) سالان، و ههروه سا نابیت زه لام فره هه قزینی بکه ت بی ئەگه ره کا ده جی خودا و کارتیکرنا خو هه بیت لسه ر تیکه لیا هه قزینی وهک نه بوونا زارویان یان نه ساخی و ئەو ژئ ب ره زامه ندیا هه قزینی بیت. دیسان ژنی مافی هه ی ب ریژا (۲۵٪) بچه دپه رله مانیدا و ههروه سا رابوونا حوکمه تی ب قه کرنا ریقه به ریه کی ب نا قئ ریقه به ریا گشتی یا نه هیلانا توندی و تیژیی دژئ ئافره تان ب بریاره کا فه رمی ل (۲۰۰۷/۱۰/۷) ئ سهر ب وهزاره تا نا قحویب قه کو ئافره تی ماف هه یه سکالا خو بلند بکه ت بو ریقه به ریی و ئەقجا ئەو دی ب یا پیدقی رابن و دیسا رابووینه ب قه کرنا دوو دهزگه هین نوی بین قه حه واندا ئەوان ئافره تا بین گه ف لی دهینه کرن و

ژسرهاتییت جفاکی

ب: نارین دوسکی

سوتنا ژنا وهک دیاردهکا بهربه لاقه نهال ههمی جها و کوردستانی به لاف بویه، ل فیره یا سهیر و نهخوش نهوه دهمی ژنهک خو دسوژیت خیزانهکی ل بهر پین خو قهدهت و ژيانا گهلهکین دن دئیخته دترس و گومانسی و ئاریشه و سهرگیژیان دا ژبهرکو سوتن رمانهکه و پیناسهکی دئیخته ژيانا ههر کهسهکی د وی خیزانی و دهرووروبه ران دا و نهخاسمه نهگه زارو ههبن و ژ مالهکا بیانی بیت د وی خیزانی دا دبیته نهگه کو ئاریشه روپدن دناقبهرا ههر دو خیزانان دا.

ژیان نهو ژنه یا خو سوتی و شهش زارو ل دویف خو هیلاین و دگهله هندی پشتی خو سوتی پیگوهورکا خو ئیخستیه د نهخوشی دا و ل فیره پشتی ژیانی گیانی خو ژدهست دایی کارژینا بیگوهورکا وی دبیته قوربانان نهخوشی و ئاریشین وی لهوا کارژین پشتی توشی دل تهنگی دبیت، نهگه ری قی ژی کارژین ژ لایی ههقرینی خو قه گهلهک بیزار دبیت و روژانه دهیته ئیشاندن و ههقرینی وی، کارژینی دئیخته دهستین خیزانا خودا و ههر تشتهکی بیت ئاخفتین زفر دبیزنه و ههتا گهلهک جار ب دهستین خهسی و تین خو هاتیه دهیته ئیشاندن ب مهردما تولفه کرنی، دیسان دسهر وان ههمی نهخوشیارا ههقرینی کارژینی زیرین وی دبهت د فروشیت و دا بو برایی خو ههقرینهکی پی بینیت و دگهله هندی کارژین خو نهرازی دکهت، و سهرا نهرازیبونا وی ههقرینی وی گهلهک دقوتیت تا دهستی وی دشکینیت و نهساخ دبیت، پاشی ههقرینی وی ژ کهربان دا دچیت پارچا وی یا نهردی ژی د

پیگوهورکا من خو سوت چهن دین سالن من خوشی نه دیت

وهکی برایهکی دهستی خو بسهری ویدا دئینیت و دبیزته ههقرینی وی ئیک روژا دی بتنی ژی من په یقا نهخوش ژی گوهلای بییت تو وی تو وی دئیشینی دی بهم دانم مال بابا وی و دگهله هندی کارژین ب پشت دکهقیت و ژيانا وی روژ بو روژی باش دبیت و تا نها ژی کارژین دسه رهوبه ری باش دا دژیت و تی وی گهلهک پیکول کرن کو ژيانا وی شاد بکته دهمی ههقرینی وی وهسا دیتی گهلهک پی ههرشی و نها دگهله ئیک ژيانهکا شاد دبورینن و خانیی وی ب ریقهیه کو بچیته تیقه و ژبهر بهین فه رهیا وی که سایه تیهکا بو خو پهیدا کری و نها چ کار بی گوتنا وی ناهینه کرن.

فروشیت و دهیلهته دین کریاچه. کارژین چهند سالان ژ مال بابی ژی هاته دوور کرن کو نهچیدبو بچیت. لی پشتی روژهکی گهلهک نهساخ دبیت و بابی وی روژهکی دچیت سهرا کچا خو دهت، دیت کو یا د وی دهردی دا دژیت ئینا کارژین ب چاقین گری قه قهستا بابی خو دکهتن و دلوقانیا وی ههمبیز دکهت و داخواز دکهت کو بابی وی زوی ژ مالا وی بچیت نهگه دی جارهاکا دی خهسیا وی کولین خو ل وی دهر کهت. لهوا دگهله قان دهلیقان تیهکی وی سوحبهتی دبینیت و گهلهک پی نهخوش دبیت دهمی دبینیت کو نهو ژبهر زاروینن خو یا ژيانا خو دکهت قوربان، لهوا پشتی بابی وی چوی تی وی دهیت و

وهك ڪچهڪ مه ڙي شيائين ته نجام دانا هر ڪارهڪي هونهرى هه نه.

جيهان محمد: پشته قانا من يا ئيڪي بو ڪاري هونهرى و شانوگهريي دايڪا من بوو.

سيلاڻ: تو دخوازي ب ريبا شانويي وهك ڪچهڪ چ بگههيني؟
جيهان: هر شانوگهريهڪي رامانهڪا خو يا تايبهتا هه، بهلي وهك ڪچهڪا ڪورد من ڙي دقيت في چهندي بگههينم ڪو نه ڙي دشينن خو بو هر ڪارهڪي هونهرى، يان، هر ڪارهڪي ديتر بيت ناماده و بهرههف بگهين و دهه مان دهم دا مه ڙي شيائين ته نجام دانا هر ڪارهڪي هه نه.

سيلاڻ: شانوگهريا (بارزاني، يان ڙي راستيهڪ ڙ خهوني) رامانا وان چ دگهاندا؟
جيهان: شانوگهريا بارزاني پتر يا گريدي ب وهلات و جڳاڪ و ههست و سوزين ڪورديني بو و شانوگهريا راستيهڪ ڙ خهوني ڙي د بياڻي خواندنن دا بوو.

سيلاڻ: نيڪم پشته قان و هاريڪار بو ڪاري ته بي هونهرى و ب تايبهت شانوگهريي ڪي بوو؟
جيهان: پشته قانا من يا ئيڪي بو ڪاري شانوگهريي و هونهرى دايڪا من بوو ڪو نه هاندائيمه بو في ڪاري و دهه مان دهم دا ڙي هاريڪاري مني سهههڪي ماموستا (عهلي ته مهر فارس) بو و گهلهڪ سوپاسيا وان دگهڪم.

سيلاڻ: نوڪه تو مڙويلى چ ڪارهڪي و دهه مان دهم دا، ڙ بلي شانويي ته چ چهزهڪا ديتر ههيه؟
جيهان: نوڪه ڙ بهر خواندنن نه ز ب باشي نه شيم گهلهڪ بهردهوامين بدمه ڪاري هونهرى و ڙ بلي شانوگهريي و رول گيزان د شانوگهريان دا من چهزا ڙهيننا تاميري (تهمبورئ) ههيه.

سيلاڻ: تو پهيا نه فيني د ناڦا شانويي دا چاوان هلدسهنگيني وهڪ سنڀلهڪ؟
جيهان: نه فين دناڦا شانويي دا

خوناف لهرگين

شانو ٿانڪو چهزا ڙياني و مهزنتر ڙ هر هونهر و ڪارهڪي، بهري ٿاڦاڪرن و رهوشهنييريا گهلانه و گهلي مه ڙي و ب تايبهت سنڀلهي مه گهلهڪ چهزا في هونهرى مهزن ههيه و د في ڙمارا ڪوڦارا سيلاڻ و پشڪا سنڀلهدا (جيهان محمد صالح) ديته ميڦان.

سيلاڻ: ته ڪهنگي دهست بڪاري هونهرى شانويي ڪريه، و بوچي ته نه ف هونهره ههليڙارت؟
جيهان: ل ساللا ۲۰۰۳ و ب شيوهڪي فهرمي نه ز چومه دناڦا گورهپانا هونهرى دا و من دهست دايه ڪاري شانويي و تانها يا بهردهوام و ل دور نه گهري ههليڙارتنا وي بو في هونهرى نه و ديڙيت: چونڪي شانوگهري چهزا منا هونهرى بوو هر ل زاروڪيني.

سيلاڻ: تانوڪه ته پشڪداری د چند شانوگهريان دا ڪريه؟
جيهان: من پشڪداری د گهلهڪ شانوگهريان دا ڪريه و ڙ وان ڙي شانوگهريا (بارزاني، راستيهڪ ڙ خهوني) و ل دور چهزا وي بو رول گيزاني د شانويي دا ڪاني ڪيڙ جوري چهز ڙي دگهت؟ نه و ديڙيت: زيدهتر نه ز چهز ڙ روليت ڪوميدي دگهڪ د ناڦا شانوگهريي دا.

سيلاڻ: تانوڪه وهڪ ڪچهڪ چ ٿاستهنگ ڪهفتينه بهر سينگي ته د بياڻي رول گيزانا ته و پشڪداریا ته د شانوگهرياندا؟

جيهان: تانوڪه د في بياڻي دا چ ٿاريشه بو من نه چيونه و ل دور هاريڪاريا مالباتا وي دگهل دا نه و ديڙيت: ب راستي مالباتا من د هه مي بياڻين ڙياني دا د هاريڪارن دگهل مندا، چ خواندن بيت، يان، ڙي ڪاري هونهرى.

چهندين رامان هه نه و نه فينا راست دناڦهرا دايڪ و زاروڪ و ب تايبهت دناڦا خيزاني دا و ديسان نه فينا وهلاتي و نه فينا ب سوز و رامانهڪا بي سنوور.

سيلاڻ: جواني و گرنگيا ڪچي د جڳاڪي دا دچ دا ديني؟
جيهان: ب راستي ڪچ د جڳاڪي دا دي شيت خو ب رهوشت و ڪارينن خويين جوان وهڪ ڪهسهڪا گرنگ ديار ڪهت و دي شيت يا سهههڪهفتي و سههبلند بيت و ب في رهنگي دي بيته خودان جوانترين جواني.

ئه‌ندونوسی هه‌تا نوکه به‌ره‌ف وه‌لاتی کینیا نقیژیته خو دکهن

بو وه‌لاتی ئه‌ندونوسیا ئاشکرا بو کو قبیله‌یا موسلمانین وی وه‌لاتی ب خه‌له‌تی هاتیه دیارکرن، ل جهی کو مه‌که‌ه ل عه‌ره‌بستانا سعودیی به‌ره‌ف وه‌لاتی کینیا ل کیشوه‌ری ئه‌فریکا بوو.

موفتیته ئه‌له‌زه‌هر راگه‌هاند: دقیت موسلمانیت وه‌لاتی ئه‌ندونوسیا قبیله‌یا خو بگوه‌رن و به‌ره‌ف مه‌که‌هی نقیژی بکه‌ن.

سه‌روکی جقاتا موفتیته ئه‌له‌زه‌هر دبیت: دقیت زاناییت ئاینی ل ئه‌ندونوسیا فه‌توایا گوه‌رینا قبیله‌یا موسولمانان راگه‌هینن.

هنده‌ک زاناییت وی وه‌لاتی هزرده‌کن ب ساناهی دشین قبیلی بگوه‌رن، به‌لی هنده‌ک ژ زاناییت ئاینی هیشتا گومان یا هه‌ی ل سه‌ر فی بابه‌تی.

حه‌مه‌د رفه‌ت عوسمان ماموستایی شه‌ریعه‌تی ل ئه‌زه‌هری راگه‌هاند: موسلمانین ئه‌ندونوسیا دقیت به‌ز قبیله‌یا خو بگوه‌رن.

ئه‌ف دوکمه بو بکارئینه‌ره‌کی کو به‌رده‌وام کاری ل سه‌ر کومپیوته‌ری دکه‌ت به‌رسقه‌در نه‌بیت، بو چاره‌یا فی ئاریشی ل قان دوماهیان کومپانیه‌کی ماوسه‌ک به‌ره‌م ئینایه‌ کو ب دیزانه‌کا گه‌له‌ک بالکیش و سه‌یر، ماوس خودانی ۱۸ دوکمایه‌ کو ب ساناهی مفا ژئ ده‌یته وه‌رگرتن.

کومپانیا به‌ره‌م ئینه‌ری فی ماوسی دبیتن بکارئینانا ماوسی ۱۸ دوکمی دشین پتیریا فه‌رمانیت Excel. Clac. ۳dmax. و هتد ب ساناهی قه‌که‌ین

ماوسی ب هه‌ژده دوکمان ژئ ده‌رکه‌فت!!!؟؟؟

ماوس، یان مشک گرنگترین کلیلا چونا ژورا ناڤ کومپیوته‌ری یه، ب بیی ماوسی دبیت نه‌شیین وه‌سا ب ساناهی سایت و پروگرام و فایل و داتیان قه‌که‌ین، هه‌رچه‌نده نوکه کومپیوته‌ریته له‌مس ژئ بیت هاتینه مه‌یدانی، به‌لی چ جهی ماوسی ناگریت، ب تنی ئاریشه‌ک یا د ماوسی دا هه‌یی کو ئه‌وژی بتنی دو دوکمیت لای چه‌پی و راستی هه‌ین دگه‌ل گروفره‌کی دناقه‌ه‌را هه‌ردویاندا هه‌یه، کو ره‌نگه

بلامہک: تورین

چارہ کرن ب ریکا دہرزیکین چینی: فشارا خوینی کیم دکہت

نہیہان جہمال

ہندہک زاناییت ٹہمریکی دیار کرن کو چارہ کرن ب ریکا دہرزیکین چینی فشارا خوینی کیم دکہن، ٹہف زانایہ ژ زانکویا کہلیفورنیا رابوینہ ب فہکولینا فی چہندی ل سہر جردان، دہنجام دا دیار بو کو ٹہف دہرزیکہ فشارا خوینی کیم دکہن ب ریژا ۵۰٪.

ژمارہیہکا زانایان دفی بواری دا رابوون ب فہکولینا فی حالہتی ل سہر مروقان ٹہوین ٹینشا زیدہبوونا فشارا خوینی ہین، ہہژی یہ بیژین پستی ٹہنجامین وان بین ٹیککی دیاربوین دروژناما جورنل اوف ابلاید سایکولوجی، دلونجہورست دگہل تیمہکی شمارہزا رابوون ب دانا فان دہرزیکا ل ہندہک جہین تاییہت ب لہشی جردان فہ کو فشارا وان یا خوینی زیدہکر بشیوہیہکی نہی سروسشتی کو ٹہو جہہ دہیتہ ہژمارتن ملی مروقی، دلونجہورست دیار کر کو چارہ کرن ب دہرزیکین چینی وہل مہژی دکہت ہندہک کہرستین کیمیائی بہرہت کو دبنہ ہاریکار بو ریکخستنا شولی ماسولکیت خوینی دناق لہشی دا و دلی، ہہروہسا دلونجہورست

دقیقت ژبیر نہکہین کہ سہنگا مروقی ژی گہلہک کارتیکرنا ہہی ل سہر بلند بوونا فشارا خوینی ہہروہسا کیم کرنا خوئی و زیدکرنا خوارنا زہرزہواتی و رابون ب کرنا ہندہک جورین سپوری.

دیار کر کو دبیت ٹہف ریکہ ببیتہ ہاریکار بو چارہ کرنا قہیرانیت دلی و ہایبوتانشن. دگہل فی فہکولینی بیلیندا لیندن ژ ٹینسٹیتیوتا دلی یا بریتانی دبیزیت دقتی ٹہم ہہمی ہاریکاریا فان جورہ فہکولینا بکہین د ہہمان دہمدا

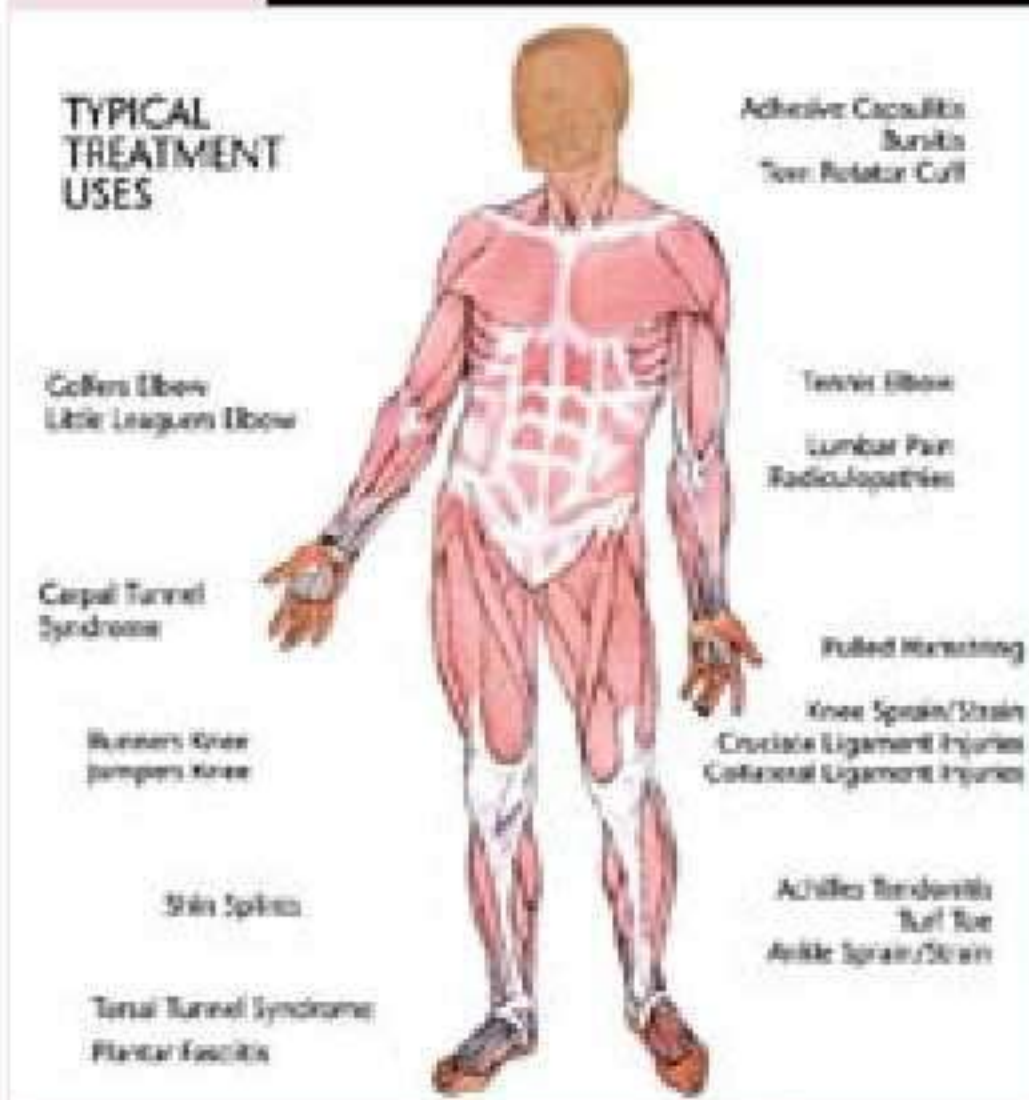
ہوشداری بو خودان ٹیشیت شہکری

خوینی، خوینی دزادی دا کیم بکہن دگہل کیمکرنا چہوربیت خراب وہکی کولیسٹرولی و چہوربیت تیر و چہوربیت نافنجی، ترشیات، زادیت د معلہبات کری وہکی گوشت و ماسی و مریشکا قودیکا، پینیر، جس، کیتچاب، چہرہزات، ٹہف زادہ ریژہکا مہزن ژ خوئی ب خوہہ دگریت.

ل دوماہی ل سہر نہخوشیت شہکری پیدقیہ کو روژی بتنی ۲ گرام یان کیمترا ژ خوئی دناق زادی خو دا بکاربینن.

پہیوہندیا دناقہرا خوئی یان کلوریدی سویدیومی و بلند بونا پستانا خوینی پہیوہندیہکا بہیز و شدیایہ، ٹہفہ ژی راستیہکا زانستی یہ و یا ساخکریہ کو نہخوشیا شہکری وہکی ٹالوزیہکہ ٹہگہری توشبونا مروقی ب پستانا خوینی زیدہ دکہت، ژبلی ٹہگہری توشبونی ب نہخوشیا دلی و نہخوشیا گولچیسکان و تورا چافی و ہہوکرنا دہماران Neuropathy.

ٹانکول سہر نہخوشیت شہکری پیدقیہ کو بو خو پاراستنی ژ ٹالوزیان ژبلی کونترولکرنا ریژا شہکرا

alireklam@yahoo.com

SILAV

Hijmar (52) Tebax 2010

Kovareka heyvane ya rewşenbîrî gîştîye li Amêdiyê derdikevît

كه قالی هونه رمه ند : به ره شان